

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Brána do života

**Základní školy, Uherský Brod, Mariánské náměstí 41,
okres Uherské Hradiště**

Obsah

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	4
Český jazyk a literatura	5
Anglický jazyk	45
Anglická konverzace	328
DALŠÍ CIZÍ JAZYK	60
Německý jazyk	60
Ruský jazyk	70
Francouzský jazyk	76
VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	83
Matematika	84
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	113
Informatika	113
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	130
Prvouka	130
Vlastivěda	144
Přírodověda	152
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST	162
Dějepis	162
Výchova k občanství	174
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA	183
Fyzika	183
Chemie	198
Přírodopis	207
Zeměpis	220
VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	236
Hudební výchova	237
Výtvarná výchova	257
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	270
Tělesná výchova	270
Výchova ke zdraví	289
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	298
Pracovní činnosti	298
Svět práce (výchova k volbě povolání)	312
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	316

Matematický seminář	316
Společenskovědný seminář	324
Přírodovědný seminář	328
Etická výchova	337
Speciálně pedagogická péče.....	341

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat i účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Napomáhá mu také k úspěšnému osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny v mluvené i písemné podobě mu umožňuje poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, pochopení jazyka jako a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření, získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Český jazyk a literatura

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Výuka v předmětu Český jazyk a literatura vede žáky k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání. Český jazyk a literatura rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství. Tento předmět vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama. Snaží se o to, aby žák cítil prožitek při četbě slovesného díla, sdílel si s ostatními své čtenářské zážitky, rozvíjel svůj pozitivní vztah k literatuře i k ostatním druhům umění založených na uměleckém textu i k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Časová dotace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 3. ročníku – 9 hodin týdně, v ostatních ročnících 8 hodin týdně, v 6., 7., 8. ročníku – 4 hodiny týdně, v 9. ročníku – 5 hodin týdně.

V 6. ročníku je 1 hodina českého jazyka, pokud to umožňují finanční možnosti školy, dělena a věnována procvičování a upevňování učiva.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Český jazyk a literatura je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat knihovnu a učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy.

Metody a formy práce

Ve výuce využíváme frontální, skupinovou výuku, projektovou výuku, práci ve dvojicích, monology, dialogy, četbu, reprodukci textu, hry, soutěže. Žáci pracují se slovníky, vyhledávají informace v encyklopediích, na internetu, využívají výukové programy na PC, video, dataprojektor, zúčastňují se recitační soutěže, olympiády z českého jazyka, literárních soutěží, navštěvují městskou knihovnu, výstavy v MJAK, vystupují na školní akademii, hrají divadlo, zpracovávají krátkodobé projekty.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura a sloh), *dějepisem* (např. Konstantin a Metoděj, Karel IV., husitství, pobělohorské období, národní obrození, 1. a 2. světová válka, éra komunismu), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, vyhledávání na internetu), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, písničkáři), *výtvarnou výchovou* (umělecké slohy).

Formy práce: výuka probíhá ve třídě, ve školní knihovně, v učebně VPT, návštěva městské knihovny, Muzea JAK

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na zajímavé a různorodé metody k aktivnímu učení během hodiny
- žáka systematicky vedeme ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech, ve kterých
- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- individuálním přístupem k žákovi maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žáka vedeme k sebehodnocení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- žák prezentuje své práce před učiteli a rodiči (školní akademie)
- žák se zúčastňuje různých soutěží a olympiád
- žák si osvojuje základní jazykové a literární pojmy
- žák využívá prostředky výpočetní techniky

2. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáka ke správnému přístupu k řešení jakéhokoliv problému
- žák se učí v rámci výuky problémům předcházet
- žák neřeší pouze problémy s učivem, resp. úlohy zadané učitelem, ale rovněž problémy, které přináší každodenní život.
- podporujeme jeho samostatné myšlení a podněcujeme ho k větší kreativitě a vytváření vlastního úsudku
- v rámci diskuse či rozhovoru se žák učí vstřebávat různé názory a orientovat se v nich
- žák může prezentovat svou kreativitu a individualitu (např. ve školním časopise)
- starší žáci mohou přispět k rozvoji nejen svého myšlení, ale i myšlení mladších žáků. Ti mohou řešit problém přiměřený svému věku za pomoci starších spolužáků, popř. vstřebávají nové informace k řešení problémů prostřednictvím divadla či soutěží organizovaných staršími žáky
- k řešení vybíráme problémy tzv. praktické, jež lze aplikovat buď do praktického každodenního života, nebo jimiž se žák přiblíží hlubšímu pochopení struktury složitějšího učiva, které však nemá využití v praktickém životě
- utváříme tvůrčí atmosféru, k níž přispívají různé formy výuky (např. projektové a kooperativní vyučování)
- žák při řešení problémů postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, sled řešení si volí sami
- žák se účastní soutěží, v nichž prokazuje své schopnosti a dovednosti k řešení problémů

3. Kompetence komunikativní

- žák má možnost vyjádřit vlastní názor
- žák se učí respektovat názory jiného člověka, vhodně argumentovat
- přijímáme názory žáka, i když jsou často vyjádřené neodborně, vhodně je upřesňujeme a oceňujeme
- obměňujeme častěji organizační formy výuky (práce ve dvojicích, ve skupinách), aby všichni žáci měli možnost mluvit
- zařazujeme mluvní cvičení na dané téma (monology a dialogy) – při monologu má žák možnost mluvit o zkušenostech z vlastního života, při dialogu si žák nacvičuje správné vyjadřování a chování v běžných životních situacích
- žák se učí souvisle a logicky písemně vyjadřovat

- ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis *Informatorium školy základní*.
- podporujeme komunikaci s jinými školami (spolupráce se slovenskou školou a s rakouskou školou)
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami (seznamovací pobyt na začátku 6.ročníku, akce pořádané IRPŠ, při nichž se setkávají děti z různých tříd)

4. Kompetence sociální a personální

- žák se zapojuje do skupinové práce při řešení úkolů (školní akademie, školní akce – sázení zeleně, Den Země, Den dětí).
- žákovi zadáváme role a úkoly ve skupinách s ohledem na střídání rolí (povzbuzení méně průbojných žáků tak, aby měli možnost odzkoušet si také role, ve kterých dosud působili méně často)
- vytváříme pravidla chování ve skupině důležitá pro plnění úkolů a jejich respektování
- žáka vedeme k tomu, aby si všímal negativních jevů ve svém okolí, které narušují jeho vzájemné soužití a kamarádské vztahy
- žáci vyšších ročníků prezentují řešení svých projektů mladším spolužákům a tím klademe důraz na kvalitu zpracování projektu a vzájemný respekt ke své práci i práci spolužáků
- žák se podílí na práci ve třídní samosprávě, učí se základům kooperace a týmové práce
- žák využívá skupinovou práci při přípravě Dne dětí, školní akademie atd.

5. Kompetence občanské

- respektujeme práva žáků a vedeme je k tomu, aby rovněž respektovali práva ostatních lidí
- žák se postupně, přiměřeně ke svému věku, seznamuje s právní legislativou ČR, zejména se Základní listinou práv a svobod a s právy a povinnostmi dětí
- na tvorbě norem chování ve škole se žáci spolupodílejí utvářením kolektivních smluv ve svých třídách, v nichž si stanovují sami pravidla chování. Všichni žáci se podřizují celoškolským normám, tj. školnímu řádu
- žáka vedeme ke slušnému a uctivému chování, učí se kolem sebe utvářet přátelské prostředí a umí upozornit na případné negativní vlivy (fyzické či psychické násilí)
- v dějinných souvislostech žákům vysvětlujeme vývoj občanských práv od nejstarších dob až po současnost a pomáháme jim pochopit důležitost obhajoby svých práv

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáka k samostatné práci s materiály podporujícími výuku (slovníky, příručky, internet)
- žák poznává různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a význam pro ostatní lidi
- výuku doplňujeme praktickými exkurzemi
- žák samostatně připravuje jednoduché pomůcky potřebné pro výuku
- žáka vedeme k udržování pořádku na svém pracovním místě, ve třídě, pracovnách a ostatních prostorách školy
- vedeme žáka k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při veškerých činnostech

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – v krátkých projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – na základě vlastního zážitku tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> – provádí syntézu hlásek a hláskových skupin – čte slabiky otevřené, zavřené, shluky souhlásek – snaží se o čtení slov a vět plynulým slabikováním – reaguje na otázky – na základě ústního nebo písemného zadání plní jednoduchý úkol – učí se základním pravidlům zdvořilého vystupování (pozdravit, požádat o věc, poděkovat) – snaží se v případě potřeby omluvit – jednoduše poblahopřeje k narozeninám – nápodobou procvičuje správnou výslovnost hlásek a hláskových skupin – na upozornění opravuje svou nesprávnou výslovnost – hovoří přiměřeně rychle – učí se technice dýchání – učí se odpovídat celou větou – pokouší se tvořit otázky 	<p>čtení – praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p> <p>mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci;</p> <p>komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz</p> <p>základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu)</p>	<p>Mezipředmětové vztahy - MA, ČS</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se se základními hygienickými návyky při psaní (sezení, držení psacího náčiní, sklon sešitu, hygiena zraku, přítlak) – provádí uvolňovací cviky – seznamuje se s orientací v liniatuře – píše písmena, slabiky, slova a věty – píše opis, přepis a diktát – učí se psát čitelně, úhledně, , přiměřeně rychle – poznává základní interpunkci – vyhledává a přiřazuje k vyprávění správný obrázek 	<p>písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>– odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>– procvičuje analýzu a syntézu hlásek a hláskových skupin</p> <p>– procvičuje fonematický sluch</p> <p>– rozlišuje větu, slovo, slabiku z hlediska potřeb čtení a psaní</p> <p>– poznává písmena velká, malá, tištěná, psaná</p> <p>– rozlišuje délku samohlásek</p> <p>– rozvíjí znělost hlasu, zřetelnou artikulaci hlásek a hláskových skupin</p> <p>– seznamuje se s pojmy článek, nadpis, řádek</p> <p>– píše s upozorněním velké písmeno na začátku věty a u obvyklých vlastních jmen</p> <p>– píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>– píše i/y, u/ú/ů</p>	<p>zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p>	

Český jazyk – literární výchova - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> – recituje kratší báseň – čte jednoduché texty vázaným slabikováním – vybavuje si rozpočítadlo, říkadlo – řekne, co rád poslouchá – vyslechne pohádku, báseň – rozhoduje, co se mu líbí a co ne – vyjadřuje vlastními slovy své pocity z přečteného textu – učí se orientovat v textu – seznamuje se s dětským časopisem – rozlišuje pojmy čtenář, kniha, spisovatel – všímá si ilustrací – přiřazuje obrázek k textu – ilustruje slyšený nebo přečtený text – dramatizuje krátký vhodný text – tvoří jednoduché hádanky 	<p>hlasité čtení správné, plynulé (s vázaným slabikováním), s porozuměním a přiměřeně rychlé</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, spisovatel</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>OSV Rozvoj schopnosti poznávání, smyslového vnímání a soustředění, dovednosti zapamatování</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – v krátkých projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – na základě vlastního zážitku tvoří krátký mluvený projev – zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním 	<ul style="list-style-type: none"> – čte plynule věty po slovech a slovních taktech – čte přiměřeně rychle hlasitým i tichým čtením – prokazuje, že obsahu přečteného porozuměl – porozumí a plní ústní i písemné zadání jednoduchých úkolů, složitější plní po částech střídá se v roli mluvčího a posluchače – naslouchá pozorně – snaží se o pečlivou výslovnost – na upozornění opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – rozvíjí kulturu své mluvené řeči – mluví s přiměřenou hlasitostí – krátce souvisle promlouvá ke svým spolužákům – procvičuje základní hygienické návyky spojené s psaním 	<p>čtení – praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p> <p>mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu)</p>	<p>mezipředmětové vztahy -MA, ČS</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> – učí se psát velká tiskací písmena – upevňuje dovednosti ve psaní – zkouší dodržovat stejnou výšku písma – píše svou adresu, jednoduché přání – podle předlohy píše krátký dopis – na základě vyprávění nebo textu sestavuje obrázkovou osnovu – podle obrázkové osnovy stručně reprodukuje text nebo vyprávění 	<p>základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná – porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s pojmy věta, slovo, slabika, hláska, písmeno – rozezná počet slabik ve slově a slov ve větě – poznává význam slabiky pro dělení slov na konci řádku – rozděluje hlásky na samohlásky, souhlásky a dvojhásky – seznamuje se se slabikotvorným r, l – dosazuje do slov znělé a neznělé souhlásky, odůvodňuje pravopis – poznává význam slova, tvoří různé tvary slova – rozlišuje slova nadřazená a podřazená a přiřazuje slova do patřičné skupiny – vyhledává slovo opačného významu – doplňuje do věty vhodné slovo z nabídky – třídí slova na věci a děje seznamuje se s názvy slovních druhů 	<p>zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov – význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma,</p> <p>tvarosloví – slovní druhy</p>	<p>OSV Rozvoj schopnosti poznávání, smyslového vnímání a soustředění, dovednosti zapamatování</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace</p>

Český jazyk – jazyková výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá v mluvnickém projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> – s pomocí vyhledává a určuje podstatná jména a slovesa – rozlišuje věty podle postoje mluvčího – určuje a tvoří různé druhy vět podle postoje mluvčího – doplňuje za větu správné znaménko – vnímá intonaci u různých druhů vět – procvičuje pravopis vlastních jmen osob a některých místních pojmenování – uvědomuje si psaní velkého písmena na začátku věty – vyjmenuje tvrdé a měkké slabiky – doplňují i/y po tvrdých a měkkých slabikách – odůvodňuje pravopis – píše slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – osvojuje si pravidla pro psaní samohlásky u-ú-ů 	<p>pravopis - lexikální</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopnosti poznávání – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace

Český jazyk – literární výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> – plynule po slovech čte jednoduché věty se slovním přízvukem – čte přiměřeně dlouhý text tichým čtením – recituje přiměřenou báseň, říkadlo, – vybavuje si rozpočítadlo – vyjadřuje vlastní názor a zdůvodňuje jej – doporučuje knihu k přečtení – vyhledává hlavní postavu rozlišuje pojmy ilustrace a ilustrátor, báseň, básník – rozděluje texty na prózu a poezii pracuje s dětským časopisem – řeší hádanky a drobné slovní hříčky – dramatizuje vhodný text – vymýšlí název pro příběh či pohádku – dovypravuje konec známé pohádky – připojuje k textu správné ilustrace a naopak 	<p>hlasité čtení správné, plynulé (po slovech), s porozuměním a přiměřeně rychlé, tiché čtení</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, spisovatel, ilustrace, ilustrátor</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost – v krátkých projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích – na základě vlastního zážitku tvoří krátký mluvený projev 	<ul style="list-style-type: none"> – čte správně, plynule přiměřeně rychle a s porozuměním vhodné texty hlasitě i tichým čtením – pozorně čte nebo vyslechne zadané úkoly – náročnější úkoly plní po částech – zadané úkoly plní samostatně – nebojí se vyžádat si další potřebné informace – podává požadované informace – uvítá návštěvu a rozloučí se – sděluje své přání – vyslovuje správně a pečlivě, nedostatky odstraňuje – ve svém ústním projevu správně dýchá a mluví přiměřeně rychle – vyjadřuje se vhodně v závislosti na komunikační situaci – volí vhodnou mimiku a gesta-ve svém krátkém projevu hovoří jasně, srozumitelně a souvisle 	<p>čtení – praktické (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)</p> <p>mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>	<p>OSV Rozvoj schopnosti poznávání, smyslového vnímání a soustředění, dovednosti zapamatování</p> <p>mezipředmětové vztahy -MA, ČS</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí dovednost klást otázky – upevňuje dovednosti spojené s psaním – uplatňuje osvojené dovednosti kontroluje svůj písemný projev – píše římské číslice – s oporou dané osnovy píše jednoduchá sdělení vymýšlí vhodný nadpis – procvičuje členění projevu – vyplňuje poštovní poukázku – sestavuje obrázkovou osnovu a vypravuje podle ní příběh s dějovou posloupností 	<p>základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu), Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, jednoduchý tiskopis</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná – porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – užívá v mluvnickém projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> – snaží se o správné kladení slovního přízvuku – vyhledává a vymýšlí slova se stejným nebo podobným a protikladným významem – určuje slovo nepatřící do řady a své rozhodnutí vysvětluje – zkoumá význam vyjmenovaných slov – vybírá a tvoří slova příbuzná – seznamuje se se slovními druhy – pozoruje a třídí slova podle slovních druhů v základním tvaru – určuje v textu a tvoří některé slovní druhy – u podstatných jmen rozlišuje číslo jednotné a množné – rozlišuje mluvnický rod – osvojuje si pádové otázky – v mluveném projevu skloňuje podstatná a přídavná jména a používá gramaticky správné tvary sloves 	<p>zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>slovní zásoba a její tvoření – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma</p> <p>tvarosloví – slovní druhy, tvary slov</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopnosti poznávání – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace

Český jazyk – jazyková výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> – spojuje věty do souvětí – používá nejnepřirozenější spojky – přetváří druhy vět podle postoje mluvčího – vybírá vhodné jazykové a zvukové prostředky – pamětně si osvojuje vyjmenovaná slova – používá vyjmenovaná slova v základním i jiném tvaru – seznamuje se s pravidly pravopisu i/y v kmeni po obojetných souhláskách – odůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách v kmeni slova – uvědomuje si základní pravidla pravopisu velkých písmen (vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování známých obcí, hor řek) – vyhledává zajímavá vlastní jména 	<p>pravopis - lexikální</p>	

Český jazyk – literární výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> – správně, plynule a přiměřeně rychle čte hlasitým čtením věty jednoduché i souvětí se slovním i větným přízvukem – snaží se o čtení se správnou větnou intonací – čte tichým čtením – na drobných úkolech si ověřuje, zda čtenému rozuměl – recituje báseň dle vlastního výběru – čte umělecké, populární a naučné texty – vyjadřuje své postoje a myšlenky a zdůvodňuje je – vyhledává hlavní postavu a popisuje její charakter – chápe knihu jako zdroj informací o sobě a o světě – rozeznává pohádku, bajku – seznamuje se s některými autory dětské literatury – rozumí pojmům divadelní představení a herec – volně reprodukuje přečtený text 	<p>hlasité čtení správné, plynulé, s porozuměním a přiměřeně rychlé, tiché čtení</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář, spisovatel, ilustrace, ilustrátor, divadelní představení, herec</p> <p>tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	<p>VEG Evropa a svět nás zajímá</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – procvičuje správné, plynulé a přiměřeně rychlé čtení se správným slovním a větným přízvukem – prokazuje, že obsahu čteného rozumí – čte přiměřeně rychle tichým čtením – zjišťuje, zda je text úplný – vyhledává orientační prvky – reprodukuje obsah textu – pojmenovává obsah – rozeznává situace, kdy používá spisovnou a nespisovnou výslovnost – sestavuje obrázkovou osnovu dle časové posloupnosti – na jejím základě vypráví – vymýšlí nadpis příběhu 	<p>čtení – praktické: čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu</p> <p>věcné čtení: čtení vyhledávací, klíčová slova</p> <p>naslouchání – praktické: zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem</p> <p>věcné: aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami</p> <p>mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu,</p> <p>zákl. komun. pravidla: střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky (mimika, gesta)</p> <p>písemný projev - technika psaní: formální úprava textu, žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vypravování</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopnosti poznávání – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> – multikulturalita <p>mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> – VV, ČS

Český jazyk – jazyková výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> – zkoumá různé podoby slov – nachází slova opačného významu – uvádí příklad a vysvětluje různé významy slov vícevýznamových – poznává část předponovou, příponovou a koncovku – rozlišuje předpony a předložky – osvojuje si a určuje slovní druhy – poznává a určuje kategorie podstatných jmen – skloňuje podstatná jména – používá správné tvary podstatných jmen mluveném projevu – seznamuje se s kategoriemi sloves(osoba, číslo, čas) – časuje slovesa – používá správné tvary v mluveném projevu – všímá si spisovné podoby jazyka – pracuje s pravidly českého pravopisu 	<p>slovní zásoba a tvoření slov zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)</p> <p>tvarosloví – slovní druhy, tvary slov</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – píše správně i/y po obojetných souhláskách – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje – rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí – vyhledává ZSD a v neúplné ZSD označuje základ věty 	<ul style="list-style-type: none"> – určuje, doplňuje a zdůvodňuje pravopis i/y po obojetných souhláskách v kmeni slov a v koncovkách podstatných jmen – vyhledává příbuzná slova a uplatňuje je ve větách – vybavuje si a uvádí příklady spojovacích výrazů – spojovací výrazy uplatňuje ve větě – použitím spojovacích výrazů mění větu jednoduchou v souvětí – seznamuje se ze ZSD a základními větnými členy – vyhledává a označuje ve větě ZSD, základní větné členy (podmět a přísudek) 	<p>pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen)</p>	

Český jazyk – literární výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> – sdělí svůj názor a dojmy – volí si hrdiny, které obdivuje – prostřednictvím vlastních čtenářských zážitků obohacuje vlastní jazykovou kulturu – doporučuje knihu – využívá nabídky školní a městské knihovny – vybírá ilustrace, které ho zaujaly a uvádí důvod – jednoduše zaznamenává své dojmy – odpovídá na otázky týkající se obsahu – přednáší přiměřený text – rozlišuje fikci a skutečnost – respektuje názory druhých – ilustruje přečtený text – seznamuje se s kulturními hodnotami své země – poznává vhodné časopisy a encyklopedie s populárně naučnými texty 	<p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>tvořivé činnosti s lit. textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, herec, režisér, verš, rým, přirovnání</p>	

Český jazyk – literární výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
– při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	– navštěvuje divadelní představení – hovoří o něm, formuluje vlastní názor – rozpoznává hlavní postavu – pracuje se základními literárními žánry a pojmy	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává – vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> – čte výrazně umělecké texty – pojmenovává obsah – zamýšlí se nad obsahem, v úkolech si ověřuje, jak čtenému porozuměl – čte s porozuměním tichým čtením – vyhledává informace v encyklopediích a snaží se o pochopení – vyhledává v textu klíčová slova – za pomoci slovníku objasňuje pojmy – orientuje se v naučném textu rozšiřuje si slovní zásobu – zajímavé myšlenky zaznamenává – hovoří souvisle – odlišuje tvrzení od mínění – při reprodukci rozlišuje podstatné od méně podstatného – hovoří srozumitelně – v patřičné situaci užívá spisovnou výslovnost 	<p>čtení-praktické (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)</p> <p>čtení-věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání-praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)</p> <p>naslouchání-věcné (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj schopnosti poznávání – sebepoznání a sebepojetí – seberegulace a sebeorganizace MKV – multikulturalita MDV – kritické vnímání mediálního sdělení – práce v realizačním týmu MKV – Evropa a svět nás zajímá <p>mezipředmětové vztahy</p> <p>– VV, ČS, M</p>

Český jazyk – komunikační a slohová výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry – sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti – porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> – tvoří přiměřené texty se správnou úpravou – využívá známých pravidel pravopisu – vlastní text člení na odstavce – sestavuje heslovitou osnovu – při vyprávění dodržuje časovou následnost – poznává slova různého citového zabarvení, porovnává je se spisovnými – srovnává slova stejného nebo podobného významu, vhodné slovo použije ve větě – tvoří věty se slovy mnohoznačnými – tvoří slova odvozováním – seznamuje se základním významem a pravopisem předložek a předpon 	<p>technika psaní (formální úprava textu) žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary – píše správně i/y po obojetných souhláskách – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje – rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> – poznává druhy příd. jmen – používá přídavná jména gramaticky správně v mluveném projevu – podstatná a přídavná jména nahrazuje zájmeny – vybavuje si základní číslovky, skloňuje je, používá je gramaticky správně v mluveném projevu – poznává slovesný způsob, uvádí příklad a používá jej v mluveném projevu – vyhledává nevhodné jazykové prostředky a nahrazuje je – snaží se užívat spis. jazyk – doplňuje a odůvodňuje i/y v kmeni slov a v koncovkách podstatných jmen – aplikuje znalost pravopisu i/y v kmeni po obojetných souhláskách ve svém tvořivém písemném projevu 	<p>tvarosloví -slovní druhy, tvary slov</p>	

Český jazyk – jazyková výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné ZSD označuje základ věty – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> – učí se pravopisu i/y v přídavných jménech, využívá jej a odůvodňuje ve svém písemném projevu – vhodně vybírá spojovací výrazy do věty a mění větu jednoduchou v souvětí – podle potřeby spojovací výrazy mění – v neúplné větě vyznačuje základ věty – vybavuje si a reprodukuje základní pravidla pravopisu – zdůvodňuje doplnění i/y – osvojená pravidla uplatňuje ve vlastním pís. projevu 	<p>pravopis – lexikální pravopis – základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)</p> <p>skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>pravopis – syntaktický (shoda přísudku s holým podmětem)</p>	

Český jazyk – literární výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je – volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> – učí se kultivovaně formulovat vlastní zážitky – zážitky z četby zaznamenává – volně reprodukuje obsah čteného – přednáší přiměřený text – pokouší se vytvořit vlastní literární text – dramatizuje úryvky literárních děl – rozlišuje texty umělecké a neumělecké – seznamuje se s časopisy určenými pro daný věk – přijímá různé podoby umění (filmové, rozhlasové, divadelní, literární) – rozpoznává některé literární žánry – pracuje se základními literárními pojmy – vybavuje si některé představitele žánru – v poezii rozpoznává sloku, verš, rým – v próze identifikuje hlavního hrdinu, vnímá další postavy 	<p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>tvořivé činnosti s lit. textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, herec, režisér, verš, rým, přirovnání</p>	

Český jazyk a literatura (jazyková výchova) - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu – učí se pracovat s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné 	<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev – pracuje se základními jazykovými příručkami – pěstuje kulturu mluveného projevu, respektuje pravidla spisovné výslovnosti – chápe, že se slova v češtině tvoří na základě jiných slov – dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy – rozlišuje vztahy mezi základními větnými členy a závislost rozvíjejících větných členů – vytváří souvislý jazykový projev na základě spojení jednotlivých větných výpovědí ve vyšší celek 	<p>Jazyk a jeho útvary jazyk a jeho útvary, nářečí a nadnářeční útvary, spisovný jazyk</p> <p>Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, hláska a písmeno, spisovná výslovnost, slovní přízvuk, zvuková stránka věty</p> <p>Nauka o slově – tvoření slov, stavba slova, střídání hlásek při odvozování, pravopis slov</p> <p>Tvarosloví slovní druhy - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa a jejich mluvnické významy</p> <p>Skladba –větná stavba, základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, několikanásobným podmětem, rozvíjející větné členy –věta jednoduchá a souvětí</p>	<p>Ukázky z literárních děl</p>

Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova) - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních prostředků řeči – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel – využívá poznatků o jazyce ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní 	<ul style="list-style-type: none"> – komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích – v mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků komunikace – dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč – dokáže vyjadřovat vlastní postoje a pocity – osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu – rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace – vyhledá v textu jeho hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného 	<p>Dialog a monolog v běžném životě</p> <p>Vypravování</p> <p>Popis</p> <p>Dopis, pohlednice, e-mail, sms</p> <p>Zpráva a oznámení</p> <p>Výpisky, výtah</p>	<p>PR – popis zvířete (součást projektu)</p> <p>VV – ilustrace k popisu zvířete (součást projektu)</p> <p>SP – popis pracovního postupu</p> <p>ČJ (lit.) – pověsti, báje, pohádky</p> <p>OSV – verbální a neverbální sdělení, mluvní cvičení</p> <p>ENV – vztah člověka a zvířat</p> <p>MDV – hodnocení mediálního sdělení</p>

Český jazyk a literatura (literární výchova) - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>– tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>– rozlišuje základní literární druhy a žánry</p>	<p>– rozlišuje texty prozaické a básnické</p> <p>– rozeznává základní literární druhy a žánry</p> <p>– orientuje se v základních literárních pojmech</p> <p>– vyjadřuje své pocity získané na základě četby literárního textu</p> <p>– reprodukuje přečtený text</p> <p>– recituje literární texty z paměti přiměřené věku</p>	<p>Diferenciace literatury – psaná, ústní; odborná, krásná</p> <p>Literární pojmy – próza, poezie, lyrika, epika a drama – lidová slovesnost</p> <p>Bajky</p> <p>Pohádky – lidové, autorské</p> <p>Balady Romance Báje</p> <p>Pověsti Kronika Legenda Komiks Dobrodružné příběhy s přírodní tematikou</p>	<p>HV – lidové písně</p> <p>D – řecké a římské dějiny</p> <p>MKV – ukázky folkloru různých zemí</p> <p>OSV – typy charakteru lidí symbolizovaných zvířaty v bajkách</p> <p>MDV – vztah filmu a literatury (Kytice)</p> <p>ENV – vztah literárních hrdinů k přírodě Pozn. čtenářský deník, návštěva divadla, výstav</p>

Český jazyk a literatura (jazyková výchova) - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – příklady v textu dokládá nejdůl. způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření čes. slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – v písem. projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou ČJ a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní pravopisné morfologické a základní syntaktické jevy – samostatně pracuje s kodifikačními jazykovými příručkami – třídí slovní druhy a určuje jejich mluvnické kategorie – seznamuje se s přenesenými pojmenováními – rozlišuje slova podle jejich významu – seznamuje se způsoby obohacování slovní zásoby – rozlišuje základní větné členy – odlišuje větu jednoduchou od souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> – pravopis (i/y, velká písmena, čárky ve větě) – tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy a s důrazem na podstatná jména a slovesa) – význam slov (slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma synonyma, odborné názvy) – slovní zásoba (tvoření slov) – skladba (větné členy, úvod do vedlejších vět) 	<p>Dle výběru textu.</p> <p>ČJ (Lit) – literární texty (ukázky z literárních děl)</p>

Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova) - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazyk. prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu závěru – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči – využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hl. myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje své jazykové znalosti do vlastních slohových prací – diferencuje vrstvy slovní zásoby a vnímá důležitost vhodného výběru slov v textu – ovládá základní grafickou úpravu textu – formuluje vlastní myšlenky – chápe rozdíl mezi vypravováním a popisem – výstižně popisuje předmět, umělecké dílo, děj a osobu) – charakterizuje osoby – seznamuje se s administrativními slohovými útvary 	<ul style="list-style-type: none"> – vypravování (způsoby navozující vyšší dramaticnost při vypravování) – popis (uměleckých děl, pracovního postupu, subjektivní popis) – charakteristika – životopis – žádost – pozvánka – výtah a výpisky – diskuze, dialog 	<p>OSV – rozvoj komunikačních dovedností –mluvní cvičení, seberealizace, ČJ – využití literárních textů</p> <p>VV – popis obrazu ENV – příroda kolem nás</p> <p>OSV – charaktery lidí</p>

Český jazyk a literatura (literární výchova) - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> – formuluje hlavní myšlenky textu – charakterizuje základní literární žánry – aplikuje literární pojmy ve svých názorech na literární texty – výrazně čte a osobitě recituje literární texty 	<ul style="list-style-type: none"> – vznik literatury ve starověkých civilizacích – literatura z dob Velké Moravy – kroniky (Kosmova a Dalimilova) – literatura doby Karla IV. – husitská literatura – světová a česká renesance – J. A. Komenský – národní obrození 	<p>D – starověké civilizace, Velká Morava, český stát ve středověku</p> <p>VDO – proč hájit spravedlnost a právo na vyslovení svého názoru (Hus, Komenský...)</p> <p>VV – románské, gotické, renesanční a barokní umění</p> <p>OSV – mezilidské vztahy</p> <p>D – doba pobělohorská</p> <p>Pozn. čtenářský deník, návštěva divadla, výstav</p>

Český jazyk a literatura (jazyková výchova) - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, rozlišuje větné členy, určuje vedlejší věty a významové poměry mezi hlavními větami – spisovně vyslovuje a správně píše běžně užívaná cizí slova – rozlišuje slovní druhy, skloňuje vybraná cizí slova – uvádí příklady slovanských jazyků, popíše stručně vývoj češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> – skladba – cizí slova, jejich výslovnost a pravopis – tvarosloví (opakování ze 7. ročníku, skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen) – slovanské jazyky, vývoj českého jazyka 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj (lit.) – literární texty (ukázky z lit. děl) Cizí jazyk – slovní druhy, skladba, mezinárodní slova</p> <p>Průřezová témata: VEG – cizí slova MKV – slovanské jazyky</p>

Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova) - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby, na základě četby charakterizuje stručně literární postavu – ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenku textu – sestaví strukturovaný životopis, napíše stručnou žádost o místo – uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu – učí se formulovat své vlastní myšlenky, vhodně volí jazykové prostředky – používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar – odlišuje bulvární a seriózní tisk 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteristika lidí, literárních postav – výklad a výtah – životopis, žádost o místo – proslov – úvaha – slohové styly – publicistika 	<p>Mezipředmětové vztahy: Vv – Ilustrace literární postavy Čj (lit.) – literární texty (charakteristika lit. postav) Odborné předměty (výklad a výtah)</p> <p>Průřezová témata: OSV – verbální a neverbální sdělení, mluvní cvičení MDV – hodnocení mediálního sdělení, média v každodenním životě OSV – mluvní cvičení, poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí, komunikace VDO – občanská angažovanost každého žáka (řečnictví)</p>

Český jazyka literatura (literární výchova) - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních literárních směrech 19. a začátku 20. st. – utváří si přehled o významných představitelích české a světové literatury 19. a 20. století – navštěvuje divadlo a filmová představení – formuluje vlastní názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> – literatura 2. poloviny 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci a vesnický realismus) – literatura přelomu 19. a 20. století – česká meziválečná poezie – česká meziválečná próza 	<p>Mezipředmětové vztahy: ČJ (sloh) – životopis D – 2. pol. 19. stol. VV – umělecké směry 2. pol. 19. st. a přelomu 19. a 20. stol.</p> <p>Průřezová témata: OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace (na základě lit. textů) VDO – vliv evropské literatury na českou Pozn.: Čtenářský deník Návštěvy divadla, kina, výstav</p>

Český jazyk a literatura (jazyková výchova) - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – samostatně pracuje s jazykovými příručkami – rozpozná přenesená pojmenování – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje rozdíly mezi spisovným jazykem, místními nářečím a nadnářečními útvary – respektuje pravidla spisovné výslovnosti a užívání spisovné větné melodie – využívá znalostí o stavbě slova v písemném projevu – užívá správně spisovné tvary na základě znalosti všech slovních druhů – zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění – určuje druhy souvětí – ovládá pravopisné syntaktické jevy v souvětí 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> – čeština, skupiny jazyků, vývoj českého jazyka, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> – úvod do hláskosloví, spisovná výslovnost <p>Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravopis související se stavbou slova a tvořením slov <p>Význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> – synonyma, homonyma, antonyma, obohacování slovní zásoby <p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovní druhy, podstatná jména (opakování, skloňování podstatných jmen cizího původu), slovesa (opakování, poučení o přechodnících) <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – opakování, souvětí s komplikovanou větnou skladbou, samostatný větný člen, elipsa, slovosled, vsuvka, stavba textu 	<p>Na základě výběru textu</p>

Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova) - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem – uspořádá informace v textu – vyhledá v textu klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu – vytvoří stručné poznámky, výpisky a výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> – využívá slohových poznatků, dovedností a schopností ve vlastní řečové praxi – nachází styčná místa ve vypravování v běžné komunikaci a v uměleckých textech – prohloubí si znalosti co a jak lze popisovat – vyplňuje tiskopisy a dovede napsat životopis – napíše výtah, výklad, úvahu jako předpoklad studijních úspěchů i v jiných oborech – vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady – chápe roli mluvčího a posluchače, dodržuje zásady dorozumívání 	<p>Úvod do funkčních stylů</p> <p>Vypravování – prostě-sdělovací, umělecký a odborný styl</p> <p>Popis – umělecký a odborný styl</p> <p>Charakteristika Administrativní styl – tiskopisy, životopis Odborný styl – výklad, výtah, úvaha</p> <p>Publicistický styl – zpráva, úvaha</p> <p>Mluvený jazyk – monolog, dialog, diskuse</p>	<p>OSV – sebezpoznání, naslouchání druhým, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</p> <p>VEG – reportáž z cestování, dovolené</p> <p>MDV – diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my</p> <p>VDO – styk občana s úřady</p> <p>ENV – vztah člověka k životnímu prostředí</p> <p>Pozn. spolupráce se školní televizí</p>

Český jazyk a literatura (literární výchova) - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich významné představitele – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – vlastními slovy interpretuje smysl literárního díla – tvoří vlastní literární text podle svých schopností – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních literárních směrech 20. století – má přehled o významných představitelích české a světové literatury – projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení – formuluje vlastní názor na umělecké dílo – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního a filmového představení 	<p>Literatura 1. poloviny 20. století česká i světová</p> <p>Meziválečná poezie a próza</p> <p>Odraz války v literatuře ztracená generace</p> <p>Literatura 2. poloviny 20. století oficiální, exilová a samizdatová česká literatura</p> <p>Moderní český a světový román</p>	<p>VV – umění 20. století</p> <p>D – dějiny 20. století</p> <p>VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů</p> <p>Pozn. čtenářský deník, návštěva divadla, výstav, kina, Muzeum JAK</p>

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k získávání zájmu o studium cizího jazyka, o vytváření pozitivního vztahu k cizímu jazyku. Znalost cizích jazyků poskytuje jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, pro vzájemné porozumění mezi národy. Prohlubuje respekt a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Přispívá k poznávání kultur zemí příslušné jazykové oblasti. Umožňuje vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práci s nimi. Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností vede k aktivnímu využití komunikace v cizím jazyce, k získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce, k porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, svým rozsahem) náročnému ústnímu sdělení.

Anglický jazyk

Cílové zaměření

Jazykové vzdělávání vede žáka k chápání jazyka jako historického jevu, ve kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa. Jazyk slouží jako nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání.

Vzdělávání v cizím jazyce vede žáka k získávání a předávání informací, ke sdělování názorů. Vede k získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s texty různého zaměření. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Časová dotace

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od druhého ročníku 1 hodinu týdně a od 3 do 9. ročníku 3 hodiny týdně. V 8., 9. ročníku je volitelný předmět Anglická konverzace 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Místo realizace

V jazykové učebně, učebnách VPT, ve třídě.

Dělení

Na skupiny v rámci ročníku

Metody a formy práce

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, práce se slovníkem, vyhledávání informací, výukové programy na PC, využití videa a dataprojektoru, soutěže, hry, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty.

Olympiády, výjezdy do zahraničí, příležitostné akce, projekty

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu a podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

1. Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na zajímavé a různorodé metody k aktivnímu učení během hodiny
- poznatky získané ve škole si žáci prohlubují při práci doma – zadávání samostatné práce na rozvoj daného tématu
- žáci jsou systematicky vedeni ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech – slovnících, čítankách, doplňkových textech, časopisech – osvojují si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu
- žáci jsou vedeni ke schopnosti odhadovat význam neznámých výrazů podle známých dříve osvojených slov, využívat analogie, orientovat se v neznámém textu
- (při čtení či poslechu)
- přínos osvojení CJ – možnost rozšířit si znalosti z různých oborů při práci s časopisy, na internetu
- žáci prezentují své práce před učiteli a rodiči (školní akademie)
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení

2. Kompetence k řešení problému

- žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat (projekty a portfolia)
- žáci se učí hledat různá řešení problémů, svoje řešení pak mají dokázat, obhájit
- velmi vhodné je použít opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma
- žáci si ověří, jakého pokroku již dosáhli
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- žáci prezentují své nápady, myšlenky ve školním časopise
- starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěž)
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení

3. Kompetence komunikativní

- žákům vytvoříme dostatečné množství komunikativních situací – vyjádřit svůj názor, myšlenky
- podporujeme komunikaci s jinými školami (projekty)
- dialogy by měly vycházet z potřeb každodenního života
- pozornost věnujeme nácviku poslechu s porozuměním – na základě poslechu se žáci učí reprodukovat vyslechnuté, ale také je využít k dalšímu ústnímu či písemnému projevu
- učíme žáky pracovat s texty plakátů, oznámení, zpráv, mailů, vzkazů, zákazů, příkazů, receptů, SMS zpráv
- zařazování práce s mimo učebnicovými texty – časopisy, říkanky, pohádky, básničky, písničky

4. Kompetence sociální a personální

- používáme i skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- žáci se učí ve skupině střídat role
- žáci se učí týmové práci
- v hodinách by měla vládnout přátelská atmosféra
- učitel může hodnotit na základě soutěživých a hravých aktivit, na základě zapojení jednotlivců do výuky
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků v průběhu výuky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

5. Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých
- žáky zapojujeme do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (Socrates apod.)
- žáci si uvědomují vlastní identitu – vhodné jsou simulované situace, kdy žáci seznamují cizince se svou zemí, školou, rodinou
- prostřednictvím internetu žáci sledují aktivity jiných zemí

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k samostatné práci s materiály (slovníky, příručky, časopisy, internet)
- při samostatné práci jsou žáci vedeni k dodržování vymezených pravidel

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Angličtina - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností adekvátně na ně reaguje verbálně i neverbálně – zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> – čtení a psaní nejsou v této fázi zařazeny – žák rozumí jazyku učitele – fyzicky reaguje na pokyny – žák reaguje na procvičené otázky učitele – mluví sborově, v párech – při hře pojmenuje věci kolem sebe, – zpívá písničky, říká básničky – používá nacvičené vazby a spojení – vyslovuje srozumitelně anglická slova a jednoduché věty 	<p>Pozdrav - hello, goodbye</p> <p>Poděkování – thank you, please</p> <p>Představování – What is your name? How are you?</p> <p>Škola On my desk - a book, a pen, a pencil, In the classroom - a door, a window, a floor,</p> <p>Volný čas a zájmová činnost My toys - a car, a doll, a ball</p> <p>Příroda a počasí An animal - a dog, a cat, a pig, a cow</p> <p>Tradice a zvyky Christmas-Jingle bells! Christmas, tree, star Eastern bunny, egg, chocolate</p> <p>Svátky Christmas, Eastern</p> <p>The numbers – 0 -10</p> <p>Colours – red, blue, green, yellow, black, white, orange</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, soustředění se, pozornosti. Rozvoj paměti. Sebepoznání, seberegulace, komunikace, kooperace, přebírání různých rolí, střídání se.</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – kladné přijetí kulturních diferencí</p>

Angličtina - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností adekvátně na ně reaguje verbálně i neverbálně – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu s vizuální oporou – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně s pečlivou výslovností s vizuální oporou – přiřadí mluvenou a psanou podobu slova – píše slova a krátké věty podle předlohy – pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob 	<ul style="list-style-type: none"> – žák vyslovuje srozumitelně anglická slova a věty, imituje zvukové nahrávky a učitele – používá nacvičené vazby a spojení – žák reaguje na procvičené otázky učitele, mluví sborově, – pojmenuje věci kolem sebe, předvede jednoduchý rozhovor, zpívá písničky, – říká básničky – žák rozumí nahrávkám k učebnici a jazyku učitele, fyzicky reaguje na pokyny, hraje roli – čte jednoduché krátké texty a píše jednotlivá slova – personalizuje naučené jazykové prostředky 	<p>Pozdrav - hello, goodbye Colours - základní barvy Poděkování – thank you, please</p> <p>In the classroom – základní slovní zásoba My toys - základní slovní zásoba Animals - základní slovní zásoba, On a farm The numbers – 0 – 20</p> <p>Christmas - Jingle bells! Christmas tree</p> <p>Hrajeme pohádku The weather: sky, sun, cloud Food Vazby a slovní spojení: I like, And you? I have, give me ..., What is it? This is...., What colour is it? What colour are they?, Fonetika: Rozlišujeme v a f, g a k na konci slova, nacvičujeme příděch-a pig, spelling -hláskujeme Mluvnice: předložky : on – in, osobní zájmena, sloveso to be, to have (zkrácené tvary sloves), spojení Can I have?</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, soustředění, pozornosti, zapamatování. Sebepoznání, seberegulace, komunikace, kooperace, přebírání různých rolí, střídání se.</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – kladné přijetí kulturních diferencí</p>

Anglický jazyk - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům – vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu k daným tématům – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života s vizuální oporou 	<ul style="list-style-type: none"> – pozdraví, představí se, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do dvanácti, označí základní barvy – zeptá se na předměty kolem sebe, žádá a odpovídá na žádost – ptá se na barvy a odpovídá, ptá se na věk a odpovídá – určí a pojmenuje domácí zvířátka, určuje zvířátka podle velikosti a barvy 	<p>Pozdravy yes/no, barvy, čísla 1-20, pokyny učitele k výuce - např. Close your book. Get into pairs. Is that right? atd.(žáci rozumí a reagují na ně)</p> <p>Školní potřeby What's this? A (red) pen. Please, thank you, here you are.</p> <p>How old are you? What colour is the..? You are...</p> <p>zvířata It's... Is it a...? Yes, it is. No, it isn't. big, little, It's number..</p> <p>I'm, she's, he's + přídavné jméno, are you + přídavné jméno How are you? I'm fine, thank you.</p> <p>části lidského těla, barvy vlasů I've got, he/she's got Has it got..? Yes it has... No it hasn't. I haven't got.</p> <p>slovník k učebnici, v pracovním sešitě</p>	<p>VEG – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – význam angličtiny jako prostředku mezinárodní komunikace</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>M – sčítání a odčítání do 20</p> <p>Člověk a kultura dramatická výchova (písničky, básničky a hry)</p>

Anglický jazyk - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše krátký text a vyplní své osobní údaje do formulářů – jednoduchými větami a slovními spojeními napíše o sobě, rodině, činnostech a událostech ze života <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> – mluví o členech své rodiny – mluví o oblečení – dává příkazy a rozumí jim – objedná jídlo, mluví o to co má a nemá rád – určí co je na obrázku, třídí informace – mluví o tom, kde různé předměty jsou – pojmenuje dny a měsíce – zazpívá písničky, říká básničky – má správnou a srozumitelnou výslovnost – rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele – seznámí se a představí 	<p>členové rodiny my, old, and Who? This is.. How many (brothers)..</p> <p>oblečení Have you got? Yes I have, No I haven't.</p> <p>slovesa pohybu</p> <p>názvy jídel What do you like for...? Do you like...? Yes I do, No I don't.</p> <p>další zvířata,</p> <p>hračky a přístroje Is there a..? Yes there is... No there isn't.</p> <p>názvy dnů a měsíců.</p> <p>materiály z učebnice</p> <p>poslechy z učebnice, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele</p> <p>Where are you from? I'm from...několik cizích zemí</p>	<p>Člověk a jeho svět (zeměpisná orientace, zvířata a jejich prostředí)</p> <p>Člověk a svět práce (vlastní výrobky dětí)</p>

Anglický jazyk - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu, zřetelně s pečlivou výslovností a s vizuální oporou – napíše krátký text a odpověď a sdělení, vyplní své základní osobní údaje do formulářů 	<ul style="list-style-type: none"> – vymění si s partnerem informace o sobě, mluví o svých schopnostech, pojmenuje předměty – pojmenuje místa a místnosti – v domě, mluví o tom, kde věci jsou, popíše dům, byt – mluví o svých sportovních schopnostech – slovník k učebnici i v pracovním sešitě 	<p>Slovní zásoba/fráze</p> <p>What's your name? How are you? I am fine... . What's your favourite ....? Do you like? What's this? It is a.. Is it a..?</p> <p>What's the matter? I have got a.. Eat/ don't eat... další činnosti</p> <p>Místnosti v domě, další zařízení bytu, domu, Where's the...? Behind, under</p> <p>Can, you..? Yes, I can. No, I can't. I can/ can't + činnost sporty</p>	<p>VDO – Evropa a svět nás zajímá, srovnání zvyků a tradic</p> <p>MKV – význam angličtiny jako prostředku nadnárodní komunikace a studia</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Člověk a kultura (písničky a básničky)</p> <p>Člověk a jeho svět (zeměpisné reálie, zvířata)</p> <p>Člověk a zdraví (zdravý životní styl, sporty)</p> <p>M (sčítání a odčítání, porovnávání čísel)</p>

Anglický jazyk - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti</p> <p>– zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>– píše anglické věty a krátké texty</p> <p>– rozumí přiměřeně obtížným nahrávkám z učebnice a jazyku učitele</p> <p>– přečte básničku, pohled, rozvrh hodin</p> <p>– mluví o televizních programech, zda je má nebo nemá rád</p> <p>– mluví o městě, udává směry mluví o tom, co lidé právě dělají</p> <p>– mluví o počasí</p> <p>– vyjádří čas, zeptá se na čas</p>	<p>materiály z učebnice a pracovního sešitu</p> <p>poslech z učebnice, písničky, básničky, jazyk učitele</p> <p>What TV programmes do you like?</p> <p>místa ve městě, It's next to ... Turn left/right at... přítomný čas průběhový He is reading.. What are you doing? druhy počasí, Is it..? What time is it?</p>	

Anglický jazyk - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojuvaných témat <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojuvaných tématech <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s informacemi obsaženými v jednoduchých poslechových textech - plní úkoly v návaznosti na předchozí poslechové aktivity - rozumí otázkám o sobě, své rodině a škole <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří jednoduché otázky a použít vhodné odpovědi v mluvním projevu - stručně a jednoduše mluví o probíraných tématech - Popíše svůj školní den <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde v jednoduchém textu základní informace - přečte zadání k úkolům v učebnici - přečte obrázkové příběhy a rozumí jim <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní jednoduchý formulář - napíše krátká jednoduchá sdělení 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Abeceda</p> <p>Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem</p> <p>Osobní údaje</p> <p>telefonování</p> <p>Tematické okruhy - rodina, domov, škola, volný čas</p> <p>Škola, předměty, rozvrh hodin, dny v týdnu</p> <p>Určování času</p> <p>Režim dne</p> <p>Dům, pokoje, nábytek</p> <p>Budovy a místa ve městě</p> <p>Popis osob</p> <p>Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka</p> <p>Číslovky 0 -100,</p> <p>Členy, přivlastňovací pád</p> <p>Množné číslo podstatných jmen</p> <p>To have got</p> <p>Přítomný čas sloves, Can/There is/are/Must</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VEG – svět nás zajímá</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>MDV – mediální výchova</p> <p>ENV – prostředí kolem nás, město, kde žijeme</p>

Anglický jazyk - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje s informacemi obsaženými v jednoduchých poslechových textech – plní úkoly v návaznosti na předchozí poslechové aktivity – rozumí, co se mě ptají a co mi říkají spolužáci a učitelka – na základě poslechnutého textu si umí udělat jednoduché poznámky <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří jednoduché otázky a používá vhodné odpovědi v mluveném projevu – stručně a jednoduše mluví o probíraných tématech – popíše člověka, fotografie, – vypráví o svých zážitcích – řekne, kdo kde, byl nebo nebyl – mluví o tom, co bude dělat 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem datum, měsíce</p> <p>Tematické okruhy - domov a bydlení, záliby, zvířátka, lidské tělo, stravovací návyky, realie Velké Británie, nákupy a móda, počasí Kamarádi a rodina</p> <p>Nákupy Volný čas a záliby Záliby a zvyky Části těla Zvířata a domácí mazlíčci Zdraví, u lékaře, Jídlo a stravování, recepty, V restauraci Britské ostrovy, země a kontinenty Svátek Valentýna Nakupování oblečení Pocasí</p> <p>Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka</p>	<p>OSV – osobnostní výchova, mezilidské vztahy</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>ENV – environmentální výchova, ochrana krajiny a zvířat</p> <p>VEG – Svět a Evropa nás zajímá</p>

Anglický jazyk - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Čtení s porozuměním: – reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>Psaní: – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>Čtení s porozuměním: – najde v jednoduchém textu základní informace – odpoví na otázky týkající se textu – stručně shrne hlavní myšlenku textu</p> <p>Psaní: Popíše určité místo a cestu k němu Popíše, jaké je nebo bylo počasí Napíše, co jsem v životě udělal/ neudělal Napíše o budoucnosti</p>	<p>Řadové číslovky Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Členy Stupňování přídavných jmen, as...as Ukazovací zájmena Some/any Přítomný čas prostý a průběhový Přítomný čas a otázky Minulý čas sloves Have to Příslovce, tvoření příslovcí Předložky Vyjadřování množství</p>	

Anglický jazyk - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním: – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Mluvení: – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>Čtení s porozuměním: – reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Poslech s porozuměním: – pracuje s informacemi obsaženými v jednoduchých poslechových textech</p> <p>– plní úkoly v návaznosti na předchozí poslechové aktivity</p> <p>– pochopí hlavní myšlenky textu</p> <p>– rozumí jednoduchým zprávám z rádia</p> <p>Mluvení: – vytvoří jednoduché otázky a použít vhodné odpovědi v mluvním projevu</p> <p>– stručně a jednoduše mluví o probíraných tématech</p> <p>– zeptá se na zeměpisná fakta, data a něco o nich řekne</p> <p>– popíše pamětihodnosti a vysvětlí plán města</p> <p>– mluví o své budoucnosti</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem</p> <p>Rodina a příbuzenské vztahy</p> <p>Orientace v prostoru, udávání směru</p> <p>Tematické okruhy - volba povolání, domov, město, realie zemí příslušné jazykové oblasti, kultura, média, společnost a její problémy</p> <p>Historie a pamětihodnosti Londýna</p> <p>Média, typy filmů</p> <p>Škola, její pravidla a řád</p> <p>Anglicky mluvící země</p> <p>Význačné osobnosti</p> <p>Mladá generace - špatné návyky</p> <p>Moje plány do budoucnosti</p> <p>Výlet do budoucnosti</p>	<p>OSV – sebezpoznání, vedení dialogu</p> <p>VDO – principy demokracie</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>MDV – využívání médií</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá</p>

Anglický jazyk - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde v jednoduchém textu základní informace – odpoví na otázky týkající se textu – odhadne podle nadpisu a obrázků, o čem asi text bude – přiřadí fotografie k informacím <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše o zajímavém místě – napíše do časopisu žádost o radu – napíše někomu vzkaz – vyjádří své myšlenky, přání – má všeobecný rozhled 	<p>Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka</p> <p>Členy</p> <p>Přídavná jména a jejich stupňování</p> <p>Velká čísla</p> <p>Přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>Přítomný čas průběhový - pro vyjádření budoucnosti</p> <p>Minulý čas prostý</p> <p>Minulý čas průběhový</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Budoucí čas (will)</p> <p>Like+ing</p> <p>Going to</p>	

Anglický jazyk - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje s informacemi obsaženými v jednoduchých poslechových textech – plní úkoly v návaznosti na předchozí poslechové aktivity <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří jednoduché otázky a použít vhodné odpovědi v mluvním projevu – stručně a jednoduše mluví o probíraných tématech – dorozumí se v hotelu – domluví si schůzku – reaguje, když nerozumí <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – najde v jednoduchém textu základní informace – odpoví na otázky týkající se textu – rozumí nápisům a informačním tabulím, titulům novinových článků <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví stručný životopis – odpoví na inzerát – písemně rezervuje pokoj v hotelu 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti</p> <p>Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci</p> <p>Části těla</p> <p>Tematické okruhy - povolání, sport, péče o zdraví, počasí, příroda</p> <p>Význačné osobnosti, Oblečení, nový vzhled, Zdraví, zdravá a nezdravá strava, U lékaře, E-mail</p> <p>Příroda, přírodní podmínky, počasí</p> <p>Věci každodenní potřeby</p> <p>Materiály a vynálezy</p> <p>Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka</p> <p>Minulý čas prostý a průběhový</p> <p>Had to/could</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Přítomný čas, statická slovesa</p> <p>Modální slovesa: can/must, will be able to/will have to</p> <p>Should/shouldn't</p> <p>Předpřítomný čas (for, since)</p> <p>Too/enough</p> <p>See/hear someone –ing</p> <p>Předpřítomný a minulý čas</p> <p>Been/gone</p> <p>Podmínkové věty (skutečné)</p> <p>Might</p> <p>Inzeráty a žádosti o povolání</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá, anglicky mluvící země</p> <p>OSV – komunikace v daných situacích, vedení dialogů</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MKV – lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>ENV – vztah člověka k životnímu prostředí, problémy životního prostředí</p>

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vzdělávací oblasti

Doplňující vzdělávací obory doplňují vzdělávací obsah RVP ZV. Tyto doplňující vzdělávací obory tvoří německý a ruský jazyk. Jedná se o druhý cizí jazyk, který bude nabízen všem žákům od 7. třídy. Význam používání druhého cizího jazyka je dán společností, ve které žijeme. Jsme součástí evropského společenství, ve kterém se současná mladá generace neobejde bez kvalitního ovládní cizích jazyků. Vzdělávací obsah se skládá ze základní slovní zásoby, základních gramatických pravidel, používání fonetických a pravopisných znalostí a seznámení s reáliemi. Všechny prostředky slouží k tomu, aby je byl žák schopen využít při komplexních dovednostech, ke kterým řadíme čtení, psaní a poslech s porozuměním. Mají sloužit především k tomu, aby se žák naučil bez zábran komunikovat v dalším cizím jazyce.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Žák je prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden k tomu, aby pochopil význam a způsob výuky druhého cizího jazyka pro svou budoucnost, aby se samostatně i ve skupině naučil vybírat z několika nabízených možností nejlepší alternativu. Všechny činnosti ve výuce jsou směřovány ke komunikaci, vzájemné spolupráci, ale i k osobnímu rozvoji. Žákovi jsou zdůrazňována nejen práva, ale i povinnosti. Učitel vede žáka k tomu, aby si osvojil potřebné pracovní návyky, které jsou nutné pro uplatnění v pracovním i osobním životě.

Německý jazyk

Časová dotace

Vyučovací předmět Německý jazyk (volitelný předmět) má časovou dotaci 2 hodiny týdně. V učebním plánu je zařazen v 7. - 9. ročníku.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Vyučovací předmět Německý jazyk je utvořen z následujících vzdělávacích obsahů:

Základní slovní zásoba nutná pro porozumění jednoduché konverzace v běžném životě, nejdůležitější gramatická pravidla, fonetika, pravopis, reálie německy mluvících zemí. Hlavní část tvoří používání všech zmíněných prostředků při cvičení čtení, psaní a poslechu s porozuměním. Cílem výuky je naučit se základy německého jazyka a umět je bez zábran použít v jednoduché komunikaci. Vyučovací hodiny jsou vedeny komunikativní formou. V rámci Německého jazyka jsou realizována průřezová témata a mezipředmětové souvislosti, které jsou podrobně uváděny v učebních osnovách. V této charakteristice uvádíme 2 hlavní průřezová témata - ve výuce němčiny se zaměříme na OSV se všemi tematickými okruhy, protože je to důležitá oblast rozvoje dětské osobnosti a na VEG, která s jazykovou výukou bezesporu souvisí. V 7. - 9. ročníku budeme vhodně do výuky zařazovat tematický okruh Evropa a svět nás zajímá a v 8. ročníku se ještě zaměříme na tematický okruh Objevujeme Evropu a svět. Žáci se vyučují ve třídách a v jazykové učebně, která disponuje potřebným vybavením pro jazykovou výuku. Žáci se dělí na skupiny podle počtu přihlášených zájemců a podle pravidel o dělení žáků v jazykové výuce.

Hlavním úkolem je motivovat žáky pro výuku německého jazyka tak, aby se chtěli sami vzdělávat i v budoucnu a naučili se postupům, jak se naučit cizí jazyk a objektivně kontrolovat své pokroky. Nadaní žáci se budou účastnit soutěží v německém jazyce.

Metody a formy práce

Vyučující volí ve své práci převážně aktivizující metody a formy. Jedná se o:

Modelové situace, rozhovory, práce s technikou, jednoduché diskuse, tvoření jednoduchých písemných sdělení (e-mail, vzkaz, blahopřání), text jako podnět k vyjádření vlastního názoru, ústní komunikace, poslech, zadávání úkolů bez návodů na jejich řešení, obrázky, využití her, práce s chybou.

Výchovné a vzdělávací strategie Německého jazyka a Konverzace v německém jazyce pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- efektivně získává poznatky z různých zdrojů (internet, knihy, časopisy atd.)
- je motivován, protože se potřebuje naučit určité výrazy (výměnný pobyt, budoucí profesní uplatnění)
- pracuje s portfoliem
- buduje pozitivní vztah k učení - vědomí významu cizího jazyka a cizí jazyk jako zdroj rozvoje všeobecných znalostí
- pracuje na projektech - plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- pracuje s chybou - chápe ji jako šanci ke zlepšení
- učí se zvládat obtížné úkoly - např. při práci s poslechem – nevzdávat se, když nerozumí, snažit se zareagovat, domyslet si význam, zlepšovat se při pravidelném cvičení poslechu
- užívá transfer - schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost Aj - Nj)
- učí se chápat gramatický systém - systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- rozvíjí jednotlivé dovednosti v němčině (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, souvislejší psaní a mluvení) – využití v dalších jazycích
- samostatně využívá získaných dovedností při dalším učení (odhad výslovnosti nových slovíček, další nepravidelná slovesa ze stejné skupiny atd.)

2. Kompetence k řešení problémů

- uplatňuje získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- učí se orientovat v cizím jazykovém prostředí - např. zeptat se na cestu v neznámém městě
- při kolektivním řešení problémů dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas
- řeší úkoly v učebnici a pracovním sešitu podle zadání
- využívá intuici, fantazii, improvizaci a kreativitu při řešení problémů
- ověřuje si teoretické poznatky v praxi a využívá je při dalších činnostech
- postupně se učí vyřešit samostatně problém bez pomoci ostatních (vymyslet obsah promluvy na zadané téma)
- účastní se situačních her, Rollenspiele - nejrůznější situace
- zpracovává projekty - dlouhodobý úkol, problém
- pojmenuje a definuje problém, stanoví postup, jak ho řešit, hledá řešení a spolupracovníky k řešení, volí nejlepší řešení

3. Kompetence komunikativní

- naslouchá a zareaguje na promluvu druhých lidí
- snaží se o praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce
- formuluje a vyjadřuje myšlenky tak, aby jim partner rozuměl
- obohacuje svoji slovní zásobu - vytváří si systém
- využívá transfer na základě podobnosti
- cvičí strukturu mluvených projevů - např. vyprávění a písemných projevů - např. e - mail
- reaguje na pokyny, povely, úkoly
- cvičí porozumění - Globalverstehen - vyhledání základní důležité informace
- je schopen přednést argumenty, obhájit si stanovisko a stručně informovat o určité záležitosti
- popíše jednoduše a srozumitelně situaci
- rozumí významu nonverbální komunikace - Mimik, Gestik
- v rámci možností komunikuje s lidmi z jiných zemí
- vystupuje sebevědomě, nebojí se používat jazyk a komunikuje taktně
- cítí rozdíl mezi soukromou a veřejnou komunikací
- zapojuje se do monologu i dialogů
- pomůže méně zdatnému spolužákovi
- zareaguje na nejrůznější situace

4. Kompetence sociální a personální

- uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí v cizím jazyce
- spolupracuje s ostatními - týmová práce, práce ve dvojicích, respektuje jiný názor, prezentuje a obhájí vlastní myšlenky při týmové práci
- v rámci možností navazuje sociální kontakty při realizaci projektů s žáky sousední země (Rakousko)
- snaží se získat přiměřené sebevědomí
- pozoruje jiné zvyky a vztahy v cizích zemích (reálie)
- hodnotí sebe, taktně hodnotí druhé a vyvozuje z toho závěry, jak dospět k lepšímu výsledku
- zapojuje se do kolektivní práce
- přispívá svými vědomostmi a dovednostmi ostatním, kteří využívají individuálního přínosu každého člena a vyměňují si zkušenosti
- pracuje v týmu, ve kterém se dodržují pravidla udržování dobrých mezilidských vztahů
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu ve spolupráci s pedagogem

5. Kompetence občanské

- zodpovědně plní zadané úkoly, zodpovídá za sebe i za skupinu
- toleruje odlišnosti spolužáků - sociální, náboženské
- chová se taktně, snaží se o empatii a dodržování pravidel slušného chování
- uvědomuje si české tradice ve srovnání s ostatními, respektuje tradice v jiných rodinách a skupinách

- respektuje individuální zájmy spolužáků - zvýšený zájem o výuku, neruší spolužáky
- ví, jak se má chovat ve vztahu k vlastní zemi v cizině - hrdost, vlastenectví, poznává společné prvky v dějinách - např. Rakousko-Uhersko
- zná pojmy kulturní chování, vyjadřování a zdvořilost a snaží se o jejich dodržování
- je si vědom práv a povinností
- vytváří si dobrý vztah k životnímu prostředí - zejména k prostředí ve škole, ale také mimo školu

6. **Kompetence pracovní**

- využívá účelně svých vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač)
- používá německý jazyk jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- pracuje se slovníkem, mapou, vyhledává informace a potřebné materiály
- dodržuje řád učebny a zásady bezpečnosti při používání techniky
- učí se pracovním návykům - vedení sešitu, psaní slovíček
- pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu, na stanovištích
- šetrně zachází s učebnicí, sešity atd.
- volí různé formy práce podle zadaných úkolů - prezentace výsledků vlastní práce, skupiny
- připravuje se na další studium - plánuje jednotlivé dílčí části svého pokroku
- váží si práce druhých - neničí projekty, naslouchá a neruší druhé

7. **Kompetence digitální**

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Německý jazyk - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje – vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí ústně základní údaje o sobě a své rodině – reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu, promluvy a jednoduché konverzace -zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob 	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje dny v týdnu, napočítá do dvaceti, pojmenuje barvy – používá základní časové údaje – zeptá se na základní údaje (jméno, bydliště, věk, záliby) – představí se, představí rodinu a kamarády – zeptá se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – předvede jednoduchý rozhovor mezi českým a německým dítětem -řekne, co dělá nebo má rád/nerad – odpovídá na jednoduché otázky – vypráví krátký příběh podle obrázků – mluví o svých zálibách a o zálibách ostatních lidí 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdravy, dny v týdnu, číslovky 0-20, barvy – škola – školní pomůcky – německá města a osobnosti – jednoduchý popis věcí, osob a zvířat <p>Tematické okruhy - rodina, přátelé, škola, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> – moje rodina – moji přátelé, popis osoby – základy reálií – Německo, Rakousko, Švýcarsko, Česko – obrázky z Německa <ul style="list-style-type: none"> – volný čas, telefonování, e-mail, dopisování, chatování 	<p>VEG – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, pozice člověka v rodině</p> <p>MKV – tolerance odlišných názorů a zájmů, multikulturalita - vzájemné obohacování dětí, které mluví německy</p> <p>MDV – komunikace ve dvojicích a menších skupinách</p>

Německý jazyk - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, zejména pokud má k dispozici obrázky k textu – používá abecední slovník učebnice <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného 	<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ptá se na vlastnosti předmětů, pojmenuje školní potřeby <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše obrázek/fotografii rodiny – jednoduše popíše osobu – jednoduše popíše věci, osoby a zvířata – popíše činnosti během týdne – odmítne činnost nebo souhlasí s činností – napíše o sobě jednoduchý e-mail 	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p>	<p>OSV – využití volného času</p> <ul style="list-style-type: none"> – správný krok ke zdravému formování osobnosti

Německý jazyk - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, pokud jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poslouchá s porozuměním přiměřený text – získává potřebné informace a získané informace zaznamenává – pracuje s textem – vyhledává požadované informace – pracuje se slovníkem – počítá do 100 – používá základní početní operace – podá základní informace o bydlení v německy mluvících zemích – získá a poskytne základní časové údaje – zná základní informace o Rakousku, Salzburgu a Mozartovi – označí různé fáze dne – zvládá časové údaje <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché situace s komunikačním partnerem i při telefonování – hovoří o zálibách 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> – číslovky do 100, základní matematické úkony, časové údaje, hodiny, dny, měsíce, roční období – blahopřání – telefonování, psaní dopisu, – popis zvířat – naše město, orientace ve městě, popis cesty - porozumění základním nápisům ve městě <p>Salzburg – Mozart</p> <p>Můj denní program, povinnosti a koníčky</p> <p>Aktivity dětí u nás a v německy mluvících zemích</p> <p>Tematické okruhy - volný čas, bydlení, cestování, realie zemí Německa</p> <ul style="list-style-type: none"> – cestování, cíl cesty, kupování jízdenky, ubytování, pohlednice z prázdnin, evropské země - Vídeň – bydlení, popis místa bydlení, vysněné místo bydlení, bydlení ve světě 	<p>ENV – zvířata jako součást přírody</p> <p>MDV – počítač a internet jako nezbytná součást komunikace</p> <p>OSV – vztahy v rodině</p> <p>VEG – cestování, vzájemná propojenost států EU</p> <p>VEG – bydlení ve světě</p>

Německý jazyk - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> – tvoří otázky a odpovědi týkající se polohy objektů – pojmenuje důležité objekty ve městě <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reaguje na známé informační nápisy a orientační pokyny – získá a poskytne základní informace týkající se cestování a ubytování – vyhledá informace – odpoví na otázky vztahující se k textu <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše jednoduchý dopis, e-mail – napíše jednoduché blahopřání – vyplňuje dotazník – napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin – popíše zvíře – popíše pokoj a dům nebo byt – popíše ústně i písemně činnosti během dne 	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	<p>OSV – sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu - žáci vytvoří tým, který připraví na konci školního roku příspěvek do časopisu - téma Německo, využijí znalostí reálií z výuky a vyhledají další potřebné informace v literatuře a na internetu</p>

Německý jazyk - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduše odpoví na základní otázky učitele a pracuje podle jednoduchých pokynů, dokáže sdělit základní informace z krátkých poslechových textů z každodenního života – vyjmenuje základní povolání a popíše vlastními slovy název, místo a náplň profese <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – předvede ve dvojici jednoduchý rozhovor – např. u lékaře, v obchodě, atd. – vypráví o tématech z každodenního života - jednoduše reaguje na základní otázky učitele a spolužáků a vytvoří základní otázky pro ostatní spolužáky – popíše jednoduchou situaci, kde jsem byl a co jsem dělal – předvede rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku, v informačním centru – popíše svoji školu 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>vyučování, rozvrh hodin možnosti využití volného času informační centrum Berlín</p> <p>Tematické okruhy - části lidského těla návštěva lékaře, dovolená, prázdniny, cestování móda, nákupy, doprava, pošta, počasí, roční období oblečení, Vánoce, Velikonoce, sport, povolání</p>	<p>MDV – tvorba mediálního sdělení - rozhovor - informace pro ostatní, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s internetem - informativní, reklamní a zábavné sdělení</p> <p>OSV – zvládnutí vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)</p> <p>OSV – volba povolání</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí MKV – specifika oděvu ve světě</p> <p>VEG - EU OSV + MDV - Projekt já a cizí jazyky</p>

Německý jazyk - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - předvede interview s osobností - na základě komunikace s ostatními spolužáky uvede příklady, jak spolužáci tráví volný čas - vyjmenuje druhy sportu - předvede rozhovor u lékaře - pojmenuje části lidského těla - vyjádří vlastními slovy bolest a zdravotní problémy <p>komunikuje o probíraných každodenních situacích</p> <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchého krátkého textu <p>pracuje se slovníkem</p> <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše souvislé sdělení týkající se probíraných témat - napíše jednoduchý e-mail jako reakci na předchozí písemné sdělení - vyplní údaje do formulářů (pošta) 	<p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p>	

Ruský jazyk

Časová dotace

Vyučovací předmět Ruský jazyk má časovou dotaci 2 hodiny týdně. V učebním plánu je zařazen v 7. - 9. ročníku.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Cílem výuky je naučit se základy ruského jazyka a umět je použít v jednoduché komunikaci. Vyučovací hodiny jsou vedeny komunikativní formou. Vyučovací předmět Ruský jazyk je utvořen z následujících vzdělávacích obsahů: základní slovní zásoba nutná pro porozumění jednoduché konverzace v běžném životě, nejdůležitější gramatická pravidla, fonetika, pravopis, reálie rusky mluvících zemí. V rámci ruského jazyka a Konverzace v ruském jazyce jsou realizována průřezová témata a mezipředmětové souvislosti, které jsou podrobně uváděny v učebních osnovách. Ve výuce ruštiny se jedná o 2 hlavní průřezová témata - OSV se všemi tematickými okruhy (je to důležitá oblast rozvoje dětské osobnosti) a o VEG, která s jazykovou výukou bezesporu souvisí. V 7. - 9. ročníku jsou do výuky zařazeny tematické okruhy Evropa a svět nás zajímá a v 8. ročníku tematický okruh Objevujeme Evropu a svět.

Žáci se vyučují ve třídách, v jazykové učebně a v učebně výpočetní techniky. Žáci se dělí na skupiny podle počtu přihlášených zájemců v rámci ročníku.

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, práce se slovníkem, vyhledávání informací, výukové programy na PC, využití videa a dataprojektoru, soutěže, hry, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu a podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

1. Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na zajímavé a různorodé metody k aktivnímu učení během hodiny
- poznatky získané ve škole si žáci prohlubují při práci doma – zadávání samostatné práce na rozvoj daného tématu
- žáci jsou systematicky vedeni ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech – slovnících, čítankách, doplňkových textech, časopisech – osvojují si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu
- žáci jsou vedeni ke schopnosti odhadovat význam neznámých výrazů podle známých dříve osvojených slov, využívat analogie, orientovat se v neznámém textu
- (při čtení či poslechu)
- přínos osvojení CJ – možnost rozšířit si znalosti z různých oborů při práci s časopisy, na internetu

- Žáci prezentují své práce před učiteli a rodiči (školní akademie)
- Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- Žáky vedeme k sebehodnocení

2. Kompetence k řešení problému

- Žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat (projekty a portfolia)
- Žáci se učí hledat různá řešení problémů, svoje řešení pak mají dokázat, obhájit
- velmi vhodné je použít opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma – žáci
- si ověří, jakého pokroku již dosáhli
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěž)
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení

3. Kompetence komunikativní

- žákům vytvoříme dostatečné množství komunikativních situací – vyjádřit svůj názor, myšlenky
- podporujeme komunikaci s jinými školami (projekty)
- dialogy by měly vycházet z potřeb každodenního života
- pozornost věnujeme nácviku poslechu s porozuměním – na základě poslechu se žáci učí reprodukovat vyslechnuté, ale také je využít
- k dalšímu ústnímu či písemnému projevu
- učíme žáky pracovat s texty plakátů, oznámení, zpráv, mailů, vzkazů, zákazů, příkazů, receptů, SMS zpráv
- zařazování práce s mimoučebnicovými texty – časopisy, říkanky, pohádky, básničky, písničky

4. Kompetence sociální a personální

- používáme i skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- žáci se učí ve skupině střídat role
- žáci se učí týmové práci
- v hodinách by měla vládnout přátelská atmosféra
- učitel může hodnotit na základě soutěživých a hravých aktivit, na základě zapojení jednotlivců do výuky
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků v průběhu výuky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

5. Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých

- Žáci si uvědomují vlastní identitu – vhodné jsou simulované situace, kdy žáci seznamují cizince se svou zemí, školou, rodinou
- prostřednictvím internetu žáci sledují aktivity jiných zemí

6. Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k samostatné práci s materiály (slovníky, příručky, časopisy, internet)
- při samostatné práci jsou žáci vedeni k dodržování vymezených pravidel

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Ruský jazyk 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a reaguje na ně – rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času <p>Čtení s porozuměním: rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše jednoduché texty 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – imituje (sluchová analýza) ve spojení s říkankou obrázkem, zvukem, s pohybem těla, – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikuje o každodenních situacích – Čtení s porozuměním: – čte nahlas podle zásady: ucho- oko-ústa <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše stručně základní údaje o sobě 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Písmena К, О, Т, У, В</p> <p>Písmena А, М, Н, Э, Я</p> <p>-základní poučení o přízvuku</p> <p>Psaní měkkého ГИ, КИ, ХИ</p> <p>Písmena Б, Д, З, И, Е</p> <p>Písmena П, Р, С, Г, Ы a jejich výslovnost</p> <p>Písmena Л, Ш, Ч, Ъ, Ь a jejich výslovnost</p> <p>Písmena Х, Ж, Ц, Ё a jejich výslovnost</p> <p>Písmena Щ, Ю a jejich výslovnost</p> <p>Písmena Ф, Ъ</p> <p>intonace otázky</p> <p>redukce о, а, е, před přízvukem</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>pozdravy při setkání a loučení, odkud kdo je</p> <p>Vyjádření přání</p> <p>Tematické okruhy - rodina, domácí zvířata, škola</p> <p>jídlo</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Číslovky 1–10</p> <p>Číslovky 11-20</p> <p>Lexikální osvojení tvarů jednotného čísla sloves</p> <p>Sloveso být v minulém čase</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO – výchova demokratického občana</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p>

Ruský jazyk 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám – učitele a reaguje na ně – rozumí slovům a jednoduchým větám <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do jednoduchých rozhovorů – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času – a dalších osvojovaných témat <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě, škole 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikuje v běžných každodenních situacích – používá jednoduchá sdělení jako blahopřání, žádost a omluva – sdělí informace o svých zálibách ve svém volném čase <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odhadne význam slov v kontextu, synonyma <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše dopis, pozdrav z prázdnin, blahopřání, přání k novému roku – napíše e-mail o sobě 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Jak napsat dopis, čtení komiksů</p> <p>Popis osoby</p> <p>Vzhled</p> <p>Srovnávání, podobnost osoby</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Seznámení se s ruskými pohádkami</p> <p>Blahopřání, omluva</p> <p>Názvy dnů, měsíců</p> <p>Vykání dospělým</p> <p>Tematické okruhy - volný čas, zájmy, obec, škola, Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka</p> <p>Sloveso líbit se, chutnat</p> <p>Minulý čas sloves</p> <p>Přídavná jména</p> <p>1.,2.,3. pád osobních zájmen</p> <p>Číslovky 1–100</p> <p>Vyjádření kolik je komu let</p> <p>Psaní datumů a určování datumu narození</p> <p>Sloveso mít rád</p> <p>Vyjádření kolik je hodin</p> <p>1. a 2. časování sloves</p> <p>Zápor slovesa</p>	<p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO – výchova demokrat.občana</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>MDV – mediální výchova</p> <p>ENV – prostředí kolem nás, město, kde žijeme</p>

Ruský jazyk 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí slovům a jednoduchým větám – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám – a reaguje na ně <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času – a dalších – osvojovaných témat, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rozumí slovům a jednoduchým větám <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní základní údaje o sobě do formuláře 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – jednoduše odpoví na základní otázky učitele a pracuje podle jednoduchých pokynů – vyjmenuje základní typy povolání <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí informace o svých zájmech a zálibách – komunikuje v běžných každodenních situacích – hovoří o některých tradicích <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým informačním nápisům – rozumí krátkému jednoduchému textu – pracuje se slovníkem – poskytuje informace o čase <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše e-mail kamarádovi – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Psaní jmen příslušníků národů</p> <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Povolání</p> <p>Psaní dopisu, adresy</p> <ul style="list-style-type: none"> -psaní úvodu, oslovení, závěru dopisu <p>Určování času</p> <p>Kolik co stojí?</p> <p>Tematické okruhy - záliby, volba povolání, oblékání, nákupy, jídlo</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Zvratná slovesa a jejich časování</p> <p>Rusko -reálie, základní údaje, důležité zeměpis. údaje</p> <p>Různé společenské příležitosti – základní obraty</p> <p>Minulý čas sloves</p> <p>Předložky místa</p> <p>Odpověď na otázku kdy? a kam?</p> <p>Minulý čas slovesa jít</p> <p>Žádost o svolení</p> <p>6.a 7.pád podstatných jmen</p> <p>Pády v ruštině</p>	<p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO – výchova demokrat. občana</p> <p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>ENV – enviromentální výchova</p> <p>MDV – mediální výchova</p>

Francouzský jazyk

Časová dotace

Vyučovací předmět Francouzský jazyk (volitelný předmět) má časovou dotaci 2 hodiny týdně. V učebním plánu je zařazen v 7. - 9. ročníku.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je utvořen z následujících vzdělávacích obsahů:

Základní slovní zásoba nutná pro porozumění jednoduché konverzace v běžném životě, nejdůležitější gramatická pravidla, fonetika, pravopis, reálie francouzsky mluvících zemí. Hlavní část tvoří používání všech zmíněných prostředků při cvičení čtení, psaní a poslechu s porozuměním.

Cílem výuky je naučit se základy francouzského jazyka a umět je bez zábran použít v jednoduché komunikaci. Vyučovací hodiny jsou vedeny

komunikativní formou. Žáci se vyučují ve třídách a v jazykové učebně, která disponuje potřebným vybavením pro jazykovou výuku. Žáci se dělí na skupiny podle počtu přihlášených zájemců a podle pravidel o dělení žáků v jazykové výuce.

Hlavním úkolem je motivovat žáky pro výuku francouzského jazyka tak, aby se chtěli sami vzdělávat i v budoucnu a naučili se postupům, jak

se naučit cizí jazyk a objektivně kontrolovat své pokroky.

Metody a formy práce

Vyučující volí ve své práci převážně aktivizující metody a formy. Jedná se o:

Modelové situace, rozhovory, práce s technikou, jednoduché diskuse, tvoření jednoduchých písemných sdělení (e-mail, vzkaz, blahopřání), text jako podnět k vyjádření vlastního názoru, ústní komunikace, poslech, zadávání úkolů bez návodů na jejich řešení, obrázky, využití her, práce s chybou.

Výchovné a vzdělávací strategie Francouzského jazyka pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- efektivně získává poznatky z různých zdrojů (internet, knihy, časopisy atd.)
- je motivován, protože se potřebuje naučit určité výrazy (výměnný pobyt, budoucí profesní uplatnění)
- pracuje s portfoliem
- buduje pozitivní vztah k učení - vědomí významu cizího jazyka a cizí jazyk jako zdroj rozvoje všeobecných znalostí

- pracuje na projektech - plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- pracuje s chybou - chápe ji jako šanci ke zlepšení
- učí se zvládat obtížné úkoly - např. při práci s poslechem – nevzdávat se, když nerozumí, snažit se zareagovat, domyslet si
- význam, zlepšovat se při pravidelném cvičení poslechu
- užívá transfer - schopnost aplikace z jedné situace do druhé
- učí se chápat gramatický systém - systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- samostatně využívá získaných dovedností při dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- uplatňuje získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- učí se orientovat v cizím jazykovém prostředí - např. zeptat se na cestu v neznámém městě
- při kolektivním řešení problémů dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas
- řeší úkoly v učebnici a pracovním sešitu podle zadání
- využívá intuici, fantazii, improvizaci a kreativitu při řešení problémů
- ověřuje si teoretické poznatky v praxi a využívá je při dalších činnostech
- postupně se učí vyřešit samostatně problém bez pomoci ostatních
- zpracovává projekty - dlouhodobý úkol

3. Kompetence komunikativní

- naslouchá a zareaguje na promluvu druhých lidí
- snaží se o praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce
- formuluje a vyjadřuje myšlenky tak, aby jim partner rozuměl
- obohacuje svoji slovní zásobu - vytváří si systém
- využívá transfer na základě podobnosti
- cvičí strukturu mluvených projevů - např. vyprávění a písemných projevů - např. e - mail
- reaguje na pokyny, povely, úkoly
- cvičí porozumění, vyhledání základní důležité informace
- je schopen přednést argumenty, obhájit si stanovisko a stručně informovat o určité záležitosti
- popíše jednoduše a srozumitelně situaci

4. Kompetence sociální a personální

- uplatňuje individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí v cizím jazyce
- spolupracuje s ostatními - týmová práce, práce ve dvojicích, respektuje jiný názor, prezentuje a obhájí vlastní myšlenky při týmové práci
- snaží se získat přiměřené sebevědomí
- pozoruje jiné zvyky a vztahy v cizích zemích (reálie)
- hodnotí sebe, taktně hodnotí druhé a vyvozuje z toho závěry, jak dospět k lepšímu výsledku

- zapojuje se do kolektivní práce
- přispívá svými vědomostmi a dovednostmi ostatním, kteří využívají individuálního přínosu každého člena a vyměňují si zkušenosti
- pracuje v týmu, ve kterém se dodržují pravidla udržování dobrých mezilidských vztahů
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu ve spolupráci s pedagogem

5. Kompetence občanské

- zodpovědně plní zadané úkoly, zodpovídá za sebe i za skupinu
- toleruje odlišnosti spolužáků - sociální, náboženské
- chová se taktně, snaží se o empatii a dodržování pravidel slušného chování
- uvědomuje si české tradice ve srovnání s ostatními, respektuje tradice v jiných rodinách a skupinách
- respektuje individuální zájmy spolužáků - zvýšený zájem o výuku, neruší spolužáky
- zná pojmy kulturní chování, vyjadřování a zdvořilost a snaží se o jejich dodržování
- je si vědom práv a povinností
- vytváří si dobrý vztah k životnímu prostředí - zejména k prostředí ve škole, ale také mimo školu

6. Kompetence pracovní

- využívá účelně svých vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač)
- používá francouzský jazyk jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- pracuje se slovníkem, mapou, vyhledává informace a potřebné materiály
- dodržuje řád učebny a zásady bezpečnosti při používání techniky
- učí se pracovním návykům - vedení sešitu, psaní slovíček
- pracuje ve dvojici, ve skupině, v týmu, na stanovištích
- šetrně zachází s učebnicí, sešity atd.
- volí různé formy práce podle zadaných úkolů - prezentace výsledků vlastní práce, skupiny
- připravuje se na další studium - plánuje jednotlivé dílčí části svého pokroku
- váží si práce druhých - neničí projekty, naslouchá a neruší druhé

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních

Francouzský jazyk – jazyková výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas foneticky správně texty přiměřeného obsahu – čte krátké dialogy – rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na ně – rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici, využívá je ve své práci – vytvoří odpověď na otázku – používá slovník – rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví jednoduché sdělení – sestaví jednoduché dialogy – písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty – vyžádá jednoduchou informaci 	<p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná známá slova a slovní spojení v poslechových cvičeních <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže vést – jednoduchý rozhovor – řekne, co dělá nebo má rád/nerad – odpovídá na jednoduché otázky – vypráví krátký příběh podle obrázkové osnovy – vyjmenuje dny v týdnu, číslovky, pojmenuje barvy – používá základní časové údaje – zeptá se na základní údaje – (jméno, bydliště, věk, záliby) – představí se, představí rodinu a kamarády – pojmenuje předměty, které nás obklopují (lokalizovat je, určit jejich, počet, barvu, vlastníka) 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – přízvuk, intonace – francouzská abeceda – určitý a neurčitý člen podstatných jmen – rod a číslo podstatných a přídavných jmen – tvorba otázky – přivlastňovací zájmena nesamostatná – časování sloves, přítomný čas – nepravidelná slovesa – zájmeno on – předložky <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> – představení se, pozdravy, poděkování, oslovení – osobní informace, rodina – země, města – barvy – čísla 1-100 – dny v týdnu, měsíce, datum, hodiny – jednoduché pokyny – škola, školní pomůcky – volný čas – lidské tělo – pocity a nálady – režim dne 	<p>VEG – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV – mezilidské vztahy, pozice člověka v rodině</p> <p>MKV – tolerance odlišných názorů a zájmů, multikulturalita - vzájemné obohacování dětí</p> <p>MDV – komunikace ve dvojicích a menších skup</p>

Francouzský jazyk – jazyková výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vytvoří otázku, reaguje na odpověď – napíše jednoduchý dopis – Interaktivní řečové dovednosti: – jednoduchým způsobem se domluví – zvládne oslovení, pozdrav, představování, omluvu, poděkování, souhlas, nesouhlas, prosbu, dotaz – rozumí jednoduchým pokynům, otázkám učitele 	<p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ptá se na vlastnosti – předmětů, pojmenuje školní – potřeby <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše obrázek/fotografii rodiny – jednoduše popíše osobu – jednoduše popíše věci, osoby a zvířata – popíše činnosti během týdne – vyjádření souhlasu a nesouhlasu 		

Francouzský jazyk – jazyková výchova - 8 . ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas foneticky správně texty přiměřeného obsahu – rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici, využívá je ve své práci – vytvoří odpověď na otázku – písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty – vytvoří otázku, reaguje na odpověď 	<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním informacím z krátkých a pomalých poslechových cvičení <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hovoří na osvojená témata – aplikuje získané znalosti v samostatném projevu – zapojí se do rozhovoru <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje obsah jednoduchých textů – dokáže přeložit jednoduché texty <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – píše gramaticky správně dopis kamarádovi – odpoví písemně na dotaz – umí odpovědět na email 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stažený člen po předložkách – neurčité zájmeno – časování sloves – minulý a budoucí čas – stupňování přídavných jmen a příslovcí – tvoření příslovcí – řadové číslovky – zvrtná slovesa – ukazovací zájmena – vyjádření množství – vztažná zájmena <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> – počasí – oblečení – dům a bydlení – dopravní prostředky – zvířata – cestování – jídlo 	<p>VEG – cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy</p> <p>OSV –mezilidské vztahy, pozice člověka v rodině</p> <p>MKV – tolerance odlišných názorů a zájmů, multikulturalita - vzájemné obohacování dětí</p> <p>MDV – komunikace ve dvojicích a menších skupinách</p> <p>OSV – využití volného času – správný krok ke zdravému formování osobnosti</p>

Francouzský jazyk – jazyková výchova - 9 . ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas foneticky správně texty přiměřeného obsahu – rozumí obsahu a smyslu textů v učebnici, využívá je ve své práci – vytvoří odpověď na otázku – písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty – vytvoří otázku, reaguje na odpověď 	<p>Poslech:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí základním informacím z krátkých a pomalých poslechových cvičení <p>Mluvení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hovoří na osvojená témata – aplikuje získané znalosti v samostatném projevu – zapojí se do rozhovoru – vyjádří svůj názor, umí argumentovat – vyjádří svůj souhlas/nesouhlas/neochotu /nadšení – sdělí hlavní myšlenku vyslechnutého/čteného textu <p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje obsah jednoduchých textů – dokáže přeložit a správně číst jednoduché texty <p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> – písemně vylíčit svůj zajímavý den/týden/víkend – píše gramaticky správně dopis kamarádovi – odpoví písemně na dotaz – umí odpovědět na email – písemně shrnout obsah textu do adekvátního rozsahu 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minulý čas – spojky a spojovací výrazy – podmínkové věty – zdůraznění podmětu, předmětu – dělivý člen <p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> – média – televize, kino – reálie Francie – kuchyně, památky, svátky, zvyky – žák popíše sebe samotného, další osoby, způsob života, minulé a budoucí události – psaní emailu, dopisu 	<p>OSV – vztahy v rodině</p> <p>VEG – cestování, vzájemná propojenost států EU</p> <p>VEG – bydlení ve světě</p>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů.. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zkoumání tvaru vede žáky k řešení polohových úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Žáci se seznámí se světem financí, tato oblast přispívá k rozvoji finanční gramotnosti. Žák porozumí hospodaření domácnosti a zásadami hospodárnosti. Na příkladech žák objasní možnosti s nakládáním s volnými finančními prostředky a možnosti řešení nedostatku finančních prostředků. Žáci řeší úlohy z běžného života.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace se na naší škole vyučuje ve dvou samostatných předmětech, a to je matematika a na druhém stupni navíc jako volitelný předmět matematický seminář.

Matematika

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

Časová dotace

Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v

1. ročníku:	4 hodiny týdně
2.– 5. ročníku:	5 hodin týdně
6.– 8. ročníku:	4 hodiny týdně
9. ročníku	5 hodin týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Matematika je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy .

Metody a formy práce

V hodinách využíváme samostatnou práci žáků, skupinovou práci, kooperativní výuku, výuku pomocí problému, práce na PC a kalkulačce, využíváme příklady z běžného života a metody činnostního učení s názornými pomůckami.

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

Činnostní učení – metoda objevování a znovuobjevování – individuální činnost žáků, co vede k úvahám, které vyjadřují. Žáci tvoří, rozhodují se a hovoří. K základním metodám činnostního učení patří práce s učebními pomůckami. Metody situační, problémová a projektová. Jako doplňkové používáme metody slovní – dialogické, názorně demonstrační, výzkumné, dramatizace a tvořivé hry.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- práce a textem (porozumění), tabulkami, grafy

2. Kompetence k řešení problému

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- učí se obhajovat, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, pokouší se zhodnotit výsledky svých činů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, učí se respektovat různá hlediska
- učí se vytvářet pozitivní představu o sobě samém

5. Kompetence občanské

- učí se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá hrubé zacházení,
- chápe základní principy, na nichž spočívají společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně
- učí se chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, učí se respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

6. Kompetence pracovní

- používá bezpečně vybavení a pomůcky
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné a nové pracovní podmínky

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Matematika - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – počítá předměty v daném souboru – vytváří soubory o daném počtu prvků – používá přirozená čísla k modelování reálných situací – čte, zapisuje, porovnává přiroz. čísla do 20 a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti čísel. – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> – zná číslice 1 až 20, čte je a zapisuje – zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. – řadí čísla podle velikosti – vyznačuje čísla do 20 na číselné ose – zná a používá matem. symboly +, -, =, <, > – zapisuje, čte, řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku – provádí rozklad na desítky a jednotky – řeší jednoduché úlohy z praxe 	<p>Číslo a početní operace Počítání po jedné v oboru do 20 Zobrazování prvků do přirozeného čísla a naopak Práce s přirozenými čísly 0-20</p> <p>Čtení, psaní čísel jejich porovnávání. Použití znaků <, =, > v oboru 0-20. Porovnávání souboru prvků. Manipulace s penězi.</p> <p>Čtení čísel z číselné osy. Ukazování čísel na číselné ose. Dopočítání do deseti.</p> <p>Používání operace sčítání a odčítání při řešení praktických situací bez přechodu přes desítku. Sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 20 bez přechodu přes desítku Dopočítání do dvaceti bez přechodu přes desítku.</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj-cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování.</p> <p>ČJ –Orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik a písmen</p> <p>HV – rytmus</p> <p>SP – práce s papírem</p> <p>TV – řazení podle velikosti</p> <p>ČS – Člověk a čas (rok, měsíc, den, týden)</p>

Matematika – 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a nachází v životě jejich prezentaci – rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa a nachází v životě jejich prezentaci – rozumí pojmu – názorně využije v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary – modeluje jedn. geom. útvary v rovině – pozná geometrická tělesa krychle, koule, válec, kvádr – geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev – orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod. – seznámí se se zkratkou pro litr, kilogram, centimetr, metr, korunu 	<p>Geometrie</p> <p>Obrazce Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p> <p>Tělesa Kvádr, krychle, válec, koule</p> <p>Jednotky Litr, kilogram, centimetr, metr, koruna</p>	

Matematika – 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace s přirozenými čísly do 20 – čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – počítá předměty v daném souboru – provádí početní operace s přirozenými čísly do 100 – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku – zapisuje a čte čísla do sta – vyznačuje čísla do sta na číselnou osu – porovnává čísla do sta, seřazuje je vzestupně i sestupně – používá znak rovnosti a nerovnosti – vytváří a porovnává soubory – sčítá a odčítá čísla do sta bez přechodu přes desítku – sčítá a odčítá čísla do sta s přechodem přes desítku – seznámí se s významem závorek – počítá příklady se závorkami – provádí zápis slovní úlohy 	<p>Číselný obor do dvaceti</p> <p>Číselný obor do 100 Počítání v oboru do 100 sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti</p> <p>sčítání a odčítání dvojciferných čísel písemně</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Násobení a dělení do 50</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj- cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování</p> <p>ČJ – čtení s porozuměním, otázka a odpověď, tiché čtení, zápis úlohy, úprava)</p> <p>CS – lidé kolem nás</p> <p>TV – nástup, řada, zástup, měření délky, času</p>

Matematika - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – popisuje jednoduché závislosti z praktického života – doplňuje tabulky – rozezná základní rovinné útvary – odhaduje délku úsečky – rozezná a pojmenuje tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> – pozná rozdíl mezi mincemi a bankovkami – zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun – počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun – doplňuje jednoduché tabulky – umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) – zná pojem bod, přímka, úsečka – rýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky – rozlišuje rozdíl mezi přímkou a úsečkou, určí bod – provádí odhad délky úsečky v cm – měří délku úsečku – rozlišuje strany a vrcholy – pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec 	<p>Mince a bankovky</p> <p>Tabulky Geometrie</p> <p>Bod, přímka, úsečka</p> <p>Obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník Tělesa – krychle, kvádr, koule, válec</p>	

Matematika - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí z paměti početní operace s přirozenými čísly – čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> – zná symboly pro násobení a dělení – násobí a dělí v oboru malé násobilky – řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky – zapisuje a čte čísla do 1000 – porovnává, řadí vzestupně a sestupně čísla do tisíce – zakresluje čísla do tisíce na číselné ose – sčítá a odčítá z paměti i písemně – zaokrouhluje na desítky – řeší slovní úlohy v oboru do tisíce – rozlišuje a řeší oba typy úloh 	<p>Malá násobilka Násobení a dělení v oboru malé násobilky(6,7,8,9) slovní úlohy</p> <p>Numerace do 1000 čtení a zápis čísel do 1000 porovnávání čísel v oboru do 1000</p> <p>číselná osa</p> <p>písemné sčítání a odčítání pamětné sčítání a odčítání</p> <p>slovní úlohy typu o x-více(méně) nebo x-krát více(méně)</p>	<p>ČJ – čtení s porozuměním, otázka a odpověď, tiché čtení, zápis slovní úlohy, úprava písma</p> <p>CS – rozmanitost přírody (měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek)</p> <p>SP – práce s papírem, práce s textílem</p> <p>TV – měření základních pohybových výkonů, porovnání výkonů</p>

Matematika - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>–provádí početní operace s přirozenými čísly</p> <p>–orientuje se v základních jednotkách délky, času a hmotnosti</p> <p>–měří délku geometrického útvaru</p> <p>–doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>–sestavuje slovní úlohu s použitím praktické situace</p> <p>–automaticky používá spoje všech násobítek</p> <p>–zná řadu násobků a dělí v oboru násobilky</p> <p>–pamětně násobí dvojciferné číslo jednociferným</p> <p>–určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech, provádí odhad výsledku</p> <p>–provádí kontrolu výsledku</p> <p>–využívá závorek v jednoduchých situacích</p> <p>–používá jednotky délky mm, cm, dm, m</p> <p>–orientuje se v čase, pozná základní jednotky času</p> <p>–používá jednotky hmotnosti kg,</p> <p>–orientuje se v tabulkách, diagramech</p>	<p>slovní úlohy typu o x-více(méně) nebo x-krát více(méně)</p> <p>násobení a dělení v oboru násobilky</p> <p>násobení a dělení mimo obor násobilky</p> <p>dělení se zbytkem</p> <p>používání násobení a dělení při řešení praktických situací</p> <p>jednotky délky, času a hmotnosti</p> <p>tabulky a diagramy</p>	

Matematika - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – narýsuje a znázorní základní geometrické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> – zná pojmy, rýsuje a označí přímku a úsečku – rozlišuje rovnoběžky a různoběžky – narýsuje dvě různoběžky a označí průsečík – rozlišuje opačné polopřímky – rozlišuje rovinné obrazce – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh – vyznačuje je ve čtvercové síti – rozlišuje pojmy strana a vrchol – zná jednotky délky, rozlišuje jejich užití, porovnává velikost a měří délky stran – narýsuje a označí libovolnou úsečku s přesností na cm a mm – odhaduje délku úsečky na cm – měří délky stran rovinných obrazců – porovnává velikost rovinných obrazců – pozná jednoduchá tělesa a rozpoznává je v reálném životě 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru bod, přímka, úsečka</p> <p>polopřímka</p> <p>rovinné obrazce</p> <p>míra základních rovinných útvarů</p> <p>tělesa</p>	

Matematika – 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zobrazí číslo na číselné ose – provádí z paměti početní operace s přirozenými čísly – provádí písemné početní operace v daném oboru – využívá komutativnosti – využívá asociativnosti při násobení – kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – doplňuje tabulky – modeluje a určí část celku 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje a čte čísla do 1000 000 – sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1000 000 – zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce – určuje řady čísel – orientuje se na číselné ose – odhaduje výsledky – pamětně dělí se zbytkem v oboru malé násobilky – písemně násobí dvouciferným činitelem – dělí jednociferným dělitelem – provádí kontrolu výpočtu – užívá závorky, určuje pořadí početních výkonů – poznává názvy členů matematických operací – čte a doplňuje – vyhledává podle zadaných údajů – znázorní vztah mezi částí a celkem na příkladech z běžného života – porovnává zlomky se stejným jmenovatelem 	<p>Numerace do 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> – numerace do 1000 000 – zaokrouhlování na tisíce – pamětné, písemné sčítání a odčítání do 1000 000 <p>Násobení a dělení</p> <p>Kontrola výpočtu Vztahy mezi početními operacemi</p> <p>Matematické názvosloví Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky Grafy, diagramy, jízdní řády, obsahy, knih, seznamy Jednotky</p> <p>Zápis zlomku, číselník, jmenovatel, zlomková čára</p>	<p>ČJ – věta, souvětí, úprava písemného projevu</p> <p>ČS – Rozmanitost přírody (tematicky zaměřené slovní úlohy), místo, kde žijeme (regiony ČR)</p> <p>- Lidé a čas (letopočet, generace)</p> <p>SP – práce s papírem, kartonem a textilem</p>

Matematika – 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – sčítá a odčítá graficky úsečky – sestrojí kolmici a rovnoběžku – užívá jednoduchý náčrt <ul style="list-style-type: none"> – řeší jednoduché problémy a slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> – zná vlastnosti, vyznačí průsečík – rýsuje osu a střed pomocí kružítka – rýsuje s daným středem a poloměrem – zná pojmy strana, vrchol určí obvod útvarů sečtením délek stran – zapisuje a používá – užívá náčrt a standardní konstrukční postup – zná a používá jednoduché geometrické symboly – rozlišuje – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule – umí číst hodnoty z diagramu – řeší jednoduché slovní úlohy, dodržuje postup řešení – třídí údaje, používá náčrtu – řeší jednoduché magické čtverce – doplňuje číselné, či jiné typy řad – řeší jednoduché rébusy 	<p>Geometrie</p> <p>Přímka</p> <p>Úsečka</p> <p>Kružnice, kruh</p> <p>Čtverec, obdélník, trojúhelník</p> <p>Jednotky délky a obsahu</p> <p>Náčrt a jednoduchá konstrukční úloha</p> <p>Základní geometrické symboly a značky</p> <p>Tělesa</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Magické čtverce</p> <p>Řady</p> <p>Rébusy</p>	

Matematika – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení – provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> – čte a zapisuje – porovnává, znázorňuje, zobrazuje – zaokrouhluje př. čísla na milióny, statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky – sčítá a odčítá čísla z paměti, využívá komutativnosti, – odhaduje výsledky – sčítá čísla písemně, využívá komutativnosti – odčítá přir. čísla písemně – z paměti násobí a dělí př. čísla mimo obor nás. v jednoduchých případech – písemně násobí př. čísla s trojcif. Činitelem, užívá asociativnosti – dělí jedno a dvojcif. dělitelem, provádí kontrolu výpočtu – řeší a tvoří prakt. úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru př. čísel 	<p>Přiroz. čísla v oboru do 1 000 000 Číselná osa</p> <p>Zaokrouhlování přir. čísel</p> <p>Pamětné sčítání a odčítání přir. čísel</p> <p>Písemné sčítání př. čísel se třemi sčítanci, kontrola výpočtu</p> <p>Písemné odčítání př. čísel, kontrola výpočtu Pamětné násobení mimo obor násobilky</p> <p>Písemné násobení př. čísel</p> <p>Dělení v oboru př. čísel</p> <p>Řešení praktických úloh na jeden až dva početní výkony</p>	<p>ČJ – přesnost vyjadřování, zápis a jeho úprava, význam slov</p> <p>ČS – místo, kde žijeme (Evropa a svět, cestování) - Lidé a čas (orientace v čase, časový řád, dějiny jako časový sled událostí)</p> <p>VV – smysl pro detail, pozorovací schopnosti</p> <p>SP – práce s papírem kartonem a textilem, šetření energií)</p> <p>ICT – internet, výukové programy</p>

Matematika – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – porozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) užívá jednoduché konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – doplňuje řady čísel, tabulky – vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny – sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, početní operace zapisuje – vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života – přečte, zapíše, znázorní desetinné číslo v řádu desetin a setin na číselné ose – znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až 100 – znázorňuje a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty Grafy , tabulky, jízdní řády a diagramy</p> <p>Zlomky, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p> <p>Desetinné číslo</p> <p>Číselná osa, kladná a záporná část</p> <p>Geometrie v rovině a prostoru Rýsování čtverce. Rýsování obdélníku. Rýsování rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníku.</p>	

Matematika – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>–sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran</p> <p>–sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>–rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládání papíru</p> <p>–určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>–řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, jejichž způsob řešení není závislý na obvyklých postupech a algoritmech</p>	<p>–určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě (čtverec, obdélník)</p> <p>–sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran</p> <p>–rozpoznává a znázorňuje ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a narýsuje osu souměrnosti</p> <p>–určuje obvod a obsah čtverce a obdélníka pomocí vzorce</p> <p>–řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené vzorce</p> <p>–sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <p>–seznámí se s dalšími jednotkami obsahu ar, ha, km², mm²</p> <p>–řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, jejichž způsob řešení není závislý na obvyklých postupech a algoritmech</p>	<p>Grafický součet a rozdíl úseček</p> <p>Rýsování kružnice.</p> <p>Obvod a obsah obrazců.</p> <p>Rovnoběžky.</p> <p>Kolmice.</p> <p>Osová souměrnost.</p> <p>Jednotky obsahu</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Slovní úlohy.</p> <p>Číselné a obrázkové řady.</p> <p>Magické čtverce.</p> <p>Prostorová představivost.</p>	

Matematika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace s desetinnými čísly – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor 	<ul style="list-style-type: none"> – čte a zapisuje des. č. – umí zobrazit des. číslo na číselné ose – porovnává a zaokrouhluje des. č. – provádí početní operace s des. č. – umí vypočítat aritmetický průměr – převádí jednotky – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností – zná pojem násobek, dělitel – umí použít znaky dělitelnosti – rozumí pojmu prvočíslo, složené číslo – rozloží číslo na součin prvočísel 	<p>Opakování z 5. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozšířené opakování <p>Desetinná čísla - opakování</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojmu desetinné číslo – znázorňování desetinných čísel na číselné ose – porovnávání desetinných čísel – zaokrouhlování desetinných čísel <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – sčítání a odčítání des. č. – násobení a dělení des. č. 10, 100, 1000 – násobení a dělení des. č. des. číslem z paměti v jednoduchých případech – písemné násobení des. č. – písemné dělení des. č. – periodické číslo – aritmetický průměr – převádění jednotek délky, obsahu, hmotnosti – užití kalkulaátoru při výpočtech s des. č. – užití vlastností početních výkonů s des. č. – řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s des. č. <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojmy násobek a dělitel, prvočíslo, složené číslo – užití znaků dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 25, 50, 100 – čísla soudělná a nesoudělná 	<p>OSV – nákupy v obchodě – určení ceny</p> <p>FY – převod jednotek</p>

Matematika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel – určuje velikost úhlu měřením a výpočtem – zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matem. Symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> – určuje a užívá násobky a dělitele, nejmenší společný násobek a největší společný dělitel – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v $\mathbb{N}$ – rozumí pojmu – narýsuje a změří daný úhel – umí graficky přenést a sestrojít jeho osu – rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů – provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) – pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností – určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti – pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní, vnější úhly, ...) – umí sestrojít těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> – určování společného násobku (nejmenšího společného násobku) 2 až 3 přír. čísel – určování společného dělitele (největšího společného dělitele) 2 až 3 přír. čísel – řešení slovních úloh <p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem, rýsování a přenášení úhlu – konstrukce osy úhlu – rozeznávání a rýsování přímého, pravého, ostrého, tupého úhlu – odhady velikosti úhlu – grafické sčítání a odčítání úhlu, násobení a dělení úhlu – určování velikosti vedlejších a vrcholových úhlů <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> – popis různých trojúhelníků a jejich vlastnosti – určování velikosti vnitřních úhlů trojúhelníků – sestrojování os vnitřních úhlů trojúhelníků, sestrojování os stran – sestrojování těžnic, středních příček a výšek trojúhelníků 	<p>Z – určování polohy</p>

Matematika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – načrtne a sestrojí rovinné útvary – odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů – načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar – určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti – načrtne a sestrojí síť základních těles – odhaduje a vypočítá povrch a objem těles – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> – umí sestrojít trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou – umí sestrojít trojúhelník ze tří stran – sestrojí obraz obrazce v osově souměrnosti – načrtne a sestrojí čtverec a obdélník – zná jednotky obsahu a obvodu, umí je převádět – umí vypočítat obsah, obvod čtverce a obdélníku – charakterizuje tělesa krychle, kvádr – umí načrtnout a narýsovat síť a z ní vymodelovat těleso – načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání – vypočítá povrch krychle, kvádru – užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí – odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru – rozvíjí logické myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> – sestrojování kružnice opsané a vepsané trojúhelníku – konstrukce trojúhelníků ze tří stran – pravidelní mnohoúhelník - konstrukce šestiúhelníků <p>Shodnost, osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – shodnost geometrických útvarů – shodnost trojúhelníků – konstrukce trojúhelníků – shodná zobrazení – osová souměrnost – osově souměrné útvary – samodružný bod <p>Povrch a objem krychle a kvádru</p> <ul style="list-style-type: none"> – opakování obsahu čtverce a obdélníku – jednotky obsahu – kvádr, krychle – síť těles – zobrazování těles – povrch krychle, kvádru – jednotky objemu – objem krychle, kvádru <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	<p>OSV – určování obsahu pokoje, třídy, pozemku... - určování objemu vzduchu...</p>

Matematika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>– užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část zlomkem, desetinným číslem</p>	<p>– zapisuje zlomkem část celku</p> <p>– převádí zlomky na desetinná čísla a naopak</p> <p>– uvádí daný zlomek na základní tvar</p> <p>– porovnává zlomky</p> <p>– zobrazuje zlomek na číselné ose</p> <p>– provádí početní operace se zlomky</p> <p>– určuje převrácené číslo k danému zlomku</p> <p>– upravuje smíšené číslo na zlomek</p> <p>– rozlišuje kladná a záporná čísla</p> <p>– zobrazuje kladná a záporná čísla na číselné ose</p> <p>– chápe pojem opačné číslo</p> <p>– určuje absolutní hodnotu</p>	<p>Zlomek-opakování</p> <p>– převod zlomek – desetinné číslo</p> <p>– základní tvar zlomku, rozšiřování a krácení zlomku</p> <p>– porovnávání zlomků</p> <p>– sčítání a odčítání zlomků s různými jmenovateli</p> <p>– násobení a dělení zlomků</p> <p>– převrácené číslo</p> <p>– smíšené číslo</p> <p>– slovní úlohy na využití početních výkonů se zlomky</p> <p>Celá čísla</p> <p>– opakování - čtení a zápis čísla</p> <p>– opakování - zobrazení na číselné ose</p> <p>– opačné číslo</p> <p>– absolutní hodnota</p> <p>– sčítání a odčítání celých čísel</p> <p>– násobení a dělení celých čísel</p> <p>Racionální čísla</p> <p>– záporná desetinná čísla</p> <p>– zápis racionálních čísel zlomkem číslem desetinným</p> <p>– zobrazování racionálních čísel na číselné ose</p> <p>– porovnávání racionálních čísel</p> <p>– početní operace s racionálními čísly</p> <p>– řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel</p>	<p>FY,CH – numerické výpočty</p>

Matematika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek- část : poměrem – pracuje s měřítky map a plánů – určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků – načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> – vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami – zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru – dělí celek na části v daném poměru – rozumí a využívá pojmy přímá a nepřímá úměrnost – určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost – řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti a pomocí trojčlenky – pozná shodné útvary – užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník z daných prvků – sestrojí obraz obrazce v osově a středově souměrnosti 	<p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádření poměru dělením, zlomkem – krácení a rozšiřování poměru – dělení dané hodnoty v daném poměru – měřítko – úměra – přímá úměrnost – nepřímá úměrnost – trojčlenka <p>Shodnost, osová a středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestrojí obraz obrazce v osově a středově souměrnosti – shodnost geometrických útvarů – shodnost trojúhelníků – konstrukce trojúhelníků – shodná zobrazení – opakování - osová souměrnost – opakování - osově souměrné útvary – středová souměrnost – samodružný bod – středově souměrný útvar 	<p>FY – vztahy mezi veličinami Z – měřítko mapy, plánu CH – trojčlenka</p> <p>OSV práce s mapou využití poměru v domácnosti : vaření, míchání barev přímá úměrnost : spotřeba materiálu, benzínu, ...</p>

Matematika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – načrtne a sestrojí rovinné útvary – odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – užívá kvantitativního vyjádření celek – část, poměrem, zlomkem, procentem – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje různé typy rovnoběžníků podle jejich vlastností – sestrojí rovnoběžník z daných prvků – odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníků a obsah trojúhelníku – rozpozná a pojmenuje lichoběžník – sestrojí lichoběžník – vypočítává obvod a obsah lichoběžníku – řeší slovní úlohy na výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků – chápe pojem 1% – užívá základní pojmy procentového počtu – vyjádří část celku pomocí procent – rozvíjí logické myšlení 	<p>Rovnoběžníky</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem rovnoběžníku – vlastnosti rovnoběžníků – výšky a úhlopříčky rovnoběžníků – obsah a obvod rovnoběžníků – obsah trojúhelníku <p>Lichoběžník</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem lichoběžníku – vlastnosti lichoběžníků – obvod a obsah lichoběžníku – konstrukce lichoběžníku – mnohoúhelníky <p>Slovní úlohy</p> <p>Procenta, úroky</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – základ, procentová část, počet procent <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	

Matematika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –užívá kvantitativního vyjádření celek – část, poměrem, zlomkem, procentem –řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek –odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu –načrtne a sestrojí síť –určuje, načrtne, charakterizuje a analyzuje prostorové tělesa –provádí početní operace v oboru celých a racionálních číslech –užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> –chápe pojem 1% –užívá základní pojmy procentového počtu –vyjádří část celku pomocí procent –řeší slovní úlohy –chápe pojem promile –zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností –řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) –rozezná a pojmenuje hranol –načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině –načrtne a narýsuje síť hranolu –odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu –určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky –užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech –chápe pojem reálné číslo 	<p>Procenta, úroky</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – základ, procentová část, počet procent – promile – slovní úlohy – jednoduché úrokování <p>Povrch a objem hranolů</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem hranol – povrch a objem hranolu <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin – určení druhých mocnin a odmocnin – žák užívá znalosti druhých mocnin od 1 do 20 – pojem reálného čísla <p>Rozšiřující učivo – mocniny a $\cdot 10^n$</p>	

Matematika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – účelně využívá kalkulátor – charakterizuje kružnici – odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů – odhaduje a vypočítá objem a povrch válce – načrtne a sestrojí síť 	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší odvěsny a přepony – rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty – využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku – umí využít poznatky ve slovních úlohách – zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností – zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo – provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem – určí vzájemnou polohu přímky a kružnice – určí vzájemnou polohu dvou kružnic – vypočítává obvod a obsah kruhu – charakterizuje válec – vypočítá povrch a objem válce 	<p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku – užití Pythagorovy věty <p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> – čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem – zápis čísla pomocí mocnin deseti – početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem <p>Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemná poloha přímky a kružnice – vzájemná poloha dvou kružnic – délka kružnice – obsah kruhu <p>Thaletova kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – tečna z bodu ke kružnici <p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem – povrch válce – objem válce 	<p>OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...</p>

Matematika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – matematizuje jednoduché reálné situace – formuluje a řeší jednoduché problémy pomocí rovnic – matematizuje jednoduché reálné situace – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – porovnává soubory dat – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá a zapisuje vztah rovnosti – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav – provádí zkoušku řešení – chápe pojem výraz – dosazuje správně do výrazu s proměnnou – matematizuje slovní zadání – chápe pojem mnohočlen – sčítá a odčítá mnohočleny – násobí mnohočlen číslem – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy – zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek – vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách – rozvíjí logické myšlení 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnost – lineární rovnice – vyjádření neznámé ze vzorce <p>Výrazy, mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem výraz, (číselný, s proměnnou) – pojem jednočlen a mnohočlen – sčítání a odčítání výrazů – násobení výrazu číslem <p>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní statistické pojmy – základní charakteristiky statistického souboru <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	

Matematika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí operace v oboru celých a racionálních čísel – užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných – určí hodnotu výrazu – sčítá a násobí mnohočleny – provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> – určuje hodnotu daného výrazu s proměnnou dosazením čísla – zapisuje slovní text pomocí výrazu s proměnnými v jednoduchých slovních příkladech – sčítá a odčítá celistvé výrazy – násobí výraz jednočlenem – upravuje výraz vytýkáním – násobí dvojčlen dvojčlenem a trojčlenem – užívá vzorce $a^2 - b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ ke zjednodušení výrazů 	<p>Opakování učiva 8.ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> – číselné výrazy – hodnota číselného výrazu – mocniny s přirozeným mocnitelem – operace s mocninami <p>Výrazy s proměnnou</p> <ul style="list-style-type: none"> – dosazování do výrazu – zápis slovního textu pomocí výrazu – mnohočleny – sčítání a odčítání mnohočlenů – násobení mnohočlenu jednočlenem – vytýkání před závorku – násobení mnohočlenu mnohočlenem – užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ <p>Rozšiřující učivo – lomený výraz</p>	<p>FY, CH – zápisy úloh pomocí proměnných a vzorců</p>

Matematika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví jednoduchý domácí rozpočet – uvede hlavní příjmy a výdaje – rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti – objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti – dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady příjmů a výdajů – vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti – vysvětlí zásady hospodárnosti – na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým – porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků – hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů – uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků – porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků 	<p>Základy finanční matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – peníze, inflace – finanční produkty – řešení slovních úloh, vedení fiktivních domácností – jednoduché úrokování – principy tržního hospodářství 	

Matematika – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – analyzuje a řeší jednoduché problémy – modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát – formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav – vyhledává a zpracovává data – porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> – řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav – provádí zkoušku správnosti – řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnicí – vypočítá neznámou ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin – užívá lineárních rovnic k řešení praktických úloh – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací – provádí zkoušky – řeší slovní úlohy pomocí soustavy – zakreslí body v PSS – rozezná funkční vztah od jiných vztahů – určí definiční obor a obor hodnot funkce – sestrojí graf funkce podle tabulky 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – opakování lineárních rovnic – řešení – kořen lineárních rovnic – ekvivalentní úpravy – zkouška – lineární rovnice se zlomky – řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic – výpočet neznámé ze vzorce <p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> – soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými – řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací – řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy rovnic – řešení slovních úloh „na pohyb“, „ na společnou práci na směsi“ <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravoúhlá soustava souřadnic – pojem funkce – definiční obor funkce – množina hodnot funkce – graf funkce 	<p>FY, CH – výpočet neznámé ze vzorce</p> <p>FY, CH – prolínání řešení úloh o pohybu, teple, práci, směsích aj.</p>

Matematika – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – načrtne a sestrojí síť a obraz základních jednoduchých těles – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná lineární funkci – užívá lineární funkci při řešení úloh z praxe – řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých graficky – umí sestrojit síť jehlanu a kužele i jejich model – vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých příkladech – vypočítá objem a povrch kužele a koule – řeší úlohy z praxe na objem a povrch těles 	<p>Lineární funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – lineární funkce a její vlastnosti – graf lineární funkce – přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce – rostoucí, klesající a konstantní lineární funkce – grafické řešení soustavy dvou lineárních rovni <p>Rozšiřující učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> – Goniometrické funkce – sin, cos, tg, cotg – graf funkce sin, cos, tg, cotg – řešení slovních úloh <p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> – jehlan, kužel – síť jehlanu a kužele – objem a povrch jehlanu a kužele – koule – objem a povrch koule – řešení úloh z praxe na výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule – využívání Pythagorovy věty 	<p>VEG – spotřeba surovin ve stavebnictví, strojírenství ap.</p> <p>ENV – úlohy s ekologickou tematikou</p> <p>OSV – čtení z grafů, jízdní řády</p> <p>OSV – užití podobnosti v zeměpise, a topografii</p>

Matematika – 9.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh – načrtne a sestrojí rovinné útvary – využívá potřebnou matematickou symboliku – využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a praktických problémů – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků – určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti – užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> – používá základní pravidla přesného rýsování – sestrojí a dovede využít osu úsečky – sestrojí a dovede využít osu úhlu – sestrojí a dovede využít rovnoběžku s danou přímkou v dané vzdálenosti – sestrojí soustředné kružnice – sestrojí tečnu v daném bodě a s daného bodu ležícího vně kružnice – sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech – určuje podobné útvary v rovině – určí a používá poměr podobnosti – sestrojí rovinný obraz podobný danému – rozdělí úsečku dané délky v daném poměru – užívá poměru podobnosti při práci s mapami – rozvíjí logické myšlení 	<p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – množiny bodů dané vlastnosti – sestrojování množin bodů dané vlastnosti – řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků a obecných čtyřúhelníků pomocí množin bodů dané vlastnosti – rozbor konstrukční úlohy, – zápis postupu konstrukce s použitím matematických symbolů – provedení konstrukce – počet řešení v dané polorovině <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – určování podobných útvarů v rovině – poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků – věty o podobnosti trojúhelníků – užití vět o podobnosti trojúhelníků ke zjišťování jejich podobnosti – dělení úsečky v daném poměru – praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru – užití podobnosti při konstrukci plánů, – výpočtů délky cest podle map, zhotovování modelů – užití podobnosti trojúhelníků při výpočtu výšek a vzdáleností nedostupných bodů <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>OSV - cvičení pozornost a přesnosti, hledání více řešení daného úkolu</p>

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl zvolen název Informatika.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této oblasti umožní všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat zásadní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a současných informačních technologií, orientovat se v okruhu informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v reálném životě. Vzhledem k rostoucí potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je oblast Informační a komunikační technologie zařazena mezi povinnou součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni.

Získané dovednosti jsou v informační společnosti nutným předpokladem pro uplatnění na širokém trhu práce i důležitou podmínkou k účinnému a výkonnému rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, obzvláště rychlého vyhledávání a zpracovávání potřebných informací pomocí internetu a jiných informačních technologií, umožňuje učit se kdykoliv a kdekoliv, vede k potřebnému vyloučení nadbytečných informací z paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu informací než bylo nutné a možné ještě v nedávné době. Zároveň urychluje aktualizování znalostí a vědomostí i vhodně doplňuje běžné pomůcky a učební texty. Žáci se naučí během školní docházky pracovat s textem, obrázkem, tabulkou a internetovými prohlížeči. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům uplatnit výpočetní techniku s bohatým souborem vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační plocha přesahuje rámec vzdělávacího obsahu v oblasti Informační a komunikační technologie, a zasahuje do všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmicke a dalšími. Praktickou činností s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

1. robotická stavebnice LEGO WeDo (na 2 žáky 1 stavebnice)
2. robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (na 2 žáky 1 stavebnice)
3. alternativně - programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)

Časová dotace

4, 5, 6, 7, 8 a 9. ročníku 1 hodina týdně

Výukové metody a formy

Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, badatelské aktivity, heuristický rozhovor, práce ve dvojicích/skupinách, ukázky, výklad

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- žáka vedeme k plánování, organizování vlastního učení, vyhledávání a třídění informací pomocí internetu a z internetu
- na základě pochopení pak tyto informace propojuje a užívá při tvorbě obrázků, prezentací, www stránek a vlastních jednoduchých programů
- žáka vedeme ke správnému užívání termínů, znaků a symbolů běžně užívaných v informatice
- žáka vedeme k propojování poznatků z oblasti matematiky, fyziky, českého jazyka, cizích jazyků a výtvarné výchovy se znalostmi z informatiky
- žáka vedeme k poznávání nových programů, získané výsledky z jejich fungování kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro další možné využití v jiných programech a ostatních výukových předmětech

2. Kompetence k řešení problémů

- žáka vedeme k vnímání problémové situace vzniklé při chodu programu a fungování počítače, přemýšlí o těchto nesrovnalostech a jejich příčinách
- žáka vedeme k vyhledávání informací pomocí internetu či běžně užívaných programů a databází

- žák vedeme k samostatnému řešení vzniklého nebo zadaného problému, k volbě vhodného postupu, užívá jemu znalostmi a zkušenostmi dostupné logické, matematické postupy
- žák vedeme k praktickému ověřování správnosti fungování aplikace či programu a tyto postupy je schopen použít v podobných situacích
- žák vedeme k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své výsledky

3. Kompetence komunikativní

- žák vedeme k formulování a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu
- žák vedeme k obhajobě svého názoru a k argumentování úměrně znalostem informatiky, k učení se naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat
- žák vedeme k porozumění různým běžným typům zápisů, obrazových informací a grafů užívaným v programech typu textových, grafických a tabulkových editorů a databází
- žák vedeme k tvořivému využívání internetu, jeho různých portálů, knihoven a databází či e-mailu pro účinnou komunikaci s okolím
- žák vedeme k využívání získané dovednosti z informatiky, k vytváření vztahů a ke spolupráci jak ve třídě tak po internetu

4. Kompetence sociální a personální

- žák vedeme k účinné spolupráci ve skupině u počítače a podílení se na její zdárné činnosti
- žák vedeme k pomáhání stanovovat pravidla práce ve vytvořené skupině a zároveň se dokáže jimi řídit
- žák vedeme k vytváření spolu s ostatními členy týmu příjemnou atmosféru, k přátelskému jednání a dělení se o práci
- žák vedeme k poskytování účinné pomoci při chodu nebo poznávání nového hardwaru či softwaru; dokáže o ni požádat spolupracovníky, spolužáky případně učitele
- žák vedeme k chápání potřeby efektivně spolupracovat při řešení úkolů vyplývajících z výuky informatiky, přispívá k diskusi v menší skupině i v celé třídě

5. Kompetence občanské

- žák vedeme k chápání základních principů chování ke svým spolužákům i učitelům
- žák si je vědom svých práv a povinností ve výuce informatiky i mimo ni
- žák vedeme k projevování smyslu pro kulturu a tvořivost při tvorbě programů, různých druhů záznamů a prezentací
- žák s ohledem na svou práci respektuje přesvědčení druhých lidí

6. Kompetence pracovní

- žák vedeme k dodržování pravidel a povinností dané v učebně informatiky
- žák se dokáže adaptovat na změněné i nové pracovní podmínky – například na nový hardware nebo nový či vyšší software, nové nebo další periferní zařízení, novou pracovní skupinu
- žák dokáže účinně chránit své zdraví i zdraví druhých užíváním vhodné techniky, znalostí a dodržováním hygienických norem
- žák vedeme k ochraně životního prostředí správnou likvidační technikou

– žáka vedeme k využívání znalosti a zkušenosti získané v předmětu informatiky jako přípravu na své budoucí povolání

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Ovládání digitálního zařízení Digitální technologie – najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu – dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p> <p>Práce ve sdíleném prostředí Digitální technologie – propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí – dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí – edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – používá krok zpět, zoom – řeší úkol použitím schránky – dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením – uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst – v textu rozpozná osobní údaje – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku</p> <p>Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje</p>	

Informatika - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Základy robotiky se stavebnicí Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů – popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy – ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu <p>Úvod do kódování a šifrování dat a informací Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji – vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví robota podle návodu – sestaví program pro robota – oživí robota, otestuje jeho chování – najde chybu v programu a opraví ji – upraví program pro příbuznou úlohu – pomocí programu ovládá světelný výstup a motor – pomocí programu ovládá senzor – používá opakování, události ke spouštění programu – sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Učivo</p> <p>Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru</p> <p>Učivo</p> <p>Piktogramy, emodži Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>	

Informatika - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Úvod do práce s daty Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat – pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data správně do tabulky – doplní prvky v tabulce – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>Učivo</p> <p>Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p>	
<p>Úvod do informačních systémů Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> – nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>	
<p>Základy programování – příkazy, opakující se vzory, vlastní bloky, náhoda Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů – popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládní postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok 	<p>Učivo</p> <p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p> <p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb</p>	

Informatika - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy – ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu <p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji – vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> – upraví program pro obdobný problém – rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj – vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit – cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů – používá události ke spuštění činnosti postav – ovládá více postav pomocí zpráv <ul style="list-style-type: none"> – pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázku znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<p>Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p> <p>Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt</p> <p>Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model</p>	

Informatika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Kódování a šifrování dat a informací Data, informace a modelování – navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</p> <p>Práce s daty Informační systémy – získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat – sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p> <p>Informační systémy – vysvětlí účel informačních systémů, které používá – identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; – zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla – najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce – doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat – propojí data z více tabulek či grafů 	<p>Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO</p> <p>Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p> <p>Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>	

Informatika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Programování – opakování a vlastní bloky Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen – vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému – v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování; – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	<p>Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy</p>	

Informatika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Programování – podmínky, postavy a události, větvení, parametry a proměnné Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen – vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; – upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému – v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – používá souřadnice pro programování postav – používá parametry v blocích, ve vlastních blocích – vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Učivo</p> <p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p> <p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	

Informatika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Modelování pomocí grafů a schémat Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní – zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji – Větvení programu, rozhodování – Grafický výstup, souřadnice – Podprogramy s parametry – Proměnné 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – pomocí ohodnocených grafů řeší problémy – pomocí orientovaných grafů řeší problémy – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Učivo</p> <p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	

Informatika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Počítače Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> – ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos – vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky – poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače – dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – nainstaluje a odinstaluje aplikaci – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě – porovná různé metody zabezpečení účtů – spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	

Informatika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Programování robotické stavebnice Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení – vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému – v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> – podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota – upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol – vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost – přečte program pro robota a najde v něm případné chyby – ovládá výstupní zařízení a senzory robota – vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<p>Učivo</p> <p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>	

Informatika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Programování hardwarové desky Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu – v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné <p>Hromadné zpracování dat Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat – nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej – přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji – používá opakování, rozhodování, proměnné – ovládá výstupní zařízení desky – používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu – připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá – vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit <ul style="list-style-type: none"> – při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – řeší problémy výpočtem s daty – připsí do tabulky dat nový záznam – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Učivo</p> <p>Sestavení programu a oživení Micro:bitu</p> <p>Ovládání LED displeje</p> <p>Tlačítka a senzory náklonu</p> <p>Připojení sluchátek, tvorba hudby</p> <p>Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru</p> <p>Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově</p> <p>Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu</p> <p>Učivo</p> <p>Relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	

Informatika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Programovací projekty Algoritmizace a programování</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení – vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému – v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné – ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> – řeší problémy sestavením algoritmu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>Učivo</p> <p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	

Informatika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Digitální technologie Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě – ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos – vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky – poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače – dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat – popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu – diskutuje o cílech a metodách hackerů – vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat – diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Učivo Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adres. Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Žáci poznávají jak se lidé baví, sdružují, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět.

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

- Formuje základní pracovní a režimové návyky.
- Pozoruje a pojmenovává věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti.
- Utváří se prvotní ucelený obraz světa.
- Poznávání sebe a okolního světa.
- Seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy.
- Vnímání lidí a vztahů mezi nimi.
- Všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů.
- Porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti.
- Porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.
- Chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Cíl vzdělávací oblasti

- umět sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm, chápat, že skutečnosti na sebe navazují nebo se ovlivňují.
- naučit se přiměřeným způsobem vyjadřovat vlastní názory a respektovat názory jiných.
- osvojit si základní informace o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, o rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v souvislostech a dokázali je použít v běžném životě.
- chápat význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti.
- osvojit si základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění úkolů, pro komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti, pro odpočinek a naplnění volného času.

Časové dotace a organizační vymezení předmětu

Předmět má časovou dotaci v 1.- 2.třídě 2 hodiny týdně, ve 3.třídě 3 hodiny týdně.

Místem realizace je kmenová třída, počítačová učebna, školní dvůr a pozemek.

Metody a formy práce

Hry, pozorování, pojmenování, porovnávání skutečností, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků, výukové programy na PC a interaktivní tabuli, projekty.

Velký důraz je kladen na samostatnou práci žáků, práci s encyklopediemi a jinými způsoby vyhledávání informací.

Výchovné vzdělávací strategie předmětu

1. Kompetence k učení

- Žák je veden k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá a v čem by mohl v budoucnu uspět
- vytváří si základní návyky a postupy ve výuce
- učí se poznávat vlastní učební styl
- přiměřeně věku a obsahu učiva si zvyká na užívání obecně užívaných termínů
- učí se vyhledávat a třídit informace podle zvolených či zadaných kritérií
- učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, učí se využívat různé informační zdroje

2. Kompetence k řešení problémů

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- pod vedením učitele docházejí k samostatným objevům, řešením a závěrům)

3. Kompetence komunikativní

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- učí se efektivní a bezkonfliktní komunikaci, formulování myšlenek
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své pocity ve vztahu k sobě i svému okolí
- jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

4. Kompetence sociální a personální

- učí se práci ve dvojici a ve skupině
- osvojuje si skupinové role a přijímá dílčí zodpovědnost za výsledky práce ve skupině
- porovnává vlastní výkon se členy skupiny, tím si vytváří reálnou představu o sobě a svých schopnostech

– učí se respektovat názory druhých

5. Kompetence občanské

- utváří si ohleduplný vztah k lidem, přírodě, kulturním výtvorům
- aktivně se uplatňuje v oblasti ochrany přírody
- učí se respektovat pravidla, zákonné a společenské normy

6. Kompetence pracovní

- utvářejí si základní pracovní návyky v samostatné i skupinové práci
- učí se používat různé materiály, nástroje a vybavení

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Prvouka - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák:	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle –projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví –dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných –chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci –odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě –uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu –jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> –rozpozná dobrou a špatnou práci –zná základní hygienické návyky –zná základy správné životosprávy –zná pravidla chování ve školní jídelně a u lékaře –chápe nebezpečí užití léků a jiných chem. prostředků bez vědomí dospělých –seznámí se s pojmy úraz a nemoc –ví, že existují lidé, kteří záměrně ubližují –učí se základním principům lidského soužití –umí pozdravit, přivítat se, představit se, rozloučit se –učí se žádosti o pomoc i odmítnutí –uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a zpět, charakterizuje nebezpečná místa 	<p>Člověk a jeho zdraví Popáleniny Stolování, zásady správné výživy Péče o zdraví-čistota, otužování U lékaře, lidské tělo</p> <p>Lidé a místo kde žijeme Bezpečnost na cestě do školy, okolí školy-semafor, přechod pro chodce, žel. přejezd Zásady bezpečnosti při sportování Chování na cestách, v přírodě, o prázdninách Bezpečnost při plavání a koupání</p> <p>Osobní bezpečí Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola</p> <p>ENV Vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV kulturní difference</p> <p>OSV Seberegulace, sebeorganizace</p> <p>OSV Poznávání Lidí</p> <p>TV HV Pracovní činnosti Výtvarné činnosti Dramatická výchova Cizí jazyk</p>

Prvouka - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovná minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> – zná nebezpečná místa v obci – ví, jak a kde se přechází silnice – umí přecházet podle semaforu – zná některé dopravní značky – zná spojení na své rodiče – seznámí se s pokyny při mimořádných událostech – zná proměny přírody – poznává krajinu v okolí své obce – seznámí se s vodním tokem – zná domácí zvířata a jejich mláďata – zná pojem denní režim – umí vyjmenovat dny, týdny, měsíce 	<p>Rozmanitost přírody Podzim-Znaky podzimu Sklizeň ovoce, zeleniny Podzimní plody, stromy v parku Přípravy na zimu Zima-Změny v přírodě Zvířata a ptáci v zimě Jehličnaté a listnaté stromy Jaro -První jarní květiny Ptáci na jaře Zvířata(domácí, divoká), mláďata-způsob jejich života Den Země- odpady Ovocný strom v ročních obdobích Léto -Změny v přírodě, počasí Chování na cestách, v přírodě, o prázdninách Bezpečnost při plavání a koupání</p> <p>Lidé a čas Vánoce Nový rok, Kalendářní rok Domácí práce a nákupy Zimní sporty Můj den Čas, poznávání hodin, části dne Práce na zahradě a na poli Velikonoce Práce a volný čas Povolání, řemesla Pracovní den, volný den, volný čas a jeho náplň Lidé kolem nás</p>	

Prvouka - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatků – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – umí vyjmenovat roční období – umí časově zařadit Velikonoce a Vánoce – seznamuje se s velikonočními a vánočními zvyky a tradicemi – popíše základní příbuzenské vztahy v rodině-seznámí se s důležitými telefonními čísly – popíše vhodné chování v rodině – umí vyprávět o své rodině – učí se vhodnému chování ve škole – rozpozná nežádoucí formy chování – pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny – zná profese svých rodičů – pozná české mince a bankovky – odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<p>Zásady slušného chování Moje rodina Kde bydlím Členové rodiny, jejich život, zaměstnání Příbuzenské vztahy Já a ti druzí, mezilidské vztahy</p> <p>Hotovostní forma peněz</p>	

Prvouka - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle –projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví –dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, rozpozná život ohrožující zranění –rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času –uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> –předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat –zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti –umí slušně požádat o pomoc a poděkovat –učí se odmítat –zná a dodržuje základní pravidla pro chodce –umí správně přecházet vozovku –zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) –rozlišuje dopravní prostředky auto, vlak apod. –zná telefonní čísla na záchrannou službu, policii a hasiče, umí telefonicky přivolat jejich pomoc 	<p>Člověk a jeho zdraví práce a volný čas, bezpečnost při práci člověk a jeho kostra nemoc, úraz, lékárnička hygiena, čistota potraviny a výživa člověk a jeho tělo, vnitřní orgány, smysly ošetření při úrazech, první pomoc, bezpečnost při zimních sportech jedovaté pokojové rostliny nebezpečné látky, elektrika, plyn, léky Chování dětí za mimořádných událostí Poskytnutí 1.pomoci při vycházce a sběru přírodnin</p>	<p>ENV-vztah člověka k životnímu prostředí MKV-lidské vztahy OSV-seberegulace, sebeorganizace</p>

Prvouka - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>–porovnává minulost a současnost</p> <p>–chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>–odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>–v případě potřeby požádá o pomoc</p> <p>–na příkladech uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a o práci lidí</p>	<p>–rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost</p> <p>–orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty</p> <p>–umí vysvětlit denní režim dětí</p> <p>–seznámí se s významnými rodáky</p> <p>–uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá</p>	<p>Lidé a čas lidé a čas-orientace v čase podle hodin, kalendářní rok, měsíce, roční období, minulost, současnost, budoucnost</p> <p>Lidé kolem nás třídění odpadu moje rodina-příbuzenské vztahy, práva a povinnosti členů rodiny-fotografie Jsem školák-třída v hodině a o přestávce</p> <p>Lidé a místo, kde žijeme suroviny a výroba naš domov, obec, bydliště, adresa, telefon, dům, byt, okolí bydliště Cesta do školy-dopravní značky, prostředky, krizové situace, předcházení rizikovým situacím v dopravě</p>	<p>ENV-vztah člověka k životnímu prostředí MKV-lidské vztahy OSV-seberegulace, sebeorganizace</p>

Prvouka - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu –rozdělí blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi –odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností –projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem –i nedostatkům –vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo –pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> –seznámí se významnými památkami v okolí bydliště –zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) –zná zaměstnání rodičů –umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) –zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží –pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) –pochválí dobře udělanou práci –vhodně se chová ke spolužákům a dospělým –podílí se na příjemné atmosféře třídy –orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí –je schopen komunikovat s prodávacem –pozoruje a popíše změny týkající se minulosti a současnosti svého města 	<p>Rozmanitost přírody u vody a ve vodě proměny v létě hospodářská zvířata-mláďata na louce-květina, motýli na poli-polní plevel, škůdci v lese, u lesa stromy jehličnaté, listnaté, lesní plody, byliny, houby jedlé a jedovaté živočichové v lese, ochrana přírody proměny přírody na jaře-stromy, život včel tažní ptáci a jejich hnízda, ptáci stálí a domácí</p> <p>proměny přírody v zimě, zimní sporty-kalendář přírody, péče o zvěř v zimě péče o živočichy v zajetí Proměna přírody- kalendář přírody, vycházka Živočichové ve volné přírodě-ptáci, hmyz Zelenina a její druhy, stavba rostlin, práce na zahradě ovocné stromy, ovoce-plody pokojové rostliny-péče, popis</p>	

Prvouka - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích – roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích – odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a zná charakteristické znaky: lesa, parku, louky, zahrady, pole, potoka, řeky – rozpozná rostliny a zemědělské plodiny, se kterými se běžně setkává – chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny – má povědomí o významu životního prostředí pro člověka – ví o šetření el. energií, vodou – uplatňuje znalosti o třídění odpadu – úmyslně neznečišťují životní prostředí – rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté – zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata, – zná a pojmenuje vybraná volně žijící zvířata a ptáky – zná a rozpozná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) – uvede příklad využití platební karty 	<p>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení</p>	

Prvouka- 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle – projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví – dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných – chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci – uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu – reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech – rozezná nebezpečí různého charakteru – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo 	<ul style="list-style-type: none"> –zná zásady zdravého a stravovacího a pitného režimu –orientuje se ve stravě vhodné pro zdravý lidský organismus –pozná některé jedovaté houby a rostliny –chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí dospělých –chápe možnosti poškození si vlastního zdraví použitím tabáku, alkoholu, kávy –přiměřeně se chová u rodinného stolu, ve školní jídelně, v restauraci –vnímá brutalitu filmů s projevem násilí a zabíjení –ví, že nesmí odcházet bez dovolení, především s neznámou osobou, otevírat byt neznámé osobě –zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty –pojmenuje a dokáže vysvětlit význam vyskytujících dopravních značek 	<p>Člověk a jeho zdraví chování v hodině o přestávce bezpečnost při cestě do školy, pravidla pro chodce dopravní značky, jízdní kolo a jeho vybavení lidské tělo, potřeby a projevy člověka, růst a vývoj, muž a žena, rodina, stavba těla, smysly zdravá výživa, zdraví a nemoc, osobní hygiena, zdravý životní styl, očkování, poskytování první pomoci, pohyb a zdraví</p> <p>Lidé a čas měření času, datum, letopočet jak žili lidé dříve- dobové fotografie, předměty denní potřeby, památky písemné i stavební lidové zvyky a tradice práce a volný čas, sporty a koníčky</p> <p>Lidé a místo, kde žijeme budova školy, orientace v ní, popis třídy rodná země, rodiště, bydliště naše město srovnáváme město a venkov světové strany, mapa sousední státy, hl. město, symboly české státnosti</p>	<p>ENV Výtvarná výchova Pracovní výchova OSV</p>

Prvouka - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR –pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) –rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi –odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností –projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> –chápe nebezpečí užívání pilulek, bonbonů od cizích osob, spolužáků –ví o možnosti svěřit se člověku blízkému, lince důvěry s případem ohrožení, šikanováním –umí přivolat pomoc –policie, záchranářů, zdravotníků –uveče základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty –orientuje se v plánu obce –ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. –používá pojem jihomoravský kraj –ukáže na mapě města Prahu, Brno, Uherské Hradiště, Zlín –určí hlavní a vedlejší světové strany –v přírodě se umí orientovat podle světových strany –orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, –zná základní údaje z historie a současnosti obce 	<p>Lidé kolem nás vztahy ve třídě vztahy v rodině, rodokmen materiály, výrobky, prodej , služby</p> <p>Rozmanitost přírody ochrana životního prostředí látky a jejich vlastnosti živá a neživá příroda vzduch, voda, půda, Slunce, Země rostliny a houby, živočichové domácí a volně žijící počasí, podnebí, rovnováha v přírodě, chráníme přírodu, třídění odpadu šetření vodou a elektrickou energií</p>	

Prvouka – 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; – na příkladech porovnává minulost a současnost – roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> – umí vytvořit svůj základní rodokmen – vysvětlí jakou práci vykonávají jeho rodiče – vysvětlí význam vybraných pracovních povolání a činností – umí pojmenovat části rostlin – umí popsat projevy života rostlin – zná vybrané druhy plodů a semen – zná význam semen – zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) – zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny – pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat – zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz – umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu jejich těla 		

Prvouka – 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve formách vlastnictví, zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze 	<ul style="list-style-type: none"> – ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin – rozlišuje domácí a hospodářská zvířata – zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) – učí tolerovat nedostatky svých spolužáků – umí pojmenovat své nevhodné chování (vyděrač, záchranář, ...) – umí se omluvit, poděkovat – učí tolerovat nedostatky svých spolužáků – aktivně se zapojuje do šetření el. energií, vodou – umí třídít základní školní odpad – úmyslně neznečišťují životní prostředí – zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení – vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz 	<p>Banka jako správce peněz</p>	

Vlastivěda

Žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Ve Vlastivědě se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na myšlenky jiných.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Ve vlastivědě se realizují tři vzdělávací okruhy:

Místo, kde žijeme: - chápání organizace života v obci i ve společnosti praktické poznávání místních a regionálních skutečností, dopravní výchova postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás: - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi podstata tolerance, pomoci, solidarity, úcty i rovného postavení seznamování se se základními právy a povinnostmi výchova budoucího občana demokratického státu. Poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Lidé a čas: - postup událostí, orientace v čase a snaha o vyvolání zájmu o samostatné vyhledávání a zkoumání informací z historie a současnosti

Časová dotace

Předmět se vyučuje ve čtvrtém ročníku a pátém ročníku. Společně s přírodovědou jsou pro tento předmět vymezeny dvě a tři hodiny systémem 1 + 1 a 2 + 1.

Vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využitím různých forem práce a s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Metody a formy práce

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět využíváme, mapy, referáty, zajímavosti, videozáznamy, časovou osu, filmy, vycházky, návštěvy muzea, a historických památek, úryvky literárních děl, hry, pokusy, pozorování, multimediální programy, encyklopedie, samostatnou práci a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- žák se seznamuje se správnou terminologií a symbolikou
- učí se začlenit město do příslušného kraje
- vyznačuje v jednoduchém plánu místo bydliště, školy, cestu na určené místo

2. Kompetence k řešení problémů

- porovnává fakta z různých zdrojů (televize, internet, encyklopedie)

3. Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny
- rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

4. Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvozuje význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učí se pracovat v heterogenní pracovní skupině

5. Kompetence občanská

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- podílejí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni k sebehodnocení

6. Kompetence pracovní

- plánuje si úkoly a postupy
- spolupracuje ve skupině

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vlastivěda - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> –určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. –určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. –rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje. –Vyhledává typické regionální zvláštnosti a posoudí jejich význam. –rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu. –vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování chodce i cyklisty –pracuje s časovými údaji 	<ul style="list-style-type: none"> –zná pojmy obec, město, okres, kraj –dovede vysvětlit pojem nadmořská výška –vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou –ukazuje na mapě ČR pohoří –používá pojmy povodí, rozvodí, úmoří –vysvětlí rozdíl mezi rybníkem a jezerem –ví, že Praha je hl. město ČR, –orientuje se na mapě pomocí světových stran –uplatňuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy –v modelových situacích vyhodnotí nebezpečná místa, určuje vhodný způsob bezpečného chování –zná jméno prezidenta a premiéra ČR 	<p>MÍSTO, KDE ŽIJEME</p> <ul style="list-style-type: none"> –domov : orientace v místě bydliště –obec, místní krajina : poloha v krajině –okolní krajina : zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany –regiony ČR : Praha –naše vlast : domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly a svátky –mapy obecně zeměpisné a tematické : grafika, vysvětlivky <p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> –soužití lidí : mezilidské vztahy –vlastnictví : osobní a společné –právo a spravedlnost : základní lidská práva, –návštěva dopravního hřiště <p>LIDÉ A ČAS</p> <ul style="list-style-type: none"> –orientace v čase a časový řád : dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností, poznávání - seberegulace, sebeorganizace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>M – měřítko na mapě</p> <p>ČJ - literatura</p>

Vlastivěda - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá knihoven a jiných zdrojů pro pochopení minulosti. – rozeznává současné a minulé. – srovnává způsob života a práce našich předků. – dodržuje pravidla pro vzájemné soužití. – rozlišuje základní formy vlastnictví – orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se státním uspořádáním ČR – umí vyjmenovat státní symboly – vypráví některé regionální pověsti – zná některé postavy ze Starých pověstí českých – vypráví o některých místech a osobách z českých dějin – porovná svá přání a potřeby se svými finančními potřebami – sestaví jednoduchý finanční rozpočet – uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – minulost a současnost v našem životě : proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky – regionální památky : péče o památky – báje, mýty, pověsti : minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj <p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</p>	

Vlastivěda - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích – rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map – vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> – zná datum vzniku ČR – zná jméno prvního a posledního prezidenta – ovládá pojmy vláda, zákon, parlament, senát – ukazuje na mapě jednotlivé kraje ČR – popisuje jejich polohu v ČR – na mapě ukazuje významná města, řeky, pohoří v ČR – vyjmenovává významné průmyslové podniky Zlínského kraje – orientuje se na mapě – ukazuje na mapě státy EU – charakterizuje státy EU – dovede zhotovit jednoduchý plán 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> – naše vlast, domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, státní správa a samospráva – regiony ČR, Praha, kraje ČR, podrobněji Zlínský kraj – Evropa a svět, evropské státy, EU, cestování – mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah, grafika vysvětlivky 	<p>Průřezová témata :</p> <p>OSV – rozvoj schopností, poznávání</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p> <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> – kulturní diference – etnický původ <p>VEG</p> <ul style="list-style-type: none"> – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět – Jsme Evropané

Vlastivěda - 5.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozeznává rozdíly mezi životem dnes a životem v dávných dobách, uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce našich předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik – využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, – rozlišuje z rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	<ul style="list-style-type: none"> – časově zařazuje pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Habsburkové – zná významné osobnosti Karel IV., J. Hus, J.A. Komenský, T. G. Masaryk – popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes – rozlišuje způsob života v pravěku, středověku a dnes 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> – současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny – orientace v čase, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, rozdíly v životě – péče o památky, profese zkoumající minulost 	<p>Mezipředmětové vztah:</p> <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> – měřítko na mapě – římská čísla <p>Vv, PČ</p>

Vlastivěda - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, ve městě – rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých – uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy – základní formy – vlastnictví, používá peníze v běžných situacích. – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy – sestaví jednoduchý rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> – objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a opačně – na příkladech objasní rizika půjčování peněz – na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> – soužití lidí, mezilidské vztahy, základní práva dítěte, pravidla pro soužití ve škole, rodině, nevhodné chování – vlastnictví, soukromé, veřejné, osobní, společné, – peníze <p>Banka jako správce peněz, úspory, půjčky, rozpočet</p>	

Přírodověda

V předmětu Přírodověda s žáci učí pozorovat, a pojmenovávat věci, jevy a děje v přírodě, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a vztahy mezi živou a neživou přírodou. Utváří se prvotní ucelený obraz na svět. Vše je podmíněno vlastním prožitkem z konkrétních a modelových situací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Místo, kde žijeme

okolní krajina – praktické poznávání místních a regionálních skutečností
poznávání a chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci a společnosti
vytváření kladného vztahu k regionu

Lidé kolem nás

základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
základní práva a povinnosti
globální problémy společnosti a životního prostředí

Lidé a čas

orientace v čase a v dějích/kalendáře, letopočty, režim dne/
současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

Země jako planeta sluneční soustavy
rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody
chápání života na Zemi jako jeden nedílný celek /rovnováha v přírodě/
vliv lidské činnosti na přírodu; ochrana přírody a životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
péče o zdraví, první pomoc
odpovědnost člověka za své zdraví
situace hromadného ohrožení

Časová dotace

Předmět se vyučuje ve čtvrtém ročníku a pátém ročníku. Společně s vlastivědou jsou pro tento předmět vymezeny tři hodiny systémem 2+1. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů :

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Místem realizace je kmenová třída, počítačová učebna a učebna přírodopisu.

Metody a formy práce

V předmětu Přírodověda upřednostňujeme jak samostatnou, tak i skupinovou formu práce s využitím pozorování a práce s přírodními reáliemi, encyklopediemi, počítačem a časopisy. Žáci pracují na projektech, problémových úkolech, pokusech. Využíváme her, vycházek, návštěv muzeí, multifunkční programy.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- žák se seznamuje se správnou terminologií a symbolikou
- v rámci vycházek a pokusů směřuje k samostatnému pozorování přírodních jevů
- zhodnocuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě

2. Kompetence k řešení problémů

- práce s přírodninami vede k porovnávání základních projevů života

3. Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit myšlenky a názory
- podněcujeme žáky k argumentaci

4. Kompetence sociální a personální

- učí se uplatňovat zdravý způsob života
- rozlišuje aktivity člověka v přírodě, které mohou podporovat nebo škodit
- učí se pracovat v heterogenní pracovní skupině

5. Kompetence občanská

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- podílejí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni k sebehodnocení

6. Kompetence pracovní

- plánuje si úkoly a postupy
- spolupracuje ve skupině
- organizuje si denní program a způsob využití ve volném čase

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Přírodověda - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, rozpoznává podstatné vzájemné vztahy mezi organismy – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody, potravinový řetězec, získávání úkrytů, ochrana před nepřáteli – popisuje některé změny v přírodě v průběhu dne a noci – pozoruje život organismů během ročních období – hovoří samostatně o přípravě živočichů a rostlin na zimu – pozoruje cíleně přírodniny – rozlišuje a umí charakterizovat některé ekosystémy-les, louka, u lidských obydlí, u vody – pozná běžně se vyskytující živočichy a dovede je zařadit do společenstev – umí popsat jejich stavbu a zná způsob života – zná a pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby a umí je zařadit do společenstev – rozlišuje základní orgány rostlin/kořen, stonek, list/ 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnováha v přírodě – rostliny, živočichové, houby/průběh a způsob života, výživa, stavba těla/ – změny neživé přírody – vycházka a pozorování života v lese 	<p>ENV – ekosystémy les, pole, vodní zdroje, základní podmínky života/voda, půda, ochrana biologických druhů/, lidské aktivity a problém životního prostředí</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>ČJ -vypravování o ročních obdobích, popis obrázků, telefonování, četba ze života zvířat</p> <p>M - převody jednotek</p> <p>VV-malba, kresba přírody v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>PČ-modelování a vyrábění přírodnin</p>

Přírodověda - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy – popíše některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškodit – založí jednoduchý pokus – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb 	<ul style="list-style-type: none"> – umí vysvětlit rostlinná patra – pracuje s encyklopedií a atlasy organismů – k obrázkům dopisuje správné názvy – popisuje některé základní práce v zemědělství podle sezónního principu – zná běžné zemědělské plodiny a jejich použití – prakticky zkoumá vlastnosti vody – měří teplotu vzduchu – ví, co je čas pro učení, čas na odpočinek, práci a zábavu – pomocí učitele si vytvoří svůj denní režim – chápe význam dobrého soužití v rodině, vzájemné pomoci, důvěry a úcty 	<p>Přírodní společenstva a vlivy člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam společenstev pro člověka <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě – složení, proudění a význam vzduchu pro život <p>Režim dne, rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní den žáka a členů jeho rodiny – střídání práce a odpočinku – pohybový režim – záznamy žáků o využívání volného času a vzájemné jejich pozorování 	

Přírodověda - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události – ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc – uplatňuje ohleduplné chování 	<ul style="list-style-type: none"> – ví o nebezpečných místech v blízkém okolí a svých chováním předchází možným nebezpečím – umí přivolat pomoc a jak se má chovat v případě osobního ohrožení – používá důležitá telefonní čísla/ – ošetří drobná poranění – dokáže poskytnout základní péči nemocnému členu rodiny a přivolat lékařskou pomoc – chápe význam dobrého soužití pro vytváření společných etických zásad a pravidel /ve třídě, škole/ 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu – přivolání pomoci v situaci osobního ohrožení – uplatňování bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – úrazy dětí – zásady při poskytování první pomoci – obvazová technika – nemoci a jejich příznaky, nácvik přivolání lékařské pomoci 	

Přírodověda - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady organismů žijících v různých oblastech světa a Evropy – umí vysvětlit pojem potravinový řetězec a pyramida a uvede příklad – uvede příklady – přizpůsobování se organismů vnějším podmínkám – umí určit a zařadit některé rostliny a živočichy do biolog. systému – umí popsat vznik půdy, – význam půdy, její využití a ochranu – zná důležité horniny a nerosty, jejich využití – vyhledává zajímavosti v encyklopedii, internetu 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmanitost podmínek života na Zemi – rovnováha v přírodě – význam ovzduší, vodstva, půd a organismů na Zemi – nerosty a horniny, půda – podnebí a ovzduší – základní podnebné pásy a život v nich 	<p>ENV – ekosystémy, základní podmínky života</p> <p>OSV – rozvoj schopností Poznávání, sebepojetí, sebepoznání</p> <p>VV-výjevy z říše rostlin živočichů, naše rodina</p>

Přírodověda 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat – založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu – provádí jednoduché pokusy se známými látkami 	<ul style="list-style-type: none"> – zná pojmy vesmír, planety, hvězdy, družice – prakticky pozoruje pravidelné střídání dějů v přírodě a umí je popsat – umí se vhodně chovat v přírodě – zná význam zdravého životního prostředí pro člověka – umí uvést příklad prospěšného a škodlivého zásahu člověka do přírody – neznečišťuje prostředí – třídí odpad, zná pojem recyklace – praktické měření v hodinách i doma 	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sluneční soustava – den a noc – roční období <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – ochrana a tvorba životního prostředí – likvidace odpadů – odpovědnost lidí <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – měření veličin a praktické užívání základních jednotek 	

Přírodověda - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> – zná části lidského těla, důležité orgány, smyslová ústrojí – přiřazuje orgány do soustav – zná a charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka – zná způsob rozmnožování – umí si vypracovat režim dne – s ohledem na dodržování dostatku odpočinku a tělesného pohybu, optimální délky spánku – umí zjistit číslo Linky důvěry, krizová centra – je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení – zná zásady bezpečného chování v různém prostředí/škola, domov, silniční provoz, styk s cizími lidmi/ 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidské tělo/kostra, svaly, kůže, oběh., dýchací, nervová, trávicí, močová, smyslová soustava/ – životní projevy a potřeby člověka – základy lidské reprodukce, vývoj jedince <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – reklama a doporučení odborníků – vytváření samostatných návrhů propagující zdravý životní styl – masmédia, videotechnika a PC v denním režimu žáka – tělesně a smyslově postižení jedinci ve společnosti <p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> – výběr kamarádů z hlediska osobního bezpečí – upevňování bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky – modelové situace zaměřené na nácvik způsobu chování v různých krizových situacích – procvičování způsobů tísňového volání 	

Přírodověda - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>–předvede v modelových situacích osvojené způsoby odmítání návykových látek</p> <p>–uplatňuje základní návyky a dovednosti související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranu</p> <p>–ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>– uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství</p> <p>– v modelové situaci dokáže čelit tlaku vrstevníků při nabízení návykových látek</p> <p>– chrání si zdraví dodržováním základních hygienických zásad</p> <p>– umí vhodně naplňovat denní režim</p> <p>– umí zhodnotit reklamu z hlediska funkce podporující zdraví životní styl</p> <p>– zná svoje základní práva a povinnosti</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>– návykové látky a preference pozitivních život. cílů</p> <p>– modelové situace zaměřené na asertivní odmítání</p> <p>– návykové látky a bezpečnost v dopravě</p> <p>– osobní hygiena</p> <p>– komunikace v rodině, mezi lidmi</p>	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Žáci v ní poznají dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v souvislostech a seznámí se s vývojem společnosti a důležitými aspekty, které mají vliv na utváření společenského klimatu a promítají se do každodenního života lidí.

Zaměřuje se na vytváření pozitivních občanských postojů a slouží jako prevence rasistických, xenofobních, extrémistických postojů a vychovává k toleranci, respektování lidských práv, rovnosti mužů a žen, úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis, Výchova k občanství a volitelný předmět Společenskovědný seminář**. Navazuje přímo na oblast **Člověk a jeho svět** a má přímou vazbu na společenskovědní část vzdělávacího předmětu **Zeměpis**.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním úkolem je získání zkušeností z minulosti, jejich použití v současném životě a vyvarování se chyb v budoucnosti. Jeho hlavním posláním je předávání historické zkušenosti, zejména dějů, skutků, jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se projevuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace, národním dějinám a vztahu k regionu – kořenům každého jedince. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy a empatie žáků.

Dějepis

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Hlavním úkolem oboru je kultivace historického vědomí člověka a uchování kontinuity historické paměti a předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na děje a jevy, které zásadně ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu současného světa. Proto je středem zájmu výuka dějin 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Při výuce je uplatňován zřetel k základním hodnotám evropské civilizace, národním dějinám a vztahu k regionu.

Důležité je také rozvíjení časové a prostorové představy a empatie, které pomáhají pochopit žákům, že historie není uzavřenou minulostí, shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek o možné budoucnosti lidstva.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti
- hledání paralel mezi minulostí a současností
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti
- vytváření schopnosti využívat různé zdroje informací
- úctě k vlastnímu národu, jiným národům a etnikům

- získávání schopnosti se orientovat v aktuálním dění ve světě
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost a odporujících principům demokracie
- uplatňování vhodných prostředků vlastní komunikace a zaujímání vlastních postojů

Časová dotace

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Celková časová dotace předmětu je 8 hodin a je rozvržena následovně:

6.ročník – 2 hodiny týdně

7.ročník – 2 hodiny týdně

8.ročník – 2 hodiny týdně

9.ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Dějepis je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a mohou pracovat s interaktivní tabulí a využívat dataprojektor. K výuce je využívána také žákovská knihovna, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura a žáci mají k dispozici PC a přístup na internet. V knihovně lze využívat také video a audiotechniku.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a odpovídající probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

Metody:

výklad učitele, vyprávění, řízený rozhovor, referáty, kooperativní výuka, projektová výuka, samostatná práce žáků, práce s informacemi, z různých zdrojů, didaktické hry a soutěže, práce s mapou a atlasem, názorné vyučování – demonstrace fotografií, obrázků, historických objektů

Formy práce:

výuka ve třídě, výuka v pracovně VPT, výuka ve školní a městské knihovně, historické exkurze, výuka v muzeu, samostatná práce žáků – domácí úkol, příprava dějepisné olympiády, referáty

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- samostatně pracuje s texty v učebnicích, odborné literatuře a encyklopediích přiměřených věku
- umí vyhledávat informace na internetu, orientuje se v historických mapách, grafech, tabulkách a časové přímce
- seznámí se a používá základní historickou odbornou terminologii
- samostatně třídí a porovnává získané informace
- hledá souvislosti mezi minulostí a současností
- dokáže si utvořit a prezentovat vlastní názor na historickou problematiku

2. Kompetence k řešení problémů

- samostatně hledá řešení problému na základě získaných informací
- formuluje východiska, postup řešení a prezentuje své závěry
- zná možnosti využívání institucí – archiv, muzeum, matrika, knihovna a vyzkouší si prakticky jejich využití

3. Kompetence komunikativní

- pracuje ve skupině žáků, argumentuje při práci, učí se diskusi a prezentaci svých názorů před veřejností
- výstižně, logicky a kultivovaně vyjadřuje své názory, dokáže pracovat s chybou
- myšlenky formuluje v písemné i mluvené formě

4. Kompetence sociální a personální

- učí se práci v týmu, naslouchání, toleranci a argumentaci
- posiluje svoji sebedůvěru a pocit zodpovědnosti
- učí se ochotě pomoc

5. Kompetence občanské

- cítí odpovědnost za ochranu kulturního a historického dědictví
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- získává smysl pro kulturu a tvořivost
- učí se národní hrdosti a pocitu sounáležitosti k evropskému dědictví

6. Kompetence pracovní

- učí se pracovat s archiváliemi, historickými dokumenty a péči o ně
- seznamuje se s prací archeologů, restaurátorů, historiků a k výsledkům jejich práce přistupuje z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot

7. **Kompetence digitální**

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Dějepis - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků, zdrojů informací o minulosti – pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – orientuje se na časové přímce a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – objasní význam zemědělství a dobytkařství – objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si práci s časovou přímkou – osvojí si základní periodizaci dějin – dokáže pracovat s pojmy prostor, čas – uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti – pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány – rozpozná vývojová stadia člověka – seznámí se způsoby obživy a soužití lidí – pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství – pochopí podmínky vzniku řemesel – pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu – uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa, chápe kulturní rozmanitost světa 	<p>Úvod do učiva význam zkoumání dějin časová osa historické prameny</p> <p>Pravěk Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka</p> <p>Mladší doba kamenná způsob života a obživy počátky řemesel</p> <p>Doba kovů rozvoj řemesel a obchodu zánik rodové společnosti</p> <p>Naše země v období pravěku</p>	<p>MDV – práce s informacemi</p> <p>OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů</p> <p>ENV – člověk a příroda, přírodní prostředí nejstarších a antických civilizací</p> <p>VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva</p> <p>MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu</p> <p>VEG – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy</p>

Dějepis - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> – pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států – seznámí se s podstatou společenského uspořádání – seznámí se s projevy náboženských představ – pochopí podstatu antické demokracie – chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury – uvědomí si prolínání kulturních vlivů – učí se chápat formy státní moci – uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států – získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin – popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše – dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky – uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	<p>Starověk</p> <p>Oblasti starověkého východu charakteristické rysy oblasti vývoj společnosti náboženské představy počátek písma a kultury přínos starověkých civilizací shrnutí</p> <p>Řecko kořeny řecké civilizace archaické a klasické období Makedonie helénismus</p> <p>Řím království republika císařství počátky křesťanství římská kultura rozpad římské říše naše země v době římské shrnutí</p> <p>Opakování učiva 6. ročníku</p>	<p>Z – světové strany, světadíly, zemědělské oblasti, mapa</p> <p>VV – pravěké malby, řecké a římské umění (stavitelství, sochařství, malířství)</p> <p>ČJ – eposy, řecké a římské báje a pověsti, řečnictví</p> <p>PŘ – domestikované rostliny a zvířata</p> <p>FY – vlastnosti látek</p>

Dějepis - 7.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí – ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – chápe periodizaci středověku – dokáže vyjmenovat první evropské státy a chápe, jakou úlohu zde sehrálo křesťanství – vnímá rozdíly mezi středověkými uměleckými slohy a dokáže charakterizovat jejich základní rysy – vysvětluje příčiny vzestupu českého státu a jeho následný úpadek – chápe příčiny husitských revolucí 	<p>Raný středověk Stěhování národů Raně středověké státy Křesťanství –vznik, struktura církve a její vliv na utváření států v Evropě, formování těchto států První předstátní a státní útvary na našem území Český stát za knížecí éry Křížové výpravy Románská kultura a životní styl ran. středověku</p> <p>Vrcholný středověk Vznik měst, rozvoj řemesel a obchodu Český stát za vlády posledních Přemyslovců Nástup Lucemburků, vláda Karla IV. Gotika a životní styl Roztržka mezi Anglií a Francií Poměry v české církvi v době předhusitské Husitství v Čechách</p>	<p>ČJ – 1. písemné památky. kroniky, rozvoj češtiny NJ – reálie německy mluvících zemí Aj – reálie anglicky mluvících zemí RJ - reálie rusky mluvících zemí VV – byzantské, arabské umění, románský sloh, gotika a renesance HV – gotická hudby, husitské písně Z – mapa světa, objevné plavby VO – národ, vlast VEG – formování evropských států, mírové poselství Jiřího z Poděbrad MKV – ovlivňování různých kultur ENV – historické památky VDO – myšlenky svobody a lidských práv (1215, Hus)</p>

Dějepis - 7.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život – popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky – objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války – rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si důsledky objevných plaveb – charakterizuje myšlenky reformace a protireformace a uvědomuje si jejich důsledky – definuje období novověku a charakterizuje základní rysy tohoto období – uvědomuje si důsledky objevných plaveb – charakterizuje myšlenky reformace a protireformace a uvědomuje si jejich důsledky – rozpoznává znaky jednotlivých kulturních stylů, uvádí příklady významných kulturních památek a na základě získaných poznatků zařazuje časově 	<p>Pozdní středověk Doba poděbradská Evropa v pozdním středověku Doba jagellonská Renesance a humanismus</p> <p>Počátek novověku – charakteristika období Zámořské objevy Náboženská reformace a protireformace Třicetiletá válka</p>	

Dějepis - 8.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, – politické, kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnost – objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím společenských struktur v Evropě na straně druhé – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává znaky jednotlivých kulturních stylů, uvádí příklady významných kulturních památek a na základě získaných poznatků zařazuje časově a – podrobněji popíše období baroka, načrtne znaky, – uvádí vztah mezi barokem a vývojem evropské společnosti – vyjmenuje evropské velmoci v období novověku a popisuje důležité okamžiky jejich vývoje – tvoří časové přímky novověku a zakresluje na ně v časovém sledu významné události dané epochy – seznamuje se s významnými technickými vynálezy a jmény vynálezců, diskutuje o důležitosti těchto objevů 	<p>Anglická revoluce Průmyslová revoluce – důsledky pro Evropu a svět Absolutismus v Evropě: Francie, Rusko, Prusko Kultura baroka Osvícenství jako nový pohled na svět</p> <p>Habsburkové a Evropa – dopad 30leté války České země jako součást Habsburské monarchie Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II. České baroko Rozvoj kolonialismu, konflikty mezi velmocemi Vznik USA a válka za nezávislost – význam pro svět Novověk 1789 – 1848 – charakteristika období Francie – revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět České země v době napoleonských válek Evropa po Napoleonovi, dopad na Evropu a svět Industrializace a její důsledky na společnost, sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Novověk konce 19. – počátku 20.století – charakteristika období</p>	<p>FY – objevy a vynálezy průmyslové revoluce</p> <p>Z – Evropa, svět, kolonie</p> <p>VO – vznik a principy demokracie další myšlenkové proudy a náboženské proudy společnosti</p> <p>VV – průřez uměleckými směry, architektura novověku</p> <p>HV – hudební skladatelé období novověku</p> <p>ČJ – utváření novodobého českého národa: Národní obrození v literatuře, důraz na českou historii</p> <p>AJ – reálie anglicky mluvících zemí, historické památky</p>

Dějepis - 8.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla</p> <p>– charakterizuje soupeření mezi velmocemi</p> <p>– vymezí význam kolonií</p> <p>– na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>	<p>– vysvětluje příčiny, pojmenuje etapy francouzské revoluce, na mapě najde největší bitvy napoleonských válek a vlastními slovy popisuje podrobněji české země v době válek</p> <p>– vysvětluje příčiny dalších revolucí v Evropě na základě informací o změnách života společnosti v tomto období</p> <p>– na příkladu českého národa demonstuje národnostní hnutí v Evropě v novověku</p> <p>– na vzniku a vývoji USA vysvětluje pojmy : demokracie, ústava, rasismus a uvede klady a záporny demokracie</p> <p>– zpracuje v týmu projekt z dané historické epochy využitím ICT a dostupných pramenů a prezentuje jej</p>	<p>změny ve způsobu života lidí – rozvoj průmyslu</p> <p>politické proudy, politické strany, ústava, občanská práva</p> <p>kulturní různorodost doby – umělecké proudy a směry</p> <p>architektura, malířství, hudba, literatura</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p> <p>Sjednocení Itálie a Německa</p> <p>Francie republikou</p> <p>carské Rusko</p> <p>Osmanská říše a Evropa</p> <p>Občanská válka v USA</p> <p>Habsburská monarchie – vznik Rakousko – Uherska</p> <p>Hospodářský, politický a kulturní vývoj českých zemí koncem 19.století</p> <p>Rozvoj techniky, militarizace společnosti</p> <p>kultura a umění konce 19. a počátku 20.století</p> <p>České země v rámci Rakouska – Uherska</p> <p>1.světová válka – cesta k válce, průběh, výsledek a vliv na rozpad Rakousko-Uherska</p> <p>Vznik Československa</p> <p>Politické, sociální a národnostní důsledky 1.světové války</p>	<p>NJ – reálie německy mluvících zemí, historické památky Habsburské monarchie</p> <p>RJ – reálie rusky mluvících zemí, historické památky – Petrohrad, Moskva</p> <p>Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností a poznání – týmová práce, sebehodnocení</p> <p>VDO – občan, občanská společnost - Francie a revoluce, vývoj USA</p> <p>VEG – Jsme Evropané - kulturní dědictví, evropské křesťanské hodnoty</p> <p>MKV – principy sociálního smíru a solidarity, etnický původ, kulturní diference</p>

Dějepis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus, jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – definuje období dějin 20.století, charakterizuje – základní rysy tohoto období – vyjmenovává nejdůležitější vědecké objevy a vynálezy a na příkladech demonstruje jejich možnosti využití i zneužití pro lidstvo – vysvětluje vlastními slovy rozdíly demokracie a totalitních systémů a uvádí příklady v dějinách – objasňuje na příkladech v dějinách nebezpečí rasismu, antisemitismu, nacionalismu, dává do souvislostí s Listinou základních lidských práv a svobod – diskutuje na téma holocaust 	<p>Moderní dějiny – charakteristika období</p> <p>Svět a Československo 1918 – 1938 Hlavní rysy vývoje ve světě po 1.světové válce Mezinárodní politická a hospodářská situace – totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus a jeho důsledky pro svět a ČSR Světová hospodářská krize Československo za 1.republiky Kultura a věda tohoto období</p> <p>Druhá světová válka Okolnosti vzniku, začátek, průběh, výsledek Československo v době války – odboj proti fašismu, osvobození ČSR Holocaust Politické, mocenské a ekonomické důsledky války</p>	<p>FY – technické objevy a vynálezy 20.st.</p> <p>Z – rozpad kolonialismu, vznik samostatných států</p> <p>VO – demokracie a totalitní systémy, lidská práva, evropská integrace a ČR, mezinárodní organizace a společenství, globální problémy lidstva</p> <p>VV – architektura a umění 20.století</p> <p>HV – hudební směry 20.století, vliv moderní a alternativní hudby na společnost jako celek</p> <p>ČJ – spisovatelé a jejich odpor proti totalitním režimům</p> <p>AJ,NJ,RJ - reálie zemí, hovořících AJ,NJ,RJ</p>

Dějepis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků – vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – posoudí postavení rozvojových zemí – prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje právo člověka na svobodu na příkladu antifašistického a antikomunistického odboje v Československu – na historické mapě se orientuje v událostech 2.světové války, vyhledává důležité mezníky ve vývoji války, rozlišuje spojence a protivníky, informace seřazuje na časové přímce a zdůvodňuje výsledek války – aplikuje vědomosti o 2.světové válce na poválečný vývoj a chápe vznik bipolárního světa a světových velmocí – ilustruje nebezpečí komunismu na příkladech politických procesů v 50.letech v Československu – a chápe souvislosti vedoucí k pádu komunismu – dává do souvislostí rozpad kolonialismu a dnešní problémy rozvojových zemí 	<p>Svět a Československo v 2.polovině 20.století Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, sociální a ideologické soupeření bloků</p> <p>Poválečný vývoj v Československu, nastolení komunistické moci, 50.léta – doba nejtvrďší komunistické vlády, uvolňování v 60.letech, pokus o reformu komunismu – 1968, nástup „normalizace“ v 70. – 80. letech kultura socialistického realismu a alternativní proudy</p> <p>Rozpad kolonialismu a vliv na vývoj ve světě,</p> <p>Mimoevropský prostor – největší válečné konflikty a jejich příčiny, důsledky</p> <p>Svět na konci 20.století Výrazné politické změny ve světě a v Československu od poloviny 80.let do poloviny 90.let 20.století Vznik České republiky Problémy současnosti Úspěchy a objevy dosažené lidstvem Státně politické změny ve světě Pohled na Evropu a její sjednocování</p>	<p>Průřezová témata: OSV – rozvoj schopností a poznání , komunikace, mezilidské vztahy – týmová práce, sebehodnocení, prezentace názoru</p> <p>VDO – občan, občanská společnost, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – poválečné dějiny světa a Československa, od komunismu k demokracii</p> <p>VEG – Jsme Evropané Evropa a země 3.světa</p> <p>MKV – multikulturalita – globalizace světa, pohled na Evropu 20. a 21.století</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti – svoboda projevu a cenzura totalitních systémů, ideologie a využití médií</p>

Výchova k občanství

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se vyučuje na 2.stupni základní školy. Témata jsou rozdělena podle složitosti pochopení a mají logickou návaznost. Předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností politických organizací a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní pravidla společenského soužití a chování, přebírat odpovědnost za vlastní názory i jejich důsledky. Otevírá cestu sebepoznání a poznání druhých lidí a pomáhá s orientací v sociální realitě dneška. Ve vyučovacích hodinách mají žáci prostor k diskusi, využívají se informace z mediálních zdrojů i z písemných pramenů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
- porozumění povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů jedince ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- sebepoznávání
- rozlišení a porovnání různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany

Časová dotace

Výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Celková časová dotace předmětu jsou 3 hodiny a je rozvržena následovně:

- 6. ročník - 1 hodina týdně
- 7. ročník - 1 hodina týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Výchova k občanství je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a mohou pracovat s interaktivní tabulí a využívat dataprojektor. K výuce je využívána také žákovská knihovna, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura. Lze využívat také video a audiotechniku.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

vyučovací hodina - výklad učitele, skupinové vyučování, diskuse, dotazníky, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, práce na PC, video

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

2. Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

4. Kompetence sociální a personální

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

5. Kompetence občanské

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory ostatních
- formuje své volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

6. Kompetence pracovní

- efektivně organizuje vlastní práci

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Výchova k občanství - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – objasní účel důležitých symbolů našeho státu – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích – rozvíjí osobní přednosti, překonává osobní nedostatky a pěstuje zdravou sebedůvěru – posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> – umí se orientovat v kalendáři, zná významné letopočty našich dějin – umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků a uvádí příklady pořekadel a přísloví – vysvětlí pojem domova z hlediska své náležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti – vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny – rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné příklady řešení – popíše, do kterých důležitých oblastí směřuje rodina své výdaje – dokáže se rozhodnout, jak vhodně naloží se svým kapesným a uspořenými penězi – vysvětlí, proč je v rodině výhodné vzájemně spolupracovat – spolupracuje ve skupině a přebírá zodpovědnost za společné úkoly 	<p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – cyklus dne, týdne, roku – denní rytmus <p>Domov a rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem domova, domov a jeho přírodní okolí – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, funkce a vývoj rodiny – manželství a rodičovství – vztahy v rodině, rodinné problémy – úplná a neúplná rodina – náhradní rodinná péče – hospodaření rodiny – lidská činnost, spolupráce lidí, – práce, zaměstnání, povolání – volba povolání – problémy nezaměstnanosti – volný čas a jeho využití 	<p>PŘ, CH – drogová závislost</p> <p>D – historické hledisko – domov - slavní předkové</p> <p>Z – kalendář</p> <p>MA – hospodaření v domácnosti, kapesné</p> <p>OSV – vytvoření vlastního denního řádu</p> <p>VEG – zvyky a tradice v našem okolí</p>

Výchova k občanství - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se – svým svěřeným majetkem – uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby užívání volného času, připraví program pro volný čas – vysvětlí pojem vlasti a vlastenectví, co nás proslavilo, vyjmenuje významné osobnosti – vyjmenuje státní symboly, zná státní svátky, významné dny – vyjmenuje důležité instituce, zajímavá a památná místa v místě bydliště, významné rodáky, místní tradice – vyjmenuje zajímavá a památná místa v Praze a významných místech naší vlasti – učí se toleranci k názorům jiných 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> – naši slavní předkové – co nás proslavilo – mateřský jazyk <p>Obec, region, země</p> <ul style="list-style-type: none"> – moje obec – radnice a její zastupitelstvo – památná místa a významné osobnosti bydliště – Praha – matka měst – Významná místa naší země – Národnostní menšiny 	

Výchova k občanství - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – posoudí přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady – popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem – ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení – vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše různé formy vlastnictví v minulosti i současnosti – uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany – vysvětlí funkci peněz – vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet – uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení – objasní přednosti a rizika používání platebních karet – objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou – uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků – porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, vztahy, komunikace – zákon o rodině <p>Majetek a bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> – majetek, formy vlastnictví – vlastnictví hmotné a duševní – funkce a podoby peněz 	<p>OSV – osobnostní rozvoj jedince, týmová spolupráce</p> <p>VEG – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – multikulturní prostředí Evropy</p> <p>ENV – vztah člověka k životnímu prostředí</p> <p>MDV – práce s informacemi z různých zdrojů</p> <p>VDO – základní úroveň občanské gramotnosti</p> <p>Z – krajina, chráněná území</p>

Výchova k občanství - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje nejčastější typy států – rozlišuje jednotlivé složky státní moci ČR – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu – respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí – rozpozná protiprávní jednání 	<ul style="list-style-type: none"> – zařadí v historickém sledu jednotlivé umělecké a kulturní slohy, zná zákl. kult. instituce – na příkladech z historie vysvětlí jednotlivé typy států – stručně popíše politický systém České republiky – zná základní občanská a lidská práva 	<p>Přírodní bohatství a jeho ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznej svoji krajinu – chraň svoji krajinu <p>Kultura a její rozvíjení</p> <ul style="list-style-type: none"> – kultura a umění – umělecké a kulturní slohy a moderní umění – kulturní instituce <p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik státu a právních norem – historické typy států : otrokářský, feudální, demokratický a totalitní – volby – výkonná moc : prezident a vláda – soudní moc – práva a povinnosti občanů – právo a morálka 	<p>D – vývoj státního zřízení</p>

Výchova k občanství - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady – popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem – rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> – stručně charakterizuje nejvýznamnější světová náboženství – uvede příklady geografického rozšíření jednotlivých náboženství – popíše politický systém České republiky – v chronologickém sledu uvede základní milníky vývoje české státnosti – orientuje se v historii československého a českého státu ve 20. století – zná základy fungování tržního hospodářství – rozdělí národní hospodářství do jednotlivých sektorů – vysvětlí, co je inflace – popíše postup při reklamaci výrobku nebo služeb – na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	<p>Společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupráce lidí a její podmínky – mýtus – náboženství : judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus a další náboženství <p>Občanská společnost, sdružování občanů, obec, stát</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdružování občanů, stát a ústava – občanství, samospráva a protispolečenské jevy – formování naší státnosti od středověku do vzniku samostatného Československa – vznik Československé republiky a vývoj v letech 1918 – 1989 <p>Občan v právních a ekonomických vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> – dělba práce, lidské potřeby a druhy statků, – tržní hospodářství – peníze a hodnota, podnikání, výroba, odvětví a sektory národního hospodářství – státní rozpočet a daně – pracovní právo, bezpečnost práce, mzda, pracovní podmínky – činnost úřadu práce 	<p>OSV – osobnostní rozvoj sociální rozvoj</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané</p> <p>MKV – kulturní diference lidské vztahy multikulturalita</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>D – vývoj českého státu a dějiny 20. století</p> <p>Z – geografie světadílů, obyvatelstvo, ochrana přírody</p>

Výchova k občanství - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v EU – posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, – objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, lidský a hospodářský potenciál České republiky – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje jednotlivé globální problémy lidstva a uvede jejich příčiny i možné následky – na příkladech popíše vliv technologií na životní prostředí – charakterizuje základní prvky evropské civilizace – zná základní údaje z oblasti demografie České republiky v současnosti a českých zemí v minulosti – popíše sídelní strukturu České republiky a její administrativní členění – orientuje se v přehledu kulturních, přírodních a historických hodnot naší vlasti 	<p>Život člověka na planetě Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – globální problémy lidstva – nové technologie – odpovědnost člověka za osud Země <p>Svět a Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezinárodní spolupráce a společenství – evropská integrace – evropské procesy, jednotící prvky evropské civilizace – společná zkušenost katastrofických válek a režimů – svět, zaniklé civilizace <p>Národ, vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> – národ a národnostní menšiny – obyvatelstvo České republiky – sídla České republiky – naše vlast – administrativní členění České republiky – kulturní, přírodní a historické hodnoty – zajímavá a památná místa – ochrana kulturních památek 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Činnostní charakter výuky tohoto předmětu vyplývá ze samé podstaty výuky fyziky jako vědeckého oboru zabývajícího se obecnými fyzikálními vlastnostmi a zákonitostmi reálného světa. Výuku fyziky orientujeme tak, aby si žák poznatky a dovednosti osvojoval na základě individuálních nebo skupinových pokusů. Neobejdeme se přitom bez využívání matematiky, přesných měření a experimentování. Žáka vedeme k pozorování předkládaných jevů, k hovoru o pozorovaném, k vyslovování vlastních závěrů a ke znovuobjevování poznatků. Vyjadřování žáka průběžně citlivě upřesňujeme a napomáháme mu vytvářet si odborný slovník, který je potřebný k plnému pochopení dané látky. Vyjadřujeme fyzikální zákonitosti a vztahy mezi fyzikálními veličinami.

Fyzikální poznávání je především poznáváním teoreticko-experimentálním. Žák pozoruje určité jevy, které vyplývají z činností, které sám provádí. Volíme takové experimenty, které co nejjasněji potvrzují pravdivost fyzikálních poznatků a teorií. Dbáme přitom na rovnováhu mezi experimentálním a teoretickým poznáváním.

Pozorování pokusů na videu, sledování počítačových animací a použití tzv. „myšlenkového experimentu“ volíme jako doplňkový a rozšiřující způsob předávání vědomostí. Jsme si vědomi, že uvedené metody nemohou kvalitativně zastoupit žákovský experiment, při kterém žák získává osobní zkušenost s prováděním fyzikálních experimentů, učí se dovednostem požadovaným vzdělávacím obsahem oboru a zároveň je veden k zájmu o fyziku a techniku.

Žáka průběžně seznamujeme s využitelností poznatků v životě a umožňujeme mu využívat jeho vlastních zkušeností, čímž mu přibližujeme smysl učení se fyzice. Tak vytváříme vazby mezi probíranou učební látkou a světem žáka. Žáka vedeme k poznání, že rozvoj poznatků fyziky je jedním ze základních předpokladů rozvoje techniky, a souvisí proto i s rozvojem vědy a společnosti. Upozorňujeme na nutnost harmonického soužití člověka s okolní přírodou.

Cílové zaměření předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Časová dotace

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Fyzika je využívána specializovaná učebna, kde žáci mohou pracovat s interaktivní tabulí, využívat dataprojektor a videoprojekci. Využíváme dále učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a rovněž mohou pracovat s interaktivní tabulí. K výuce je využívána také žákovská knihovna a knihovna daného předmětu, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura.

Metody a formy práce

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce fyziky je využívána především učebna fyziky. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a mohou pracovat s interaktivní tabulí a využívat dataprojektor. K výuce je využívána také žákovská knihovna, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura. Lze využívat také video a audiotechniku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie

- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

3. Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

4. Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

5. Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Fyzika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.</p> <p>– změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité veličiny charakterizující látku a tělesa</p>	<p>– rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles</p> <p>– správně používá pojem atom, molekula, iont</p> <p>– má představu o tom, z čeho se skládá atom</p> <p>– popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší</p> <p>– změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách</p> <p>– změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce</p> <p>– změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek</p> <p>– z hmotnosti a objemu</p>	<p>Látka a těleso</p> <p>– částicové složení látek</p> <p>– složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)</p> <p>– rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné</p> <p>Fyzikální veličiny a jejich měření</p> <p>– délka</p> <p>– hmotnost</p> <p>– objem</p> <p>– hustota</p>	<p>CH – 8.ročník.-atomy, ionty, prvky, chem. vazba</p> <p>ENV – základní podmínky života</p> <p>MA – 6.ročník-převody jednotek, převodní vztahy</p> <p>OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti</p>

Fyzika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - předpoví jak se změní délka či objem tělesa při změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho=m/V$, pracuje s tabulkami - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t) 	<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho=m/V$, pracuje s tabulkami - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t) 	<p>CH – 8.ročník – vlastnosti látek</p> <p>MA – 6.ročník - desetinná čísla</p>

Fyzika - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F = m \cdot g$ při řešení jednoduchých úloh – rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla – změří sílu siloměrem – změří třecí sílu – užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu – navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly – určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů – určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese 	<p>Síla a její účinky</p> <ul style="list-style-type: none"> – gravitační síla, gravitační pole – síla – třecí síla – skládání sil, výslednice sil <p>Těžiště tělesa</p>	<p>Z – 6.ročník.-sluneční soustava, vliv Měsíce , slapové jevy</p> <p>MA – jednoduché výpočty</p> <p>TV – zmenšování a zvětšování odporu ve sportu</p> <p>MA – grafické sčítání a odčítání úseček</p> <p>OSV – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy</p> <p>ENV – silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích</p> <p>– výpočet práce jednoduchých strojů</p>

Fyzika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná – vzhledem k jinému tělesu – využívá s porozuměním – při řešení problémů a úloh – vztah mezi rychlostí, – dráhou a časem u – rovnoměrného pohybu – těles 	<ul style="list-style-type: none"> – fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, t) – rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu – změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas – určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas – používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh – znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak – rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla – rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží – využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu 	<p>Fyzikální veličiny</p> <p>Pohyb těles</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohyb a klid tělesa, jejich relativnost – dráha a čas – okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu Optika <ul style="list-style-type: none"> – světlo, zdroj světla, – stín, zatmění Slunce a Měsíce – přímočaré šíření světla 	<p>MA – desetinná čísla</p> <p>MA 7.r.- přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>VEG – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny</p>

Fyzika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh – rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda světlo se bude lámat ke kolmici nebo od kolmice, využívá této skutečnosti při průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí – využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle – pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi – rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice – rozliší pokusně spojku a rozptylku – dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> – rychlost světla – odraz světelného paprsku – zrcadla – lom světla na optickém rozhraní – optické čočky 	<p>PŘ – 8.roč - oko</p> <p>MDV – informace v médiích o mikrosvětě</p>

Fyzika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá poznatky o – zákonitostech tlaku – v klidných tekutinách pro – řešení konkrétních – praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> – porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi – pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě – seznámí se s modelem atomu a pojmem molekula - rozlišuje vlastnosti látek (tvar, objem, stlačitelnost, pohyb částic) – v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly – užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí – užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> – rozklad bílého světla hranolem <p>Vlastnosti látek pevných kapalných a plyných</p> <p>Vlastnosti v kapalinách a plynech</p> <ul style="list-style-type: none"> – tlaková síla – tlak – Pascalův zákon 	<p>CH 8. r.- atom, molekula, ionty</p>

Fyzika - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh – objasní souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny – objasní vznik vztlačové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci – vysvětlí vznik atmosférického tlaku, určí tlak plynu v uzavřené nádobě – vysvětlí souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře 	<ul style="list-style-type: none"> – hydrostatický tlak – vztlačová síla působící na tělesa v kapalině – plování, vznášení se a potápění těles v kapalině – atmosférický tlak – tlak plynu v uzavřené nádobě 	

Fyzika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – sestaví správně podle – schématu elektrický – obvod a analyzuje – správně schéma – reálného obvodu – rozliší vodič, izolant a – polovodič na základě – analýzy jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> – ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole – pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud – objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) – změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem – dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem – správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu – odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe – rozliší pokusně vodič od izolantu 	<p>Elektřina a magnetismus</p> <ul style="list-style-type: none"> – elektrická síla, elektrické pole – elektrický proud – elektrické napětí – pravidla bezpečné práce – zkrat – pojistka – Ohmův zákon – odpor vodiče – jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod 	<p>VEG – šetření el. energií (žárovka – zářivka)</p> <p>CH 9. r. galvanický článek</p> <p>OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem</p>

Fyzika - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – – využívá prakticky – poznatky o působení – magnetického pole na – magnet a cívku – s proudem a o vlivu – magnetického pole – v okolí cívky na vznik – indukovaného napětí v ní – rozliší stejnosměrný – proud od střídavého a – změří elektrický proud a – napětí 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody – zjistí zda na těleso působí magnetická síla – dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích – ověří existenci magnetického pole – u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry – rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu – popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie – dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie 	<ul style="list-style-type: none"> – vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech – magnetické vlastnosti látek – magnetické pole – elektromagnetická indukce – střídavý proud – transformátor – výroba a přenos elektrické energie 	<p>VEG – jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí</p> <p>VEG – freony- ozonová díra- škodlivý vliv UV záření</p>

Fyzika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá s porozuměním – vztah mezi výkonem, – vykonanou prací a časem – zhodnotí výhody a – nevýhody užívání různých – energetických zdrojů – z hlediska vlivu na životní – prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh – popíše některé výhody a nevýhody při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí – popíše formy energie – dokáže popsat vznik radioaktivity – jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor – porozumí jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně – dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus 	<p>Mechanická práce a výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohybová a polohová energie <p>Energie</p> <ul style="list-style-type: none"> – energie z obnovitelných zdrojů – energie z neobnovitelných zdrojů – spalovací motory a automobilismus <p>Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> – radioaktivita – štěpení atomového jádra – řetězová reakce – jaderný reaktor – radioaktivní odpad – ochrana lidí před radioaktivním zářením 	<p>VEG – jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí</p> <p>VEG – freony- ozonová díra- škodlivý vliv UV záření</p>

Fyzika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná ve svém okolí – zdroje zvuku a kvalitativně – analyzuje příhodnost – daného prostředí pro šíření – zvuku – posoudí možnosti – zmenšování vlivu – nadměrného hluku na – životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) – zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje – objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě – určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí – chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny – využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří – rozumí pojmu hlasitost zvuku 	<p>Teplota a vnitřní energie tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> – změny skupenství – hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny <p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvuk, zdroj zvuku – šíření zvuku – odraz zvuku – hlasitost zvuku 	<p>VEG – tepelná izolace - šetření energií</p> <p>VEG – globální oteplování Země-skleníkový efekt</p> <p>ENV – změny skupenství-předpověď počasí, voda</p> <p>ENV – nadměrná hladina zvuku</p>

Fyzika - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – – objasní (kvalitativně) – pomocí poznatků o – gravitačních silách pohyb – planet kolem Slunce a – měsíců planet kolem planet 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) – popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) – má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci – objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází 	<p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sluneční soustava 	<p>Z – 6. r. postavení Země ve vesmíru</p> <p>VEG – planeta Země jako součást vesmíru</p>

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci postupně shromažďují zkušenosti, poznatky a dovednosti z různých oborů chemie tak, aby pochopili, že bez základních znalostí o přeměnách látek se člověk neobejde v žádné z oblastí činnosti, aby si uvědomili významné uplatnění chemie v každodenním životě, poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí jako součásti ochrany svého vlastního života a života všech lidí.

Žákům dává potřebný základ pro lepší pochopení a využívání moderních technologií. Získávají a ověřují informace o bezpečném, ekonomickém a účelném zacházení s normami trvale udržitelného rozvoje.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých chemických procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- osvojování nových chemických pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědné poznání žáků
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti,
- upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití chemikálií
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění chemických pozorování, měření a experimentů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí

Časová dotace

Chemie se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání.

Celková časová dotace předmětu je 4 hodiny a je rozvržena následovně :

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 2 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Chemie je využívána specializovaná učebna, kde žáci využívají kvalitní zázemí pro práci. Využíváme dále učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a rovněž mohou pracovat s interaktivní tabulí. K výuce je využívána také žákovská knihovna a knihovna daného předmětu, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a odpovídající probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

Metody: výklad učitele, vyprávění, řízený rozhovor, referáty, kooperativní výuka, projektová výuka, samostatná práce žáků, práce s informacemi z různých zdrojů, didaktické hry a soutěže, laboratorní pokus, názorné vyučování – demonstrace fotografií, obrázků, přírodovědných objektů, samostatné pozorování

Formy práce: výuka ve třídě, výuka v pracovních VPT, přírodovědná exkurze, výuka v přírodě, samostatná práce žáků – domácí úkol, příprava přírodopisné olympiády, referáty

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznali význam chemie pro život, činnosti člověka a pro rozvoj vědy a techniky
- zadává témata krátkých referátů, při jejichž zpracování se žáci učí informace vyhledávat, získané informace třídít a hodnotit
- doporučuje žákům vhodnou chemickou literaturu pro další vzdělávání
- předkládá příklady o využití chemických látek a procesů v praxi, vede tak žáky k získání představ o využití teoretických znalostí v praxi
- zadává úlohy vycházející z každodenního života a tím směřuje žáky k úvahám o souvislosti chemie s běžným životem

2. Kompetence k řešení problémů

- součástí výuky chemie jsou pravidelná laboratorní cvičení, při kterých učitel seznámí žáky se zadaným úkolem, žáci formulují hypotézy k zadaným úkolům, hypotézy ověří praktickou činností, vyhodnotí hypotézy na základě dosavadních znalostí a na základě pozorování
- učitel konzultuje s žáky problémy vzniklé při zpracování laboratorní úlohy

3. Kompetence komunikativní

Žáci :

- zpracovávají krátké referáty, které tematicky předcházejí, navazují nebo doplňují výklad,
- referát žáci přednášejí před celou třídou a v následné diskusi odpovídají na případné dotazy, obhajují vlastní názor (učí se veřejně vystupovat, formulovat své názory, přijímat názory druhých apod.)
- formulují závěry laboratorních prací formou psaného textu v laboratorních protokolech

4. Kompetence sociální a personální

Učitel :

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy

- zadává referáty o vlivu chemických látek na životní prostředí, vede tak žáky k osvojení základních návyků ochrany životního prostředí

5. Kompetence pracovní

Učitel :

- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s chemickými látkami, ale i při práci s chemickým nádobím (sklo, kov atd.)

Žáci :

- při laboratorních cvičeních a při zpracování laboratorních protokolů si osvojují základní pracovní dovednosti, získávají návyky pečlivé a systematické práce

6. Kompetence občanské

Učitel :

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Chemie - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – určí společné a rozdílné vlastnosti látek – pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí – posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí – rozlišuje směsi a chemické látky – vypočítá složení roztoků, prakticky připraví roztok daného složení – navrhne a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie – rozliší fyzikální tělesa a látky – uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek – rozliší známé látky podle jejich různých vlastností – popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek – rozpozná skupenství látek a jejich změny – uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, dokáže poskytnout a přivolat první pomoc při úrazu – vysvětlí symboly běžně se vyskytující na chemikáliích a běžně dostupných látkách – zná bezpečné zacházení s těmito látkami, základní hygienická pravidla užívání a skladování – rozliší od sebe stejnorodé a různorodé směsi – vypočítá hmotnostní složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení – běžných situací ze života 	<p>Pozorování a pokus</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymezení chemie – látky a tělesa – chemické děje – vlastnosti látek (barva, skupenství, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost), vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace) <p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – zásady bezpečnosti práce v pracovně – první pomoc při úrazu v pracovně (poleptání, popálení, pořezání) <p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> – směsi stejnorodé, různorodé, hmotnostní zlomek, koncentrace složek roztoku, nasycený a nenasycený roztok, vliv teploty, míchání, vliv plochy pevné látky na rozpouštění, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	<p>FY – látky, vlastnosti látek, pozorování a pokus ve fyzice, hustota, skupenství, měření, bod tání a tuhnutí, rozpouštění, hustota</p> <p>D – vznik alchymie a chemie</p> <p>FY, PP – zásady bezpečnosti práce</p> <p>OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem</p> <p>OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožující zdraví a životní prostředí</p> <p>FY – měření</p> <p>PŘ – voda, životní prostředí, koloběh vody</p> <p>D – Osídlení v oblasti Mezopotámie a Egypta</p> <p>Z – životní prostředí</p> <p>VEG – freony- ozonová díra- škodlivý vliv UV záření</p> <p>VEG – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva</p>

Chemie - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu – používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech – orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti – porovná vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – pozná směsi a chemické látky – rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě – aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plochy rozpouštěné látky na rychlost rozpouštění při vysvětlování – sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci – dokáže rozlišit užití pitné vody od destilované a odpadní – rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – uvede princip výroby pitné vody – vysvětlí koloběh vody v přírodě – popíše, co je smog a uvede příklady možných zdrojů 	<p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> – destilovaná – pitná – odpadní – výroba pitné vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> – složení – čistota vody – čistota ovzduší – ozónová vrstva <p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony, změny elektronového obalu v chemických reakcích – prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody, protonové číslo – chemické sloučeniny – chemická vazba 	<p>ENV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p>VEG – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší</p> <p>FY – atom, molekula, částice</p> <p>PŘ – vliv člověka na ekosystémy</p> <p>Z – ložiska látek, trvale udržitelný rozvoj</p> <p>D – Doba železná, bronzová</p> <p>MDV – sledování a vyhledávání inf. o nových objevech v mikrosvětě (nanotechnologie apod.)</p> <p>OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a živ. prostředí</p> <p>ENV – nebezpečí poškození živ. prostředí některými prvky a jejich sloučeninami</p>

Chemie - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává známé prvky v PSP a rozlišuje periody a skupiny – rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti – uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky – pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí 	<p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití významných halogenidů – oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití významných oxidů z praxe – kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, názvosloví, užití prakticky významných kyselin a hydroxidů kyselost a zásaditost <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> – zákon zachování hmotnosti – chemické rovnice – látkové množství – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	<p>Př – dýchání, skleníkový efekt</p> <p>F – fyzikální vlastnosti látek</p> <p>Z – naleziště látek</p> <p>VKZ – první pomoc</p> <p>OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví (NaCl – hypertenze)</p> <p>ENV – solení silnic</p> <p>MDV – informace a názory v médiích k probl. solení vozovek, formulace vlastních názorů</p> <p>VEG – kamiony x železnice projekty a dotace EU na snížení emisí</p> <p>ENV – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás)</p>

Chemie - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí – orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi – porovná a posoudí vliv významných zástupců solí na životní prostředí – uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí – orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – vysvětlí, čím je únik vybraných látek nebezpečný – zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy – vysvětlí pojmy oxidace a redukce – rozliší exotermní a endotermní reakce, uvede – příklady z praxe – vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany před ní – elektrolýza a příklady praktického použití 	<p>Anorganické sloučeniny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – soli kyslíkaté – vznik solí – názvy a vzorce síranů, – dusičnanů a uhličitánů – průmyslová hnojiva – (N, P, K) – vápenná malta, sádra 	<p>PŘ – lidské tělo, rostliny – dýchání, fotosyntéza, funkce cukrů, tuků a bílkovin v organismu</p> <p>Z – ložiska fosilních paliv</p>

Chemie - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – předcházení jejich nebezpečnému průběhu – s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu – rozliší nejjednodušší – uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> – provádí základní jednoduché výpočty z rovnic – rozliší anorganické a organické sloučeniny – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití – zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energií – vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy – rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku – rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců známých derivátů – uvede příklady – zdrojů bílkovin, tuků, – Sacharidů a vitamínů v potravě – zhodnotí využívání prvotních a druhotných z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami aromatických uhlovodíků <p>Paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva <p>Deriváty</p> <ul style="list-style-type: none"> – uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů, aldehydů a ketonů a karboxylových kyselin <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> – sacharidy, tuky a bílkoviny, vitamíny, jejich zdroje, vlastnosti a funkce v organismu 	<p>OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plyn. spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech</p> <p>Z – ložiska fosilních paliv</p> <p>PŘ – lidské tělo, rostliny – dýchání, fotosyntéza, funkce cukrů, tuků a bílkovin v organismu</p> <p>MDV – informace a názory v médiích k probl. solení vozovek, formulace vlastních názorů</p>

Chemie - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků a sacharidů, vitamínů – zhodnotí využívání prvotních a druhotných z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi – aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe – orientuje se v přípravě a užívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> – aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe – uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin – zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověk 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin – průmyslová hnojiva – tepelně zpracovávané materiály –cement, vápno, sádra, keramika – plasty a syntetická vlákna –vlastnosti, použití, likvidace – detergenty, pesticidy a insekticidy – hořlaviny –význam tříd nebezpečnosti – léčiva a návykové látky 	

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, integruje část vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví. V předmětu Přírodopis se žáci seznámí s tím, jak vznikl a vyvíjel se život na Zemi, poznají projevy a podmínky života, nahlédnou do tajů stavby buněk, jež jsou podstatou organismů. Naleznou odpovědi na to, jaké jsou vztahy mezi organismy. V zoologii, nauce o živočiších se zabývají nejvýznamnějšími skupinami obratlovců. V botanice, nauce o rostlinách, získávají znalosti o systému rostlin, jak vypadá stavba těla semenných rostlin a o společenstvech rostlin a živočichů, která musíme chránit. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody. Dále žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.

Přírodopis přispívá k pochopení přírodních zákonitostí. Má úzký vztah k dalším přírodním vědám – chemii, fyzice, matematice a zeměpisu. Na vyučovací předmět navazuje volitelný předmět Přírodovědný seminář, zaměřený na přírodu a její ochranu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :
zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Časová dotace

Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání.

Celková časová dotace předmětu je 7 hodin a je rozvržena následovně :

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. ročník – 2 hodiny týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Přírodopis je využívána specializovaná učebna, kde žáci mohou pracovat s interaktivní tabulí, využívat dataprojektor a videoprojekci. Využíváme dále učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na

internet a rovněž mohou pracovat s interaktivní tabulí. K výuce je využívána také žákovská knihovna a knihovna daného předmětu, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a odpovídající probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

Metody: výklad učitele, vyprávění, řízený rozhovor, referáty, kooperativní výuka, projektová výuka, samostatná práce žáků, práce s informacemi z různých zdrojů, didaktické hry a soutěže, laboratorní pokus
názorné vyučování – demonstrace fotografií, obrázků, přírodovědných objektů, samostatné pozorování

Formy práce: výuka ve třídě, výuka v pracovně VPT, přírodovědná exkurze, výuka v přírodě, samostatná práce žáků – domácí úkol, příprava přírodopisné olympiády, referáty

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

Učitel

- zadáním samostatné práce z přírodopisu rozvíjí schopnost žáků vyhledávat,
- třídit a vybírat informace
- v rámci laboratorních cvičení směřuje žáky k samostatnému pozorování,
- zpracování výsledků a jejich vyhodnocování, k schopnosti organizovat si
- pracovní činnost
- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje
- žáky k dalšímu studiu
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim umožňuje posoudit jejich
- pokroky při učení a vlastní přípravě

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadáním laboratorního cvičení vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, vytvoří možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry
- prací s přírodninami vede žáky k porovnání znaků přírodniny, určení a zařazení do systému
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

3. Kompetence komunikativní

Učitel

- formou diskuse o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro učení a přípravu
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů

4. Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmů skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

5. Kompetence občanské

Učitel

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky zodpovědnosti při plnění povinností

6. Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s laboratorní technikou a zařízeními

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Přírodopis - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě <ul style="list-style-type: none"> – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší a pojmenuje základní projevy a podmínky života uvede jejich význam – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – pomocí mikroskopu pozoruje a popíše buňku a základní pletiva rostlinného těla – uvede na příkladech podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování u živočichů a rostlin a chápe význam dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě – využívá některé jednoduché metody vegetativního rozmnožování rostlin <ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si odlišnost stavby viru a bakterie – zná způsoby ochrany před virovými a bakteriálními nákazami 	<p>Obecná biologie a genetika Život na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> – vznik, vývoj, projevy života, podmínky života, rozmanitost a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, názory na vznik života) <p>Vztahy mezi organismy Základní struktura života</p> <ul style="list-style-type: none"> – buňka, rostlinná a živočišná buňka – jednobuněčné a mnohobuněčné organismy <p>Základní taxonomické jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> – říše (přehled): viry, bakterie, prvoci, houby, rostliny, živočichové – Viry – výskyt, význam, praktické využití – Bakterie – výskyt, význam, praktické využití – Prvoci – výskyt 	<p>Z – Planeta Země ENV – rozmanitost přírody, probudit citový vztah ENV – potravní řetězec, zachování rovnováhy</p> <p>VEG – pandemie nemocí, očkování ENV – léčba virových onemocnění antibiotiky</p> <p>VEG – objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům</p>

Přírodopis - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> – pomocí atlasu určuje druhy našich nejznámějších hub – zná stavbu plodnice – ovládá zásady sběru hub a ví, jak postupovat při otravě hub – umí určit nejznámější druhy lišejníků, chápe jejich význam – zná rozdíly mezi fotosyntézou a dýcháním – popíše základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů včetně funkce jednotlivých orgánů – třídí a zařazuje vybrané bezobratlé – umí připravit jednoduchý preparát a pozorovat jej pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> – Biologie hub – nižší houby (houby bez plodnic) – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy – vyšší houby (houby s plodnicemi) – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami – Lišejníky – výskyt a význam Vývoj, vývin a systém živočichů Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – Prvoci – Bezobratlí živočichové – žahavci – ploštěnci – hlísti – měkkýši – kroužkovci – členovci – ostnokožci 	<p>ENV – symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší</p> <p>CH – oxidace</p> <p>ENV – rostliny- producenti, potravní řetězec</p> <p>ENV – význam lesa, ochrana lesů</p> <p>VEG – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje</p> <p>ENV – léčivé rostliny, bio-produkty</p> <p>ENV – umělé ekosystémy, zásahy člověka</p>

Přírodopis - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem obratlovec a vyjmenuje základní skupiny obratlovců, uvede rozdíly v jejich stavbě těla – zná význam vybraných obratlovců pro člověka 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování) <p>Významní zástupci jednotlivých skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> – strunatci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci savci <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> – hospodářsky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva <p>Projevy chování živočichů</p>	<p>OSV – základní hygienické zásady CH – insekticidy ENV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu, důsledky Z – rozšíření organismů, migrace VEG – mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách ENV – zamořené vodní plochy, ekologická havárie VEG – ohrožené druhy, nezákonný lov ENV, OSV – chov domácích savců</p>

Přírodopis - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje základní rostlinné orgány a vysvětlí jejich funkci – provádí laboratorní práce a účastní se exkurzí – určuje základní skupiny nižších a vyšších skupin rostlin pomocí přírodnin a atlasů – rozlišuje vybrané skupiny krytosemenných rostlin a určuje jejich význačné zástupce – provádí laboratorní práce a účastní se exkurzí – chápe význam rostlin na Zemi a podílí se na jejich ochraně 	<p>Biologie rostlin Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy u rostlin, základní rostlinné orgány a jejich funkce</p> <p>Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod, semeno</p> <p>Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy a dýchání – růst a vývin – rozmnožování – opylení a oplození</p> <p>Systém rostlin – poznávání zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>– poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Význam rostlin a jejich ochrana Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem – zjednodušené určovací atlasy – založení sbírek</p>	

Přírodopis - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> – zařazuje člověka do systému živočišné říše – popisuje hlavní etapy vývoje člověka – uvádí základní lidské rasy a jejich významné znaky – vysvětluje pojem rasismus a hodnotí jej jako negativní a nebezpečný – přiřazuje k jednotlivým tkáním lidského těla jejich funkci – vysvětlí význam lidské kostry – popíše její hlavní části – určí a pojmenuje základní kosti – vyjádří význam výživy pro správný vývoj kostry – popíše vady páteře a jejich prevenci – popíše stavbu kosterního svalu – vybere a pojmenuje základní kosterní svaly – uvědomuje si význam svalstva 	<p>Biologie člověka Člověk v živočišném systému</p> <p>Původ a vývoj člověka</p> <p>Lidské rasy</p> <p>Od buňky k organismu</p> <p>Opěrná soustava</p> <p>Svalová soustava</p>	<p>D - vývoj člověka</p> <p>MKV - rasy VDO - tolerance k odlišnostem</p> <p>CH - minerální látky VZ- zdravá výživa TV - posilovací a protahovací cviky</p> <p>VZ- význam pohybu, relaxační metody</p> <p>TV- význam posilování</p>

Přírodopis - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje lidské smysly a jim odpovídající smyslová ústrojí – objasní spojení smyslových orgánů s nervovou soustavou – uvede možnosti poškození smyslových orgánů, jejich vady a nemoci – vyloží zásady prevence před poškozením zraku a sluchu – popíše stavbu a činnost mužských i ženských pohlavních orgánů – uvede příklady pohlavních chorob a jejich prevence – popíše nitroděložní vývin dítěte – hodnotí negativní vnější vlivy na zdravý vývin jedince – uvede správné zásady životosprávy těhotné ženy – dokáže definovat základní pojmy související s genetikou – uvede některé dědičné znaky a dědičné poruchy – objasní význam genetického inženýrství – vystihuje význam genetické poradny pro život lidí 	<p>Smysly</p> <p>Pohlavní soustava</p> <p>Vznik a vývin jedince</p> <p>Genetika</p>	<p>VZ – relaxace</p> <p>VZ – osobní hygiena</p> <p>VZ – antikoncepce, předčasný pohlavní styk a jeho možné následky, infekční choroby, AIDS a jejich prevence</p> <p>VZ – praktické dovednosti při poskytování první pomoci</p>

Přírodopis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše vznik a stavbu Země a vysvětlí souvislosti vytvoření základních podmínek vzniku a trvání života – rozpozná, třídí a zařazuje vybrané nerosty a horniny podle charakteristických vlastností – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů – uvede význam geologických dějů pro život na Zemi – zná jak se má zachovat při ohrožení těmito ději – vysvětlí koloběh vody na Zemi – vyloží vznik půdy, složení půdy a vlastnosti – vysvětlí význam půdy 	<p>Země – vznik a stavba Země</p> <p>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, horniny regionu</p> <p>Vnitřní a vnější geologické procesy – příčiny a důsledky – pohyby kontinentů. – sopečná činnost a zemětřesení. – vrásnění – zvětrávání</p> <p>Voda</p> <p>Půda</p> <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi</p>	<p>ENV – základní podmínky života Z, F</p> <p>ENV – těžba nerostů a hornin a jejich vliv na životní prostředí CH, D</p> <p>ENV – podmínky pro vývoj organismů</p> <p>ENV – ekosystémy a vztah člověka k prostředí</p>

Přírodopis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek v ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> – uvede konkrétní případy změny počasí a změn podmínek pro život organismů – uvede konkrétní případy mimořádných událostí způsobené přírodními vlivy – objasní pojmy ekologie, biologická rovnováha, biotop – uvede příklady aktuálních environmentálních problémů ve světě, v ČR i v nejbližším okolí – objasní pojem udržitelnost rozvoje – uvede, jak může jedinec přispět k udržitelnosti rozvoje – na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků 	<p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p> <ul style="list-style-type: none"> – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi <p>Organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – globální problémy a jejich řešení, chráněná území <p>Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozorování lupou a mikroskopem (případně – dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy (průběžně v 6., 7., 8., 9. ročníku) – významní biologové a jejich objevy 	<p>ENV – vliv člověka na změny klimatu</p>

Zeměpis

Vzdělávací obor Zeměpis se vyučuje na 2.stupni základní školy. Témata jsou rozdělena podle složitosti pochopení a mají logickou návaznost od 6. do 9. ročníku. Předmět má přírodovědný i společenskovedný charakter. Cílem předmětu je, aby žáci porozuměli přírodním faktům a jejich zákonitostem. Příroda je brána jako celek , jejíž části se navzájem ovlivňují. Při výuce žáci poznávají důležité vztahy mezi přírodou a člověkem, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí. Učivo zeměpisu postupně žáky seznámí s vesmírem, se Zemí, s kontinenty a státy, ale i s Českou republikou a nejbližším okolím, ve kterém žáci žijí. Důležitou součástí výuky je také přiblížení žákům základních globálních problémů, na které si žáci utváří vlastní názory a postoje.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Časová dotace

Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Celková časová dotace předmětu je 6 hodin a je rozvržena následovně:

- 6. ročník - 2 hodiny týdně
- 7. ročník - 2 hodiny týdně
- 8. ročník - 1 hodina týdně
- 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Zeměpis je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a mohou pracovat s interaktivní tabulí a využívat dataprojektor. K výuce je využívána také žákovská knihovna, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura. Lze využívat také video a audiotechniku.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

vyučovací hodina - výklad učitele, skupinové vyučování, diskuse, dotazníky, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, práce na PC, video, frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu

projekty - výsadba městské zeleně, naučná stezka, spolupráce se slovenskými školami, Bílá místa na mapě České republiky, zeměpisné vycházky s pozorováním

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana - občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevování Evropy, světa

Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají informace
- používají odbornou terminologii
- nalézají souvislosti mezi získanými poznatky
- využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

2. Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují mezi sebou a s učitelem a dodržují předem stanovená pravidla vzájemné komunikace
- naslouchají a respektují názory druhých
- interpretují či prezentují různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

3. Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů
- využívají metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- argumentují, diskutují na dané téma, obhajují své výroky
- pracují s chybou

4. Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- využívají skupinové a inkluzivní vyučování
- jsou zodpovědní za svá jednání
- účastní se na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- dodržují dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

5. Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- dodržují pravidla slušného chování
- chápou práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- dodržují pravidla bezpečného chování v terénu
- vyhledávají a využívají různé zdroje informací

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zeměpis – 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – prokáže na konkrétních příkladech tvar planeta Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy – charakterizuje polohu, povrch a pohyby Měsíce, fáze Měsíce – rozumí pojmům : planeta, hvězda, měsíc, meteorické těleso, kometa, galaxie – používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země – vysvětlí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život – objasní pojmy glóbus, mapa, měřítko mapy a glóbu, zeměpisné souřadnice, výškopis, polohopis, legenda mapy, vrstevnice, nadmořská výška, ... – orientuje mapu nebo plán vzhledem ke světovým stranám 	<p>Postavení Země ve vesmíru</p> <p>Vesmír a sluneční soustava</p> <p>Tvar a pohyby planety Země</p> <p>Zobrazování Země na mapách a glóbu</p>	<p>OSV – představivost a fantazie, komunikace, naslouchání</p> <p>MDV – snímky z kosmu</p> <p>FY – sluneční soustava</p> <p>PŘ – život ve vesmíru</p> <p>D – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země</p> <p>MA – porovnávání velikosti vesmírných těles, jednotky vzdálenosti</p> <p>ČJ – dva významy slova den</p> <p>MDV – mapy a plány v tištěné i elektronické podobě</p> <p>OSV – praktická práce s mapou</p> <p>MA – měřítko mapy a plánu</p>

Zeměpis – 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p>	<p>– vnímá glóbus jako zmenšený ideální model planety Země a používá ho k demonstraci rozmístění oceánů a kontinentů</p> <p>– rozliší a popíše rozmanité pevninské tvary zemského povrchu podle horizontální a výškové členitosti</p> <p>– vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi a účel časových pásem</p> <p>– objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky</p> <p>– vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil působících v zemském tělese i na zemský povrch</p> <p>– popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů</p> <p>– rozpozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry</p>	<p>Časová pásma na Zemi</p> <p>Stavba zemského tělesa</p> <p>Zemětřesení a sopečná činnost</p> <p>Jak se mění povrch Země</p>	<p>VO – časová pásma, režim dne</p> <p>PŘ – neživá příroda</p> <p>ICT – Internet – zdroj informací</p> <p>PŘ – působení vnitřních a vnějších přírodních sil</p>

Zeměpis – 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p>	<p>– vysvětlí, co je zemská atmosféra a oběh vzduchu v atmosféře</p> <p>– charakterizuje oběh vody v přírodě, vodstvo na pevnině a ledovce</p> <p>– popíše vznik, složení a význam půdy</p> <p>– určí orientačně geografickou polohu tropických deštných lesů, savan, pouští a polopouští, subtropických krajin, stepí a lesostepí, lesů mírného pásma, tunder a polárních krajin</p> <p>– uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva a živočišstva a popíše život lidí a hospodářskou činnost lidí tropických deštných lesů, savan, pouští a polopouští, subtropických krajin, stepí a lesostepí, lesů mírného pásma, tunder a polárních krajin</p>	<p>Ovzduší</p> <p>Vodstvo na Zemi</p> <p>Půdy</p> <p>Tropické deštné lesy</p> <p>Savany</p> <p>Pouště a polopouště</p> <p>Subtropické krajiny</p> <p>Stepi a lesostepi</p> <p>Lesy mírného pásu</p> <p>Tundry a polární krajiny</p> <p>Výškové stupně</p>	<p>VO – časová pásma, režim dne</p> <p>PŘ – neživá příroda</p> <p>ICT – Internet – zdroj informací</p> <p>PŘ – působení vnitřních a vnějších přírodních sil</p>

Zeměpis – 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky,</p>	<p>– vyhledává na glóbu a na mapách Afriku a určí její geografickou polohu – porovnává rozlohu Afriky s rozlohou ostatních kontinentů – zhodnotí přírodní podmínky povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo – pojmenuje a vyhledá na mapách několik afrických národních parků – vyhledá na mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Afriky a posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění afrického obyvatelstva – určí a vymezí v mapách zeměpisné oblasti Afriky – rovnává obyvatelstvo, vybrané státy, vybraná hlavní a velká města – zhodnotí ekonomiku vybraných států a cestovní ruch</p>	<p>Afrika</p> <p>– přírodní podmínky</p> <p>– obyvatelstvo</p> <p>– severní</p> <p>– tropická</p> <p>– jižní</p>	<p>VEG – orientace na politické mapě světa a Afriky</p> <p>D – historie objevování afrického kontinentu</p> <p>ENV – ochrana přírody a životního prostředí</p>

Zeměpis – 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>– vyhledá na glóbu a na mapách Indický a Tichý oceán, porovnává oceány zejména podle rozlohy a hloubky</p> <p>– posoudí hospodářský význam oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi</p> <p>– pomocí mapy vymezí region Austrálie, charakterizuje výjimečnosti přírodních podmínek – podnebí, rostlinstvo, živočišstvo</p> <p>– zdůvodní, proč většina obyvatel žije ve městech</p> <p>– zhodnotí ekonomiku Austrálie a státní zřízení</p> <p>– vyhledá v mapách a popíše vybrané útvary a státy Oceánie</p> <p>– popíše společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy</p> <p>– určí geografickou polohu, popíše podnebí a přírodní poměry v polárních oblastech</p>	<p>Indický oceán Tichý oceán</p> <p>Austrálie a Oceánie</p> <p>Polární oblasti</p>	<p>VEG – orientace na politické mapě světa, na obecně zeměpisné mapě Austrálie a Oceánie</p> <p>ENV – ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství, hodnoty</p> <p>VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p> <p>PŘ – základy ekologie : Organismy a prostředí</p> <p>ENV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví</p>

Zeměpis - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>– přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p>	<p>– podle mapy určí polohu a popíše přírodní poměry povrch, klima, vodstvo daného regionu</p> <p>– objasní podle tematických map, jaká je skladba obyvatelstva, jaké je postavení regionu v současném světě</p> <p>– zhodnotí ekonomiku a politický systém regionu</p>	<p>Asie</p> <p>– úvod</p> <p>– poloha, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační pásy, obyvatelstvo, hospodářství</p> <p>– regiony a státy</p> <p>– střední Asie a Zakavkazsko</p> <p>– jihozápadní Asie a státy Perského zálivu</p> <p>– Indický subkontinent</p> <p>– Čína a Mongolsko</p> <p>– Japonsko a Korea</p> <p>– jihovýchodní Asie</p> <p>Amerika</p> <p>– úvod</p> <p>– poloha, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační pásy,</p> <p>– obyvatelstvo, hospodářství</p> <p>– regiony a státy</p> <p>– státy Severní Ameriky</p> <p>– Mexiko, Karibik a státy střední Ameriky</p> <p>– státy Jižní Ameriky</p>	<p>PR – lidská populace, rasy, podmínky života na Zemi</p> <p>D – nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, význam objevných plaveb,</p> <p>VO – lidská práva</p> <p>Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací</p> <p>M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění</p> <p>CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie</p> <p>FY – typy elektráren</p>

Zeměpis - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> – provede regionalizaci, v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů – vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města – vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech – v jednotlivých světadílech – dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> – úvod – poloha, povrch, vodstvo, podnebí, vegetační pásy, – obyvatelstvo, hospodářství <ul style="list-style-type: none"> – Evropa – regiony a státy – Britské ostrovy – Francie – země Beneluxu – Německo – alpské země – severní Evropa – Středomoří – transformující se země střední Evropy – země Balkánského poloostrova – transformující se země východní Evropy – Rusko 	<p>ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny</p> <p>VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě</p> <p>OSV – komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy</p> <p>VEG – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování</p> <p>MKV – kultura a tradice, rasismus, návštěvy v zahraničních rodinách</p> <p>MDV – aktuality, zdroj informací, obrazového materiálu</p>

Zeměpis - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí na přiměřené úrovni a porovnává polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizací a integracích států – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> – určí geografickou polohu České republiky – porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map reliéf, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo – zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost – lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, – charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů 	<p>Česká republika</p> <p>Obecný úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> – poloha a rozloha – historická geografie – horopisné celky – vodstvo – podnebí – půda – vegetační stupně – ochrana přírody – obyvatelstvo a sídla – národní hospodářství – administrativní uspořádání <p>Regiony České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – horopisné celky – vodstvo – sídla – památky – hospodářství – chráněná území přírody 	<p>ENV – stav životního prostředí</p> <p>OSV – spolupráce, obhajoba vlastního názoru</p> <p>VEG – euroregiony, spolupráce v rámci EU</p> <p>MDV – sběr, třídění, hodnocení hospodářských a geografických údajů, srovnání regionů</p> <p>MKV – národnostní menšiny</p> <p>VDO – politický systém</p> <p>D – historie regionů</p> <p>CH – průmysl regionů</p> <p>ČJ – významné osobnosti</p> <p>M – práce s daty</p> <p>PŘ – krajina, stav přírody</p> <p>F – atmosférické prvky</p>

Zeměpis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zhodnotí současný globální nárůst počtu obyvatel světa, vymezí problémy s tím vyvstávající a některé možnosti řešení – porovnává rozdílnost obyvatel světa z hlediska rasového, národnostního, jazykového a kulturního a především si je vědom jejich rovnoprávnosti 	<ul style="list-style-type: none"> – zná a dokáže ukázat na mapě některé hustě nebo řídké zalidněné oblasti – zná příčiny stěhování obyvatel – zná pojmy migrace, imigrace, emigrace – rozlišuje pojmy rasa a národ – zná světové jazyky a oblasti, kde jsou používány jako úřední – chápe pojmy rasismus, antisemitismus, nacionalismus – zná nejrozšířenější světová náboženství a dovede je jednoduše charakterizovat – dovede na mapě ukázat místa rozšíření světových náboženství 	<p>Obyvatelstvo a sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> – Obyvatelstvo světa a jeho početní růst – Rozmístění obyvatel na Zemi – Územní pohyb obyvatelstva – Lidské rasy, národy, jazyky – Náboženství ve světě – Městská a venkovská sídla a jejich územní struktura a funkce 	<p>MA – práce s grafy přírůstku a úbytku obyvatel</p> <p>CJ – nutnost studia cizích jazyků z hlediska dorozumění se</p> <p>OSV – komunikace, tolerance</p> <p>MKV – kulturní rozdíly, tradice, zvyky, náboženství, hodnoty</p> <p>VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností</p>

Zeměpis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – porovnává rozdíl mezi sídlem venkovským a městským, hledá rozdíly v sídlech rozdílných kultur – rozlišuje tři základní sektory hospodářství – primární, sekundární a terciální a specifikuje je. – Rozděluje hospodářství na zemědělství a průmysl, lokalizuje na mapě nejvýznamnější oblasti světového průmyslu a zemědělství 	<ul style="list-style-type: none"> – chápe rozdíl mezi sídlem venkovským a městským – hlediska určující městský a venkovský charakter sídla – chápe pojem hospodářství a dovede ho rozdělit do tří sektorů: primární, sekundární a terciální – země s vyspělým a méně vyspělým hospodářstvím – chápe pojmy tržní hospodářství, centrálně řízené hospodářství, – chápe hlavní cíl zemědělství – dovede zemědělství rozdělit na: <ul style="list-style-type: none"> – rostlinnou výrobu – živočišnou výrobu – orientuje se v hlavních oblastech pěstování zemědělských plodin a chovu užitkových zvířat – hlavní místa lovu mořských ryb – místa chovu sladkovodních ryb – význam lesů na Zemi 	<p>Hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> – Světové hospodářství – Světové zemědělství – Rostlinná výroba – Živočišná výroba – Rybolov a lesní hospodářství – Světová průmyslová výroba 	<p>PŘ – délka života člověka</p> <p>MDV – práce s internetem, sledování televize pro získávání rozličných informací</p> <p>PŘ – pěstování plodin v souvislosti s uspořádáním stupňovitý nebo pásovitým (přírodní podmínky)</p> <p>OSV – humánní zacházení se zvířaty</p> <p>ENV – nebezpečí neuváženého kácení lesů</p> <p>ENV– znečištění ovzduší v souvislosti s průmyslovou výrobou</p>

Zeměpis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje a porovnává různé typy dopravy a zhodnotí její zastoupení a využití v hospodářství i v přepravě osob – vysvětlí příčiny rozvoje cestovního ruchu ve světě – objasní nutnost vzájemné výměny zboží mezi státy, lokalizuje na mapě nejdůležitější centra světového obchodu 	<ul style="list-style-type: none"> – dovede ukázat na mapě největší průmyslové oblasti světa – zná suroviny nepostradatelné pro průmysl – zná jednotlivá odvětví spotřebního průmyslu – zná význam dopravy v hospodářství a v přepravě osob a podmínky jejího rozvoje – chápe cestovní ruch jako zdroj příjmů různých zemí světa – zná podmínky pro rozvoj cestovního ruchu – přírodní, – kulturní, politické – chápe světový obchod jako výměnu zboží mezi jednotlivými státy světa – zná některá hospodářská uskupení 	<ul style="list-style-type: none"> – Surovinové zdroje, energetika a těžký průmysl – Doprava a její úloha – Cestovní ruch – Mezinárodní obchod – Hlavní hospodářské organizace světa 	<p>ENV – šetření vyčerpitelnými přírodními zdroji</p> <p>ENV – nadměrná produkce odpadků, nutnost jejich třídění, recyklace</p> <p>VEG – orientace na politické mapě světa, na obecně zeměpisné mapě</p>

Zeměpis - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>–objasní příčiny změn politické mapy světa</p> <p>–lokalizuje země světa podle stanovených hledisek, ukáže na mapě nejlidnatější a nejrozlehlejší státy světa</p> <p>–vysvětlí význam nejdůležitějších organizací světa</p> <p>–zvažuje příčiny vzniku problémových oblastí světa</p>	<p>–chápe rozdíly v pojmech politická a obecně zeměpisná mapa</p> <p>–zná hlediska, podle kterých lze určovat geografickou polohu státu</p> <p>–zeměpisné souřadnice, poloha v rámci světadílu, poloha vůči zeměpisným teplotním pásům, sousedství s jinými státy, přístupnost k moři</p> <p>–lidnatost a souvislost mezi nimi</p> <p>–chápe význam existence mezinárodních organizací v čele s OSN</p> <p>–některé z těchto organizací dovede jmenovat</p> <p>–zná příčiny některých světových konfliktů a jejich ohniska</p> <p>–na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků světového dění</p>	<p>–Surovinové zdroje, energetika a těžký průmysl</p> <p>–Doprava a její úloha</p> <p>–Cestovní ruch</p> <p>–Mezinárodní obchod</p> <p>–Hlavní hospodářské organizace světa</p>	<p>ENV – šetření vyčerpatelnými přírodními zdroji</p> <p>ENV – nadměrná produkce odpadků, nutnost jejich třídění, recyklace</p> <p>VEG – orientace na politické mapě světa, na obecně zeměpisné mapě</p>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Přínos vzdělávací oblasti Umění a kultura spočívá ve specifickém poznávání světa, které není tak závislé na racionálním poznávání jako v jiných vzdělávacích oblastech. K lidstvu bezesporu patří umění a kultura. Z tohoto důvodu má vzdělávací oblast velký význam při formování osobnosti žáka. Vyučující se zaměřují na rozvoj specifického citění, tvořivosti a vnímavosti žáků k uměleckým dílům a jejich prostřednictvím k sobě samým a k okolnímu světu.

Do vzdělávací oblasti patří vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. Učí se tvořivě pracovat a užívat výrazové prostředky k sebevyjádření. Seznamují se s vybranými uměleckými díly. Na 2. stupni pokračují žáci v rozvíjení svých dovedností. Buduje se širší náhled na kulturu a umění. Žáci spojují své poznatky a dovednosti s historickými souvislostmi a společenským kontextem. Vyučující využívají rozmanité metody.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace na základě vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebnosti žáků. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem. Obsahem instrumentálních činností je jednoduchá hra na hudební nástroje a její využití současně s jinými činnostmi. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reakce na hudbu pohybem, tancem, gesty. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby a reakce na slyšenou hudbu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Výtvarná výchova na základní škole využívá tvůrčí činnosti - tvorbu, vnímání a interpretaci. Rozvíjení smyslové citlivosti umožňuje žákům rozvíjet jejich schopnosti, rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality. Má vliv na výběr a uplatnění vhodných prostředků. Žák je veden k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě - k uplatňování subjektivity. K ověřování komunikačních účinků dochází při činnostech, které vedou žáka k utváření obsahu v procesu komunikace, k hledání nových neobvyklých možností výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl obrazových médií.

Hudební výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení hudby a hudebního umění jako specifického způsobu poznání a zároveň jako prostředku komunikace. Všechny aktivity jsou ve výuce zaměřeny na postupné rozvíjení vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností žáků. Důležitou roli hraje vlastní aktivita, tvořivost dětí a jejich formování v oblasti názorů a hodnot (zejména tolerance). Hudbu a hudební umění nelze oddělit ze širšího kontextu – podporujeme propojování znalostí z jiných vyučovacích předmětů.

Časová dotace

Vzdělávací obor Hudební výchova se na I. i II. stupni vyučuje v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Vzdělávací obsah tvoří vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Mezi hlavní očekávané výstupy patří rozvoj kreativity, aktivní individuální i skupinová práce a postupné odhalování významu umění pro život člověka. Stejně jako u jiných vyučovacích předmětů se i Hudební výchova propojuje s ostatními vyučovacími předměty - zejména s výtvarnou výchovou (přehled dějin umění, vyjádření prožitku z poslechu hudby obrázkem), českým jazykem (práce s textem při zpracovávání informací, porozumění čtenému textu, rozvoj všeobecných znalostí, významné postavy z literatury) ,s dějepisem (obecné dějiny, společenská situace), zeměpisem (s hudebními osobnostmi a hudbou souvisí také jejich geografické zařazení).

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova jsou také realizována průřezová témata - zejména Osobnostní a sociální výchova se všemi tematickými okruhy, které jsou součástí výuky v každém ročníku hudební výchovy na II. stupni. S dějinami hudby souvisí průřezové téma Výchova demokratického občana v tematickém okruhu Občan, občanská společnost a stát. Hudební výchovu nelze oddělit od průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - tematický okruh Evropa a svět nás zajímá je zařazen do 8. ročníku. Z průřezového tématu Multikulturní výchova se Hudební výchova věnuje zejména tematickým okruhům Lidské vztahy a Multikulturalita. Důležitým průřezovým tématem Mediální výchovy je tematický okruh Fungování a vliv médií ve společnosti. Průřezové téma Enviromentální výchova se předmětu Hudební výchova dotýká v oblasti vztahů člověka a prostředí, představuje zdroj inspirace pro vytváření kulturních hodnot a k vnímání estetiky.

Výuka je realizována ve třídě, která obsahuje potřebné vybavení pro hudební výchovu. Nadaní žáci mají možnost rozvíjet svůj hudební talent při přípravách na pěvecká vystoupení k nejrůznějším příležitostem (školní akademie, zahájení a ukončení školního roku). Žáci hrající na nástroj se uplatňují ve vyučovacích hodinách a při mimoškolních příležitostech (školní akademie).

Metody a formy práce

Důraz je kladen na aktivní a tvořivou práci žáků a většinou na práci menších týmů a celé třídy v rámci všech důležitých hudebních činností - u poslechu využíváme obrázku, pohybu nebo slovní reakce žáků na slyšenou hudbu, v pohybové výchově využíváme nápodobu a vlastní nápady žáků, v instrumentálních činnostech rozvíjíme jednoduché naučené a improvizální dovednosti, v pěveckých činnostech pracujeme s tonálními, rytmickými a sluchovými cvičeními. Žákům vždy není předáváno učivo frontálně prostřednictvím učitele, ale některé oblasti

zpracovávají sami nebo ve skupině na základě shromáždění materiálů, práce s internetem a dobrého porozumění textu, jehož obsah učíme žáky vyjadřovat vlastními slovy. Pro rozvíjení žáků je také nutná individuální práce.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- pracuje na úkolech, které souvisí se samostatnou i kolektivní prací s textem, s porozuměním textu a vyhledáváním důležitých informací
- u žáka se rozvíjí schopnost smysluplně reprodukovat vlastními slovy obsah textu
- při hodnocení je ponechán prostor na sebehodnocení a úvahu žáka o tom, proč v některé oblasti neuspěl
- žák je povzbuzován k překonávání překážek a učí se přijímat neúspěch a poučit se z něj
- žák je veden k aktivnímu zapojení (individuálnímu i kolektivnímu) do všech hudebních činností
- žák se učí spojovat znalosti z jednotlivých předmětů (dějepis, zeměpis, výtvarná výchova, český jazyk atd.)
- na konci 9. ročníku chápe základní podstatu smyslu hudebního umění pro život člověka

2. Kompetence k řešení problému

- žákům ukazujeme na poslechových ukázkách podněty, které vedly hudební skladatele k napsání hudebního díla
- zajímají nás názory žáků na řešení podobných situací, které poznají při seznamování s informacemi a hudebním dílem a souvisí s běžným životem
- učíme žáky individuálně i společně organizovat a vymyslet obsah přípravy samostatného i kolektivního projevu - zejména při instrumentálních, pohybových a poslechových činnostech - vyjádřit dojem
- nejen při práci na projektech nepředkládáme hotová řešení, učíme žáky hledat nejlepší variantu a zodpovídat za výsledky a organizaci své práce

3. Kompetence komunikativní

- žákům dáváme dostatečný prostor pro vyjádření a obhájení vlastního názoru, vedeme je ke kritickému posouzení pro a proti u názorů
- ostatních, kteří mají stejné právo se vyjádřit
- každý žák je veden k tomu, aby dokázal vystoupit před ostatními, výstižně sdělit podstatné informace, zaujmout, nepoužívat vulgární výrazy a ovládat své emoce
- žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vnímat a reagovat na specifickou hudební komunikaci

4. Kompetence sociální a personální

- součástí výuky je efektivní týmová práce s vytvářením pravidel práce v týmu za pomoci učitele
- žáky ve výuce směřujeme k toleranci, schopnosti naslouchat, ocenit kvalitní výkon druhého a taktně hodnotit slabší výkony - např. při zpěvu, pohybu
- učitel i žáci se společně snaží utvářet příjemnou atmosféru a upevňovat dobré mezilidské vztahy ve škole i mimo ni - např. při návštěvě kulturních představení

– individuálně korigujeme přiměřené sebevědomí žáků a schopnost prosadit se

5. Kompetence občanské

– důsledně formujeme vztah žáků k národním dějinám, symbolům, uměleckým dílům a zdůrazňujeme zodpovědnost za chování žáků
– snažíme se o takové výchovné působení, aby si žák byl vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

6. Kompetence pracovní

– každý žák pracuje na individuálních úkolech, aby se naučil vážit si práce druhých, pokud způsobí nějakou škodu, musí ji vhodným způsobem napravit
– zaměřujeme se na to, aby byli žáci schopni objektivně zhodnotit své vlastní pokroky a příčiny nedostatků a aby objektivně a citlivě hodnotili práci ostatních
– nadané žáky motivujeme a dáváme jim prostor předvést se při školních vystoupeních
– věnujeme pozornost mimořádným talentům při jejich rozvíjení a rozhodování o další profesní orientaci
– výchovné působení směřujeme k tomu, aby žáci věděli, jak se mají chovat na kulturních představeních

7. Kompetence digitální

– ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
– samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
– získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
– vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
– využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
– předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
– Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Hudební výchova - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje – odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s pěveckými dovednostmi – rytmizuje jednoduchá slovní spojení a říkadla – seznamuje se s hrou na tělo a zkouší ji využít k doprovodu jednoduchých písní – žák se seznamuje s pohybovým vyjádřením hudby – seznamuje se s jednotlivými kvalitami tónů, tempem a dynamikou – seznamuje se s hudebními nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> – nácvik správného dýchání, uvolněný zpěv, správné držení těla a hlavy, lehký zpěv bez křiku, výslovnost, radost ze zpěvu-písně lidové, umělé – rytmická deklamace slovních spojení, říkadel, vytleskávání slabik – tleskání, pleskání, ťukání, luskání, dupání-nácvik doprovodu, hry s rytmem, rytmická ozvěna – jednoduché pohybové hry, chůze, pochod, jednoduché taneční hry – rozlišení řeč-zpěv, zvuk-tón, tón vysoký-nízký, krátký-dlouhý, silný-slabý, tempo pomalé, rychlé, hudba veselá-smutná, hlas mužský, ženský, dětský, ukolébavka, pochod – v jednoduchých poslechových skladbách, vystoupeních spolužáků poznává hudební nástroje 	

Hudební výchova - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr, melodie – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si pěvecké návyky – rytmizuje jednoduchá slovní spojení a říkanky – seznamuje se s jednoduchými rytmickými nástroji od instrumentáře k rytmickému doprovodu – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje směr melodie – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává tempo, dynamiku – seznamuje se s některými hudebními nástroji,) – rozpoznává hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> – procvičování správného držení těla, uvolněný zpěv bez křiku, správné dýchání, výslovnost, radost ze zpěvu, zpěv podle pokynů učitele ve 2/4, 3/4taktu, písně lidové, umělé – jednoduchá slovní spojení a říkanky –rytmická deklamace, rytmizace jednoduchých písní - využití rytmických slabik, rytmická cvičení, hry s rytmem – doprovod jednoduchých říkadel a písní ve 2/4 taktu jednoduchými rytmickými nástroji Orff. instrum – hudebně pohybové hry a hry taneční - poskočný krok, pohybem vyjadřuje směr melodie nahoru dolů – tón vysoký-nízký, silný-slabý, tempo pomalé-rychlé, poznává melodii vzestupnou , sestupnou, poznává dynamické značky-p, f, mf ,sluchová cviče-ní, poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru, hodnoty not – celá, půlová, osmin – v průběhu poslechu skladeb a vystoupení spolužáků poznává další hudební nástroje, obrazový materiál, kartičky s hudebními nástroji – v poslechových skladbách rozlišuje druh hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	

Hudební výchova - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> – při zpěvu uplatňuje získané pěvecké návyky – podle svých dispozic zpívá jednoduché písně intonačně čistě a rytmicky přesně – seznamuje se s rytmizací a melodizací jednoduchých slovních spojení a říkadel – používá jednoduché rytmické nástroje Orff. instr. k doprovodné hře – reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – dovede rozlišit jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v hudbě – v proudu znějící hudby poznává hudební nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení dechová, artikulační, nácvik úsporného dýchání, osvojování pěveckého dělení slov – rytmický zápis slov, slovních spojení a jednoduchých říkadel, – společná tvorba melodizace slovních spojení a jednoduchých říkadel – doprovod jednoduchých písní ve 2/4,3/4 taktu rytmickými nástroji Orff. instrumentáře melodický doprovod-souzvuk dvou tónů – dvoudobá chůze, přísuný krok, pohyb podle hudby na místě, vpřed, vzad 2/4,3/4 takt, taktování, pohybové a taneční hry – rozlišování melodie vzestupné, sestupné-sluchová cvičení, pohyb melodie v krocích, skocích, tempa, dynamiky-pp, p, mf, f, ff, zesilování, zeslabování – poslechové skladby, 	

Hudební výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> – zpívá podle svých dispozic nejméně 10 písní v durové i mollové tónině, ve 2/4, 3/4, 4/4taktu, písně lidové, umělé intonačně čistě a rytmicky přesně a vybavuje si osvojené hudební návyky, seznamuje se s kánonem a lidovým dvojhlasem – žák se seznamuje a tvořivě se podílí na společné tvorbě jednoduché melodie, hudební říkadla – žák se podílí hrou na hudební nástroje rytmické i melodické na vytváření doprovodů, na realizaci jednoduchých motivů nebo skladbiček 	<ul style="list-style-type: none"> – dechová cvičení-v pauze, mezi frázemi, vázání tónů – legáto, hlasová hygiena, nácvik kánonu a lidového dvojhlasu – melodizace jednoduchého slovního spojení, říkadla, grafické znázornění, zápis rytmu, noty c1-c2, hodnoty not a pomlka, otázka-odpověď – společné zhudebňování jednoduchých říkadel a jejich reprodukce a realizace jednoduchých skladbiček s pomocí žáků navštěvujících ZUŠ 	<p>OSV–rozvoj schopností, poznávání, seberegulace, sebeorganizace</p> <p>ČJ – literatura, texty</p> <p>VV – prožitok</p>

Hudební výchova - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metro-rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s hudební formou v písních a poslecho v ých skladbách – podílí se na kolektivní tvorbě přede hry, mezihry a dohry, hudební improvizaci – žák vnímá při poslechu rytmus, melodii, barvu, dynamiku a případné změny, seznamuje se s různými styly a žánry – používá hru na tělo, taneční kroky v jednoduchých tanečních hrách, podílí se na krátkých kolektivních pohybových improvizacích 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební otázka-odpověď, rozbor písní-repetice, téma, stupňování uvnitř skladby – společné zhudebnění říkadla, vytvoření jednoduché skladbičky – udržení pozornosti při poslechu, vnímání hudby, prožitky, rozhovor, úkoly, krátké epizody ze života hudebních skladatelů-B. Smetana, A. Dvořák, zařazování živé hudby - pochod, valčík, polka – hudebně pohybové hry, taneční hry, skupinové vystoupení zpěv-doprovod na hudebních nástrojích-tanec 	

Hudební výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> – žák zpívá na základě svých dispozic nejméně 10 písní v durových i mollových tóninách ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu intonačně čistě a rytmicky přesně a používá získané pěvecké návyky – žák se podílí na tvořivé činnosti s jednoduchou melodií, písní nebo s rytmickými útvary – žák podle svých schopností doprovází jednoduché písně hrou na rytmické, melodické nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> – cvičení dechová, artikulační, rytmická, hudební hry, práce s písněmi lidovými, umělými, hlasová hygiena – zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření, zápis rytmu jednoduchého melodického cvičení nebo jednoduché písně – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí rytmických, melodických nástrojů, akcentace těžké doby, prodleva 	<p>OSV- rozvoj schopností, poznávání, seberegulace, sebeorganizace</p> <p>ČJ- literatura, texty písní</p>

Hudební výchova - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků upozorní na metro rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> – v jednoduchých písních, poslechových skladbách rozeznává hudební formy – zapojuje se do tvorby přede hry, mezihry a dohry, do elementární hudební improvizace – vnímá při poslechu jednoduchých skladeb: rytmus, melodii, barvu, dynamiku a případné změny, seznamuje se s různými hudebními styly a žánry – žák používá hru na tělo, taneční kroky v jednoduchých tanečních hrách, krátkých hudebních improvizacích 	<ul style="list-style-type: none"> – rozbor jednotlivých písní, skladeb, poznávání částí, refrén, rondo, variace, symfonický orchestr, dirigent – rytmické nástroje-přede hry, mezihry, dohry říkadla, sestavení jednoduchých partiturek a jejich provedení – udržení pozornosti při poslechu, vnímání, prožívání, rozhovor, při poslechu úkoly-takt, hudební nástroje, dynamika, pochopení základní společenské funkce hudby, krátké epizody ze života hudebních skladatelů - J.S. Bach, W. A. Mozart, L. Janáček, V. Novák – hudebně pohybové hry, taneční hry, krátká vystoupení 	

Hudební výchova - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí velmi jednoduché doprovody, provádí velmi jednoduché hudební improvizace – orientuje se v zápise jednoduchých písní a skladeb 	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zapojí do všech činností, podle svých možností aktivně pracuje na svém individuálním rozvoji – seznámí se a používá pěvecké návyky, podle svých možností rozliší sluchem intervaly, při zpěvu využívá poznatky o tonálním cítění, zazpívá kánon – zahraje a vytleská rytmická cvičení, předvede vlastní závětí k danému předvětí, aktivně se zapojí do cvičení dělené pozornosti, vytvoří a hraje doprovod k písni, doprovodí na nástroj literární ukázkou, vytvoří text k dané rytmické předloze – zazpívá 15 písní, použije své znalosti při samostatném psaní not 	<ul style="list-style-type: none"> – Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti, jednoduchá improvizace, hudební výraz – Intonace, tvoření tónu, správné dýchání, pěvecký výraz, uvědomělé vnímání zpěvu ostatních, intonace intervalů, tonální cítění, kánon – Takt, tečkovaný rytmus, předvětí, závětí, text k dané rytmické předloze, cvičení dělené pozornosti, hra na nástroj z Orffova instrumentáře - improvizace, hudba k literární ukázce - pomocí nástroje – Výběr písní - 5 lidových, 10 dalších z nejrůznějších koutů světa, opakování a procvičování not 	<p>OSV – seberegulace, mezilidské vztahy, morální rozvoj</p> <p>ČJ – propojení slova a hudby</p> <p>ČJ – význam textu Rozvoj všeobecných znalostí</p>

Hudební výchova - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> – předvede základní kroky tanců, diriguje základní takty, reaguje na změnu dirigentských gest, reaguje pohybem na změny při poslechu – vyjádří jednoduše vlastními slovy nebo obrázkem, jak na něj působí znějící hudba, rozliší sluchem a zrakem nejdůležitější strunné a dechové nástroje, vytvoří vlastní malou a velkou třídílnou písňovou formu, zareaguje na změnu tempa a dynamiky, vysvětlí pravidla pro tvoření stupnic – ve spolupráci s ostatními připraví na konec roku projekt Mezinárodní hudební festival 	<p>Polka, valčík, základní takty, dirigentská gesta, Jednoduchá pantomima - pohybové reakce na změny tempa, dynamiky atd.</p> <p>Hraje a zpívá celý svět Motivace k dějinám hudby, 10 poslechových skladeb ze světové hudby Strunné a dechové nástroje Malá a velká třídílná písňová forma Tempo, dynamika Základní stupnice</p>	<p>Z – spojení písní s orientací na mapě</p> <p>TV – pohybová výchova Dramatická výchova - vyjádření prožitku pohybem</p>

Hudební výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé – motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zapojí do všech činností, podle svých možností aktivně pracuje na svém individuálním rozvoji – seznámí se a používá správné pěvecké návyky, rozlišuje durové a mollové akordy, předvede ve skupině cvičení dělené pozornosti, zpívá průpravná cvičení pro nácvik vícehlasu – cvičí na nástroji rytmickou paměť, komponuje jednoduchý doprovod s využitím základních akordů, improvizuje melodické a rytmické závěti – zazpívá 10 vybraných písní 	<p>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</p> <p>Intonace, správné dýchání, Sluchová analýza dur, moll Rozvoj rytmických činností, průpravná intonační cvičení pro nácvik vícehlasu, cvičení dělené pozornosti</p> <p>Hra na nástroj - vyjádření rytmu, základní akordy T, S, D - nástrojový doprovod, nástrojová předehra, mezihra, dohra Improvizace závětí k danému rytmickému předvětí, melodická improvizace - předvětí, závětí</p> <p>Výběr 10 písní - 3 lidové</p>	<p>OSV– sociální rozvoj</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>ČJ – význam textu</p>

Hudební výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná některé tance, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří pohybem znějící hudbu a změnu výrazových prostředků, používá naučené pohybové prvky při hře na tělo, vyjádří pohybem (hra na tělo) vlastní pohybovou improvizaci na zadané téma (radost, smutek...) - vybaví si základní informace z dějin české hudby na pozadí obecných dějin a výtvarného umění - poslouchá 10 vybraných ukázek - vysvětlí stavbu hudebních forem, vytvoří přehled poznatků o jazzové a rockové hudbě - nazve a sluchem rozliší základní bicí nástroje - rozliší motiv, téma a větu v poslechových ukázkách 	<p>Jednoduchá pantomima - reakce na výrazové změny Orientace v prostoru</p> <p>Česká hudba - seznámení, poslech 10 skladeb, hudební formy - baroko, klasicismus, romantismus Jazz, rock - stručný přehled Bicí nástroje Motiv, téma, věta Polyfonie, homofonie</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání (smyslové vnímání, seberegulace ČJ – literatura, D, VV - čeští umělci, VO - rock - hippies MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s internetem ENV –vztah člověka k prostředí (ochrana zdraví), zdroj inspirace pro vytváření hudebních hodnot a k vnímání estetiky</p>

Hudební výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – učí se zařadit na – základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> – určí na praktických ukázkách příklady polyfonní a homofonní hudby, – vyjádří a zdůvodní vlastní dojmy z poslouchané hudby – zařadí s pomocí učitele poslouchanou hudbu do stylového období – vytvoří grafický přehled dějin hudby, malířství a literatury u nás od baroka po romantismus 	<p>Poslech hudby - viz výše</p> <p>Základní informace z dějin výtvarného a literárního umění u nás</p>	

Hudební výchova - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a přiměřeně náročném vícehlase, – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností přiměřeně náročné motivy, témata a části skladeb, vytváří jednoduché doprovody a improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zapojí do všech činností, podle svých možností aktivně pracuje na svém individuálním rozvoji – zpívá v jednohlase a jednoduchém vícehlase – aktivně se zapojuje do rytmických a sluchových činností – reprodukuje slyšené melodické a rytmické úryvky – vytvoří vlastní jednoduchý doprovod k písni – zazpívá 10 vybraných písní 	<p>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</p> <p>Jednohlas, dvojhlas Rozvoj získaných rytmických a sluchových činností</p> <p>Melodické a rytmické reprodukce Vlastní improvizace jednoduchého doprovodu s využitím při vokálních činnostech</p> <p>Výběr rozmanitých písní - 10</p>	<p>OSV – kreativita</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>D a ČJ – rozvoj všeobecných znalostí</p>

Hudební výchova - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě si poslechne 10 skladeb z nejrůznějších období vážné i populární hudby a vyjádří kultivovaně a smysluplně svůj vlastní názor na poslechovou ukázkou - s pomocí učitele zařadí slyšenou hudbu do příslušného období - přiřadí osobnosti z hudebního, výtvarného a literárního umění a z obecných dějin do příslušného období 	<p>Poslech hudby - 10 skladeb z nejrůznějších období vážné i populární hudby</p> <p>Základní informace z výtvarného umění, literatury a dějin - baroko, klasicismus, romantismus-ukázky uměleckých děl</p>	<p>OSV – morální rozvoj</p> <p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p> <p>ČJ – literární ukázky, VV-obrazový materiál, D</p>

Hudební výchova - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> – aktivně se zapojí do všech činností, podle svých možností aktivně pracuje na svém individuálním rozvoji – podle svých dispozic zpívá v jednohlase a vícehlase – aktivně se zapojuje do rytmických a sluchových činností – reprodukuje slyšené melodické a rytmické úryvky – předvede vlastní rytmický a harmonický doprovod k písni – zazpívá 10 naučených písní 	<p>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové, poslechové činnosti</p> <p>Jednohlas, vícehlas Rozvoj rytmických a sluchových činností</p> <p>Rytmické a melodické reprodukování slyšené hudby, rytmický a harmonický doprovod, rozvíjení schopnosti připravit k písni instrumentální doprovod podle vlastního hudebního citění</p> <p>Výběr rozmanitých písní - 10</p>	<p>OSV – sociální rozvoj</p> <p>OSV – tvořivost</p> <p>Rozvoj všeobecných znalostí, ČJ – význam textu</p>

Hudební výchova - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané – orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou – hudbu do stylového období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> – poslouchá a vnímá ukázkou výrazového tance – poslouchá vybrané ukázky vážné a populární hudby – poslouchá 10 skladeb z 20. a 21. století – připraví na základě samostatné práce s informacemi (internet, encyklopedie) referát Hudba 20. století – připraví pro své spolužáky základní životopisné a hudební informace o oblíbené skupině (zpěvákovi) , – zařadí s pomocí učitele slyšenou ukázkou do stylového období – hra Poznej osobnost 	<p>Výrazový tanec</p> <p>Vážná a populární hudba</p> <p>Hudba 20/21. století - 10 poslechových skladeb, hudební formy Opakování - česká a světová hudba od baroka k romantismu</p> <p>Orientace v poslechu vážné a populární hudby za pomoci učitele</p> <p>Prohlubování znalostí a dovedností učiva 8. ročníku, učení na základě praktického poznávání uměleckých děl z výtvarného a literárního umění</p>	<p>TV – pohybová výchova</p> <p>D – obecné dějiny VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – multikulturalita, lidské vztahy MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VV – obrazový materiál ČJ – literární ukázky D – obecné dějiny</p>

Výtvarná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení výtvarné výchovy jako způsobu poznání i jako prostředku komunikace. Učí děti chápat umění jako součást lidské existence, prostřednictvím vlastní tvorby vede k vlastnímu vnímání, citění, prožívání a představám. Spoluvytváří atmosféru pro tvorbu, poznání různých hodnot současnosti i minulosti, projevy různých skupin, národů a národností. Tvořivým přístupem nahlíží na svět, aktivně překonává stereotypy a obohacuje emocionální život žáků. Cílem je také osobní účast dětí v procesu tvorby, nalézání a vyjadřování osobních prožitků. Velkým přínosem je formování osobnosti žáka v oblasti hodnot.

Časová dotace

Časové vymezení vyučovacího předmětu je:

1. až 3. ročník – 1 hodina týdně
4. až 6. ročník - 2 hodiny týdně
7. až 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení výtvarné výchovy jako způsobu poznání i jako prostředku komunikace. Učí děti chápat umění jako součást lidské existence, prostřednictvím vlastní tvorby vede k vlastnímu vnímání, citění, prožívání a představám. Spoluvytváří atmosféru pro tvorbu, poznání různých hodnot současnosti i minulosti, projevy různých skupin, národů a národností. Tvořivým přístupem nahlíží na svět, aktivně překonává stereotypy a obohacuje emocionální život žáků. Cílem je také osobní účast dětí v procesu tvorby, nalézání a vyjadřování osobních prožitků.

Do vzdělávacího obsahu výtvarného oboru je integrováno průřezové téma Mediální výchova, „ řeč „ znakových kódů – reklama, poznává znaky médií, zapojuje žáky do práce ve školním časopisu, tvorba mediálního sdělení. OSV rozvíjí schopnosti, poznávání a kreativitu, rozvíjí mezilidskou komunikaci, prohlubuje mezilidské vztahy, rozhodovací dovednosti, kooperaci. Průřezové téma EV nabádá k poznání životního prostředí, příroda se stává zdrojem inspirace, řeší výtvarným postojem problémy životního prostředí. Výtvarnou výchovu nelze oddělit od tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. S dějinami Vv souvisí průřezové téma Výchova demokratického občana v tematickém okruhu Občan, občanská společnost a stát. Multikulturní výchova je realizována v tematických okruzích Lidské vztahy a Multikulturalita.

Velkým přínosem je formování osobnosti žáka v oblasti hodnot.

Učí zacházet s jazykem umění a využívat jej jako specifický způsob komunikace. Protože převážná část informací přichází vizuální cestou, je Výtvarná výchova a schopnost vnímat a komunikovat touto cestou velmi důležitá pro vzdělání vůbec i pro rozvíjení osobního potenciálu.

Metody a formy práce

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, vyhledávání informací, výukové programy na PC, využití videa a dataprojektoru, soutěže, hry, krátkodobé projekty.

Účast na soutěžích

Příležitostné akce (Den dětí v MŠ)

Školní dílny (vánoční, velikonoční..)

Dny otevřených dveří

Školní akademie

Místo realizace

Ve výtvarné učebně, učebnách VPT, ve třídě, v knihovně, mimo budovu školy, v muzeu a galerii, ve volné přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- žáky vedeme k tomu, aby si uvědomili a vyzkoušeli prostředky, které jim vyhovují (je jim nabízena tradiční kresba, malba, prostorová tvorba, keramika, netradiční techniky)
- žáci si plánují a organizují vlastní práci
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, originalitu, smyslovou citlivost, schopnost ocenit osobní prožitek
- individuálním přístupem umožňujeme dětem prožít úspěch
- děti pozorují a porovnávají své výsledky – využití v budoucnosti
- vedeme děti k posuzování vlastního pokroku
- učíme žáky kriticky zhodnocovat výsledky svých prací
- žáci se zúčastňují různých soutěží
- žáci se učí odhalovat nezastupitelný význam umění při poznávání a chápání světa i sebe samých

2. Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života (životní prostředí, média, zdravý životní styl)
- žáci využívají práce s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěné, mediální, internet), učí se je třídit a zpracovávat údaje
- žáci prezentují své nápady ve školním časopise
- podle schopností a dovedností se zapojují do soutěží
- starší žáci pomáhají mladším spolužákům s výtvarnou výzdobou a výrobou pomůcek a oblečení pro různé aktivity (divadlo, soutěže, akademie)

3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- organizujeme výtvarné dílny (Vánoce, Velikonoce..) pro děti a rodiče (starší žáci pomáhají při vedení jednotlivých pracovišť)

- dětskými pracemi podporujeme charitativní akce na pomoc jiným školám ve světě (prodej kreslených vánočních pohledů..)
- vedeme děti ke spolupráci při vyučování (práce dvojic, skupin..)
- každoročně pomáháme při organizaci a výtvarné výzdobě areálu MŠ při akci Den dětí

4. Kompetence sociální a personální

- při skupinové práci řeší žáci společný problém vzájemnou domluvou (vytváří jedno společné dílo)
- vedeme žáky k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme žáky k ohleduplnosti a k upevňování dobrých vztahů mezi sebou i učitelem
- usilujeme společně se žáky o utváření příjemné atmosféry ve třídě (např. poslouchání hudby, dle výběru žáků)

5. Kompetence občanské

- poznáváme tradice našeho kraje a naší země – lidové umění
- poznáváme dějiny umění, objasňujeme a propojujeme s dějepisem, literaturou, hudbou..
- vytváříme „kopie“ uměleckých děl
- rozvíjíme smysl pro kulturu
- podporujeme tvořivé činnosti, nápaditost a originalitu

6. Kompetence pracovní

- žáci při práci s přístroji dbají o dodržování bezpečnostních pravidel, dbají o svoji bezpečnost a bezpečnost svých spolužáků
- vedeme žáky k „hospodárnosti“ s pomůckami a pracovním materiálem (šetření s papírem, lepidlem, barvami...)
- pracujeme a využíváme i použitý materiál

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Výtvarná výchova - 1.-3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. – v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti – Uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. – vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá kresbu měkkým materiálem: tužkou, rudkou, uhlím, špejlí – kreslí vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami – používá míchání barev – dovede použít různé druhy štětců dle potřeby – rozpoznává a pojmenovává barvy, tvary, objekty, objemy, linie – rozlišuje teplé a studené barvy – vytváří prostorové práce – zvládá rozfukávání barev – modeluje z plastelíny nebo z moduritu 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, textury, jejich kombinace – uspořádání objektů do celků : podle jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly : vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření : umělecká výtvarná tvorba, film, televize, tiskoviny <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – typy vizuálně obrazných vyjádření : hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba <p>Ověřování komunikačních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobní postoj v komunikaci : jeho utváření a zdůvodňování v rámci skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření 	<p>OSV – seberegulace, sebeorganizace - kreativita</p> <p>ČJ – ilustrace čteného textu</p>

Výtvarná výchova - 1.- 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje podle svých schopností různá vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. – na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> – různě tvaruje papír – zvládá koláž i frotáž – zpracovává přírodní materiál – rozpoznává známé ilustrace: L. Lada, O. Sekora, apod. 		

Výtvarná výchova 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů. – užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku. – při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. – nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje 	<ul style="list-style-type: none"> – zdokonaluje techniky kresby – vystihuje tvar i strukturu materiálu – prohlubuje a zdokonaluje techniky malby – rozlévá barvy – kombinuje různých technik – rozeznává grafické techniky, tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika – výtvarně zpracovává přírodní materiály – komunikuje o obsahu svých děl – poznává práce ilustrátorů: H. Zmatlíková, J. Trnka, A. Born, R. Pilař 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření : podobnost, kontrast, rytmus, proměny v ploše, objemu a prostoru – uspořádání objektů do celků : jejich dynamické vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly : vizuálně obrazná vyjádření podnětů čichových a chuťových – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření : fotografie, tiskoviny, elektronická média, reklama <p>Uplatnění subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností : manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby – typy vizuálně obrazných vyjádření : rozlišení – skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz reklama – přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením : hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace 	<p>OSV – seberegulace, sebeorganizace - kreativita</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>ČJ – čtení, ilustrátoři</p>

Výtvarná výchova - 4.- 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – je v plošné, objemové i prostorové tvorbě – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně kombinuje a volí prostředky – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace – nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		<ul style="list-style-type: none"> – Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace rámci skupin v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin, vysvětlování výsledků vlastní tvorby – proměny komunikačního obsahu: záměry děl vlastních i děl výtvarného umění 	

Výtvarná výchova - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá a vytváří škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření – porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá kresbu – variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem – správně užívá techniku malby, mícha barvy – seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy – zobrazuje vlastní fantazijní představy – rozvíjí si estetické cítění – seznamuje se teoreticky i prakticky s různými postupy umělecké tvorby. Vnímá význam um. děl. Pokouší se orientovat v základ. um. směrech. 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, textury – uspořádání objektů do celků v ploše – vyjádření vztahů, pohybu a proměň – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových – smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, film, televize, reklama, elektronická média <p>Uplatňování subjektivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vytváření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – land-art, happening – typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, comics, reklama – přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – fantazijní, symbolická, expresivní, založená na smyslovém vnímání <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby – proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy, komunikace - hodnoty, postoje <p>VEG – kultura regionu, tradice a zvyky, evropská a světová kultura</p> <p>ENV – prostředí jako zdroj inspirace</p> <p>MDV – „řeč“ znakových kódů- reklama</p> <p>ČJ – ilustrace čteného textu</p> <p>MA – osová souměrnost (lahodící oku)</p> <p>D,ČJ – literatura</p> <p>HV – dějiny umění</p>

Výtvarná výchova - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie – interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti a minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá kresbu – linie, tvaru, objemu, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus – užívá viz. obr. Vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem – osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, uplatňuje znalosti z teorie barev – využívá dekorativních postupů, výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům – subjektivní výtvarné vyjádření reality – interpretuje umělecká vyjádření 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – kontrast, rytmus, struktura – reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – ilustrace textů, comics, volná malba, sochařství a plastika – přístupy k vyjádření – fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, expresivní – tematické práce – Vánoce, Velikonoce <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobní postoj v komunikaci – důvody vzniku odlišných interpretací, jejich porovnávání – utváření komunikačního obsahu, obhajoba tvorby, prezentace a interpretace vlastních děl i děl výtvarného umění v historických, sociálních a kulturních souvislostech 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, kreativita</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy, komunikace - hodnoty, postoje <p>VEG – zvyky a tradice, evropská a světová kultura</p> <p>ENV – prostředí jako zdroj inspirace</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>ČJ – ilustrace čteného textu</p> <p>MA- osová souměrnost (lahodící oku)</p> <p>D,ČJ – literatura, HV- dějiny umění</p>

Výtvarná výchova - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky a účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá techniku kresby, linie, tvar, objem, prostor... – uspořádává objekty do celků v ploše, objemu, prostoru – ovládá různé typy zobrazení – užívá perspektivních postupů – orientuje se v grafických technikách – zná použití písma, užité grafiky, reklamy, propagace.. – správně užívá techniku malby, využívá texturu, umí barvy míchat, kombinovat, vrstvit – zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury – uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (podhledy, nadhledy, rovnoběžné promítání, lineární perspektiva-sbíhavá, úběžníková, vzdušná.. <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobní zkušenosti (výkřiky, štěstí, poslech hudby, jak se cítím...) – vizuálně obrazná vyjádření –objekty, skulptura volná malba, komunikační grafika, – ilustrace textů, básní, ex libris – kresba, malba, grafická technika (linoryt, tisk z koláže, papíroryt..) – přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko vizuální, haptické,- fantazijní, smyslové vnímání, vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech – (keramika, kůže, plasty, odpadní materiál...) – (tematické práce, motivy Vánoc, Velikonoc..) <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobní postoj v komunikaci-zdůvodňování v rámci skupin, porovnávání 	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání, kreativita</p> <p>VDO – výchova demokratického občana</p> <p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>ENV – environmentální výchova, vztah člověka k prostředí</p>

Výtvarná výchova - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>– pracuje s netradičními materiály (keramika, kůže, plasty, odpadní materiál...)</p> <p>– pozoruje, porovnává a zařezuje do historických souvislostí základní stavební prvky, plastiku, malbu</p> <p>– dokáže na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování</p>	<p>– proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti</p> <p>– komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace (ve školním časopise, účast na soutěžích, školních akademiích, na internetových stránkách školy, společné dílny pro děti a rodiče...)</p>	<p>MDV – mediální výchova ICT</p>

Výtvarná výchova - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků – užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií- počítačová grafika, fotografie, video, animace – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku, v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> – ovládá techniku kresby různými výtvar. prostředky – uplatňuje osobitý přístup – orientuje se v jednotlivých druzích grafických technik, – zvládá jednu techniku (tisk z výšky , hloubky..) – uspořádá objekty do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky) – zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí a vytváří nové 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření ve statickém i v dynamickém vizuálně obrazném vyjádření (let ptáků, koloběh vody...) Grafické techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> – typy, způsob tvorby – umělecká výtvarná tvorba – uplatnění v praxi (sítotisk-tiskoviny..) – (Ex-libris, PF...) <p>Nauka o barvách</p> <ul style="list-style-type: none"> – komplementární barvy – symbolika barev a jejich působení, vztahy mezi nimi, kontrast (barevný a světelný) – vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí (tematické práce, křik, klid, stopy zvuků..) <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobní zkušenosti-pohyb těla a jeho umístění v prostoru, vyjádření proměn; výběr uplatnění a interpretace – vizuálně obrazná vyjádření –objekty, skulptura, volná malba, fotografie, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika – uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry – přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko vizuální, haptické,- fantazijní, smyslové vnímání, vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech (keramika, kůže, plasty, odpadní materiál...) 	<p>ENV – environmentální výchova, ekosystémy</p> <p>VDO – výchova demokrat. občana</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p> <p>ENV – environmentální výchova, ekosystémy</p> <p>OSV – osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí, kreativita</p>

Výtvarná výchova - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – sociálně utvářeného i symbolického obsahu – porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> – při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření – k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění- počítačová grafika, fotografie, video, animace, učí se s nimi zacházet 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobní postoj v komunikaci-zdůvodňování v rámci skupin, porovnávání-proměny komunikačního obsahu-záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti <p>Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> – především s uměním 20.stol. (např. kubismus, surrealismus...) – seznamuje se s hlavními současnými trendy výt. umění (performance, instalace, videoart, multimedia, akční umění, land-art, happening..) <ul style="list-style-type: none"> – komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace (ve školním časopise, účast na soutěžích, školních akademiích, na internetových stránkách školy, – společné dílny pro děti a rodiče...) 	<p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>D – dějepis</p> <p>MDV – mediální výchova</p> <p>ICT – informatika</p>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Tělesná výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k :

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to,
- co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování
- a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst
- souvisejících s preventivní ochranou zdraví

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji,
- s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů,
- společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Časová dotace

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny. Na 1. stupni se z důvodu výuky plavání zařazuje ve 2. třídě 3. hodina TV. Výuka na II. stupni probíhá většinou současně ve dvou třídách stejného ročníku dělených na dvě skupiny (1 skupina dívek, 1 chlapců)

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Do vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat . Vyučovací předmět na II. stupni je realizován ve dvou vyučovacích hodinách za sebou. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, na atletickém stadionu, plaveckém bazénu, zimním stadionu a v přírodě.

Lyžařský výcvikový kurz probíhá v 7.ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- naučit žáky efektivně si osvojovat nové pohybové dovednosti, motivovat je k tomu, aby své poznatky, zkušenosti a návyky ověřovali v praktických situacích jejich každodenního režimu
- umět se orientovat v otázkách zdraví, rozeznat příznivé a nepříznivé vlivy, které mohou působit na jeho aktuální tělesný a duševní stav
- postupně zvyšovat podíl žáků na tvorbě nových dovedností a poznatků, zapojovat je do vedení rozcviček, vést je k vyhledávání potřebných informací spojených s daným předmětem (pravidla jednotlivých her, sportovní události atd.)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- zvyšujeme možnost úspěchu povzbuzením a pochvalou za sebemenší zlepšení v dané oblasti
- podněcujeme tvořivost v TV při tvorbě sestav v gymnastice, utváření pravidel pohybových her

2. Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k samostatnému vnímání daného problému, jeho řešení a následného ověření v podobné problémové situaci.
- vést žáky k samostatnému pozorování přístupu lidí ke svému zdraví a ke zdraví ostatních občanů, snažit se samostatně vyhodnocovat danou situaci a navrhnout řešení v rámci svých možností
- individuálním přístupem k žákům pomáháme zvládnout zadaný úkol
- k hodnocení svých výkonů se mohou vyjadřovat i žáci
- motivujeme žáky řešit problém konstruktivně, neodsuzovat, ale komunikovat a nevyhýbat se řešení. Být k sobě i k učiteli otevření, s dodržováním morálních pravidel

3. Kompetence komunikativní

- naučit se komunikovat s ostatními, jasně a výstižně formulovat své představy(o průběhu hry, soutěže), prosadit svůj názor, ale i umět naslouchat názorům spolužáků, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuse
- využívat získané komunikační schopnosti pro styk s okolním světem
- snažit se formulovat vlastní názor na problematiku zdraví
- učíme žáky obhájit se a zdůvodnit dané jednání

4. Kompetence sociální a personální

- naučit žáka spolupracovat ve skupině, vést ho k osobní odpovědnosti za výsledek týmové práce
- navozovat dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru
- zvyšovat vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví a zdraví svých spolužáků
- vzájemná pomoc k dosažení lepšího výkonu
- zadávat úkoly, které posilují sebevědomí a sebedůvěru žáka

5. Kompetence občanské

- žák je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, snaží se ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích
- projevuje pozitivní postoj k našim tradicím, zapojuje se aktivně do sportovních aktivit ve škole i mimo ni
- vytvářet u žáka principy dobrovolné kázně s respektováním vnitřních norem školy
- žáci se účastní soutěží, reprezentují školu a učí se vnímat ji jako svou součást

6. Kompetence pracovní

- naučit žáka respektovat při sportovní činnosti pravidla bezpečnosti práce
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, naučit se dodržovat hygienické návyky
- naučit žáka používat nabytých znalostí a dovedností pro jeho pozdější volbu profesního zaměření

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Tělesná výchova - 1.-3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou – zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění – dbá na správné držení těla při různých činnostech při provádění cviků – dbá na správné dýchání – zná kompenzační a relaxační cviky – dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě – používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv – zná a užívá základní tělocvičné pojmy a názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní – zná pojmy z pravidel sportů a soutěží – reaguje na smluvené povely pro organizaci činnosti 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu – zdravotně zaměřené činnosti – cvičení během dne – bezpečnost při sportování <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> – tělocvičné pojmy – komunikace v TV 	<p>VDO – rozvíjí smysl pro odpovědnost za svoje zdraví PRV – držení těla</p> <p>OSV – rozvoj zodpovědnosti k sobě i ke druhým PRV – bezpečnost</p> <p>ČJ – přesné vyjadřování</p>

Tělesná výchova - 1.-3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje ve hře, v družstvu – zná utkání, hry a soutěže podle zjednodušených pravidel – jedná v duchu fair play – zná pohybové hry s různým zaměřením – zvládá průpravná cvičení – umí kotoul vpřed, vzad a stoj na lopatkách – naučí se správnou techniku odrazu z trampolíny a můstku – umí skoky prosté, výskok do sporu dřepmo, přeskok 2- 4 dílů bedny a roznožku přes kozu našíř – zvládá ručkování ve visu na hrazdě – učí se techniku šplhu na tyči – cvičí na lavičkách a žebřinách – provádí cvičení s plnými míči a se švihadly 	<ul style="list-style-type: none"> – zásady jednání a chování – olympijské ideály a symboly – vztah ke sportu Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Základy gymnastiky – průpravná cvičení – akrobacie – kotoul vpřed, stoj na lopatkách, kotoul vzad– 2., 3. ročník – přeskok – 1., 2. ročník skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny , výskok do sporu dřepmo na sníženou, švédskou bednu odrazem z trampolíny – 2., 3. ročník přeskok 2 – 4 dílů bedny odrazem trampolíny – ročník - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku – cvičení na náradí – cvičení s náčiním 	<p>PRV – komunikace mezi lidmi, význam pravidel</p>

Tělesná výchova - 1.-3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – dokáže vyjádřit melodii a rytmus pohybem – nacvičuje přetahy a přetlaky – zvládá základy techniky rychlého a vytrvalého běhu – zvládá spojení startu na signál a běhu – zvládá základní techniku odrazu z odrazové nohy a skoku do dálky – zvládá základní techniku hodů míčkem z místa a chůze – umí přihrávat jednoruč, obouruč a nohou, driblovat – provádí pohyb s míčem a bez míče – dokáže zastavit a chytnout míč – provádí průpravné hry – hraje vybíjenou a minifotbal podle zjednodušených pravidel 	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem – jednoduché tance <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – průpravné přetahy a přetlaky- 3. ročník – Základy atletiky – průpravná běžecká cvičení – pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce – výběhy na signál různého druhu a z různých poloh – rychlý běh do 30 m, polovysoký start- 1. ročník – rychlý běh do 60 m, nízký start. 2., 3. ročník – motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzí, souvislý běh – skok do dálky z místa a chůze- 1. ročník – skok do dálky z rozběhu- 2., 3. ročník <p>– hod míčkem</p> <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní přihrávky rukou a nohou – manipulace s míčem <p>– průpravné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> – utkání podle zjednodušených pravidel- 2., 3. ročník 	<p>MA – měření délky, bodové hodnocení</p>

Tělesná výchova - 1.-3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s hygienou plavání – adaptuje se na vodní prostředí – zvládá základní plavecké dovednosti – naučí se techniku jednoho plaveckého stylu – seznámí se s prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím 	<p>Plavání</p> <p>– základní plavecká výuka- 2. případně 3. ročník</p>	

Tělesná výchova - 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením – uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> – – ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu organismu – uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je v denním režimu – ví, že by se měl denně aktivně pohybovat – zná základní způsoby rozvoje kondičních předpokladů – dovede se soustředit na správné a přesné provedení pohybu a snaží se o zlepšení – dbá na správné držení těla – kompenzuje jednostranné zatížení – snaží se vyrovnávat oslabení – používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv – dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě – adekvátně reaguje při úrazu spolužáka 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení během dne – sledování základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost – základní technika jednotlivých cviků – kondiční cvičení- rozvoj různých forem rychlosti, síly, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu – vztah ke sportu – zdravotně zaměřené činnosti – příprava před pohybovou činností – uklidnění po zátěži – napínací a protahovací cvičení – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí – bezpečnost při sportování – první pomoc 	<p>PŘ – člověk a zdraví</p> <p>PŘ – hygiena, první pomoc</p>

Tělesná výchova - 4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> – snaží se zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka – zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály spojené s provedením pohybové činnosti – zná a užívá základní tělocvičné pojmy- názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní – rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje – cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> – komunikaci v TV – organizace při TV – zásady jednání a chování- fair play, olympijské ideály a symboly – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží – tělocvičné pojmy 	<p>ČJ – přesné vyjadřování</p>

Tělesná výchova - 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy – změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> – snaží se samostatně vytvářet pohybové hry a soutěže, hledat varianty známých her – ví, kde je možné získat informace o TV a sportu – zná pohybové hry s různým zaměřením, vytváří jejich varianty – seznamuje se s netradičními pohybovými hrami – využívá netradičního náčiní při cvičení – zvládá průpravná cvičení – umí kotoul vpřed, vzad a stoj na rukou (s dopomocí) 	<ul style="list-style-type: none"> – pohybová tvořivost – měření a posuzování pohybových dovedností- měření výkonů – zdroje informací o pohybových činnostech <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Pohybové hry</p> <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> – průpravná cvičení – akrobacie – kotoul vpřed – kotoul vzad – stoj na rukou – akrobatické kombinace 	<p>MA – měření a zaznamenávání výkonů</p>

Tělesná výchova - 4. – 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> –umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky –zdokonaluje se ve cvičení na nářadí- hrazda, žebřiny, lavičky, kruhy –umí šplhat na tyči –provádí cvičení s plnými míči a se švihadly –zvládá kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem –dokáže vyjádřit melodii a rytmus pohybem –zvládne valčíkový a polkový krok –umí několik lidových tanců –nacvičuje přetahy a přetlaky –zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti –je schopen samostatně uplatňovat vhodné rozvojové činnosti –zvládá základní techniku rychlého a vytrvalého běhu 	<ul style="list-style-type: none"> –přeskok –roznožka přes kozu naším odrazem z můstku –skrčka přes kozu, bednu naším odrazem z můstku –cvičení na nářadí –cvičení s náčiním Rytmičké a kondiční cvičení –cvičení s hudbou, rytmičným doprovodem –lidové tance Průpravné úpoly –průpravné přetahy a přetlaky Základy atletiky –průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda –nízký start na startovní povely –běh na 60 m –motivovaný běh v terénu do 15 minut –vytrvalý běh na dráze do 1000 m 	<p>HV – rytmus, písně k lidovým tancům</p>

Tělesná výchova - 4. - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá základní techniku skoku do dálky z rozběhu – zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu – umí přihrávky jednoruč a obouruč a přihrávky nohou – provádí pohyb s míčem a bez míče – umí chytat míč jednoruč a obouruč a tlumit míč vnitřní stranou nohy – umí vést míč driblinkem, nohou – nacvičuje střelbu na koš a vnitřním nártem na branku – umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji – provádí průpravné sportovní hry – hraje utkání podle zjednodušených pravidel- vybíjenou, minifotbal, přehazovanou, minibasketbal, florbal – zvládá přesun do terénu a chůzi v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> – průpravná odrazová cvičení – skok do dálky z rozběhu – hod míčkem z rozběhu <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> – manipulace s míčem – herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> – spolupráce ve hře <ul style="list-style-type: none"> – průpravné sportovní hry – utkání podle zjednodušených pravidel <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> – činnosti v terénu 	<p>PŘ – ochrana přírody</p>

Tělesná výchova - 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program. - samostatně se připraví před pohybovou činností. - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> - motivací přivádět k rekreačním sportům a cvičením - poskytovat základní informace o správném zatěžování organismu - základní pravidla hygieny 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport. - zdravotně orientovaná zdatnost. - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. - pozn. : Činnosti ovlivňující zdraví zařazovat do všech ročníků a vést žáky k jejich uplatňování v každodenní činnosti. - naučit žáky i v nestandardním prostředí poskytnout první pomoc. - učivo osvojené v nižším ročníku je rozvíjeno a zdokonalováno v dalších ročnících. 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena : pozitivní naladění mysli - cvičení smyslového vnímání - sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání - kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>– dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>– užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>– naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p>	<p>– pomocí pohybových her nenásilnou formou zvyšuje svou tělesnou zdatnost, osvojuje si nové pohybové činnosti a pravidla, učí se spolupráci při plnění společného úkolu, učí se přijímat porážku i radovat z vítězství, posiluje své kombinační schopnosti</p> <p>– podle svých předpokladů zlepšuje techniku a estetiku gymnastického cvičení, ovládá gymnastickou terminologii, základy dopomoci a záchrany, zapojuje se do řízení a hodnocení</p>	<p>1. Pohybové hry</p> <p>2. Gymnastika</p> <p>– základní a všeobecné úkony, pojmy a pravidla</p> <p>– základní gymnastické úkony a činnosti na jednotlivých náradích</p> <p>– navazující a rozšiřující učivo v jednotlivých gymnastických disciplínách</p> <p>– náročnější úkony a sestavy v jednotlivých gymnastických disciplínách, rozšiřující učivo</p> <p>Navazující a rozvíjející gymnastické úkony a sestavy</p> <p>Vytvoření gymnastických sestav z naučených cviků, zdokonalování naučeného</p>	<p>OSV – Pohybové hry v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojovat s bezpečností, učit spolupráci a ohleduplnosti k ostatním, férově soutěžit a pociťovat radost z pohybu.</p> <p>ENV – Při pohybových hrách venku dbát na ochranu životního prostředí.</p> <p>OSV – rozvoj morálněvolných vlastností při překonávání obtíží spojených se zvládnutím gymnastiky, kreativita při tvoření jednoduchých i složitějších sestav, estetičnost při provádění gymnastických prvků</p>

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – sleduje určené prvky pohybové činnosti – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky volí vhodný rozvojový program zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – z nabídky volí vhodný rozvojový program – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> – učí se uvědomovat vlastní tělo, spojovat pohyb s hudebním či rytmickým doprovodem, – rozvíjet estetické vnímání – podpora radosti z pohybu – výchova ke zdraví / správné držení těla – žák se učí spolupracovat s ostatními – ovládá názvy některých úpolových sportů, – jedná v duchu fair-play. – podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti – zlepšuje úroveň odrazové schopnosti ve skocích – zvládá techniku skoku dalekého i vysokého – podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem a techniku vrhu koulí 	<p>3.Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <ul style="list-style-type: none"> – rytmická gymnastika – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem – cvičení s některým z náčiní – vlastní pohybová improvizace s náčiním i bez náčiní – aerobik <p>4.Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam pro sebeobranu, průpravné cviky: <p>5.Aletika</p> <ul style="list-style-type: none"> – průpravná běžecká cvičení – sprint – vytrvalý běh – skok daleký – skok vysoký – hod míčkem nebo granátem – vrh koulí <p>Učivo osvojené v nižším ročníku je rozvíjeno a zdokonalováno v dalších ročnících.</p>	<p>6. – 9.roč.</p> <p>OSV – Podpora radosti z pohybu. -možnost projevit individuální předpoklady a sladit je s kolektivem</p> <p>Učivo se prolíná a využívá prvky ostatní disciplin: gymnastiky, atletiky, filozofie</p> <p>OSV– sebeovládání, psychohygiena MDV – při prezentaci výsledků a jejich vyhodnocení využívat výpočetní techniky.</p>

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnost vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> – zná způsob a základní princip hry – zná pravidla hry, herní role a funkce hráčů 	<p>6.Sportovní hry a turistika, pobyt v přírodě</p> <p>Vybíjená – základní herní činnosti jednotlivce – hra podle pravidel</p> <p>Basketbal – herní činnosti jednotlivce – hra, utkání</p> <p>Fotbal – herní činnosti jednotlivce – hra, utkání</p> <p>Volejbal – herní činnosti jednotlivce – utkání</p> <p>Další hry a netradiční sporty</p> <p>Softbal, Florbal – seznámení s charakteristikou a způsobem hry – pravidla hry – utkání</p>	<p>6. – 9.roč.</p> <p>MDV – zpracování výsledků</p> <p>OSV – postoje vůči spolužákům i k sobě</p>

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; – z nabídky volí vhodný rozvojový program – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti a tvořivě je aplikuje při hře, soutěžích a rekreační činnosti – si je vědom významu plavání z hlediska zdatnosti, prevence a zdraví – zná základní plavecké disciplíny – je schopen adaptace na vodní prostředí, zvládá nácvik jednoho plaveckého způsobu, 	<p>7. Turistika a pobyt v přírodě V rámci branného cvičení</p> <p>8. Plavání</p>	<p>OSV –pomoc druhému, cvičení sebekontroly a sebeovládání</p>

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti – z nabídky volí vhodný rozvojový program – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v lyžařské výstroji a výzbroji – ovládá základní údržbu lyží – zná základní techniky sjezdového a běžeckého lyžování – bezpečně se orientuje a chová v zimní krajině – je schopen poskytnout první pomoc v improvizovaných podmínkách – z pohybových činností ovládá nošení, připínání a odepínání lyží – dovede zaujmout základní postoj na lyžích – zvládá všechny typy obrátů, brždění a zastavování, výstupy do svahu – ze sjezdového výcviku umí přejíždět terénní nerovnosti, brzdit smykem, jet šikmo svahem a odšlapovat – je schopen předvést mírnou vlnovku, základní snožný oblouk a projet slalomovou trať – dovede regulovat rychlost jízdy 	<p>9. Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámení s lyžařskou výzbrojí a výstrojí, údržba, mazání – základní techniky běžeckého a sjezdového lyžování – pobyt, orientace a bezpečnost v zimní krajině – první pomoc v improvizovaných podmínkách – základní pravidla lyžařských disciplín – základní pojmy v lyžování <p>Pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nošení, připínání a odepínání lyží – základní postoj na lyžích – obraty, brždění, zastavování, výstupy <p>Sjezdový výcvik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přejíždění terénních nerovností – brždění smykem – jízda šikmo svahem – odšlapování – mírná vlnovka, základní snožný oblouk – regulace rychlosti – jízda na vleku – pohyb na sjezdovce – projíždění slalomové tratě 	<p>7.roč.</p> <p>OSV –pomoc kamarádovi při výcviku, nutnost pomoci a spolupráce v horách</p>

Tělesná výchova – 6.- 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – z běžeckého výcviku je schopen přenášet hmotnost z lyže na lyži v chůzi i v prodlouženém skluzu – zvládá bruslení, odšlapování a zastavení v různě zasněženém terénu – zvládá běh střídavý dvoudobý, jízdu ve stopě a středně náročném terénu – orientuje se v bruslařské výzbroji a výstroji – ovládá základní údržbu – chová se na ledě bezpečně – ovládá jízdu vpřed v různých formách – zatáčí, dokáže měnit směr jízdy vpřed do jízdy vzad – podle svých možností si osvojuje další pohybové dovednosti 	<p>Běžecký výcvik:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přenášení hmotnosti z lyže na lyži v chůzi i v prodlouženém skluzu – bruslení, odšlapování – zastavení v různém terénu a sněhu – běh střídavý dvoudobý a jednodobý – jízda ve stopě a ve středně náročném terénu <p>Bruslení, Carving – základy rozšiřující učivo).</p> <p>10. Další i netradiční pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – učivo se prolíná a využívá prvky ostatních disciplín – atletiky, zdravotědy ENV – činnosti v terénu - ochrana přírody MDV – využití výpočetní techniky pro zpracování výsledků OSV – sebepoznání, seberealizace

Výchova ke zdraví

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Úkolem předmětu Výchova ke zdraví je seznámit žáky se základy zdravého životního stylu a správného sociálního klimatu. Cílem předmětu je rozvinout u žáků znalosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí péče o své zdraví a bezpečnost v běžném životě.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- zvládli základy zdravého životního stylu, vnímali zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu životních hodnot
- naučili se skloubit základní životní potřeby s hodnotou zdraví, pochopili zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody
- získali konkrétní představu o rizikových oblastech společenského života
- utvářeli dobré mezilidské vztahy v užším a širším společenství
- upevňovali techniky prevence rizik ohrožujících zdraví
- uvědomili si závislost jedince a jeho zdraví na způsobech vlastního jednání, rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů a kvalitě prostředí
- učili se vyhledávat informace z různých zdrojů, získali základní orientaci v názorech na to, co je zdraví prospěšné, co jej ohrožuje a poškozují
- prezentovali zdravý životní styl ve školním prostředí
- cílevědomě jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení
- vypěstovali si kritický postoj ke konzumnímu způsobu života prezentovanému médií
- vytvořili si potřebu každodenního pohybu jako účinnou prevenci proti některým civilizačním chorobám
- chápali pohyb jako součást každodenního života a možnost psychické relaxace
- chránili své zdraví a životy při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívali osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Obsah předmětu zahrnuje učivo potřebné k péči o zdraví a ochraně lidstva za mimořádných okolností.

Z průřezových témat je se vzdělávací oblastí Výchova ke zdraví úzce spojena Osobnostní a sociální výchova.

Časová dotace

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je celkem na II. stupni dotován 3 hodinami.

V 6.,7. a 8. ročníku je mu věnována jedna hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

V rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se obor Výchova ke zdraví na druhém stupni základního vzdělávání vyučuje jako samostatný předmět. K výuce je využívána učebna zdravého životního stylu, ve které je zabudována audiovizuální technika. Dále je využívána učebna výpočetní techniky.

Metody a formy práce

Při výuce jsou používány metody a formy práce vhodné pro daný věk a schopnosti žáků.

Metody práce: komunitní kruh, řízená diskuze, brainstorming, modelové situace, rozhodovací hry, psychologické testy, pětilístek, soutěž týmů, myšlenková mapa, skládkové učení, volné psaní, další techniky RWCT

Formy práce: výuka ve třídě, výuka v odborné učebně, exkurze, výuka hromadná, výuka skupinová (dva i více žáků), domácí úloha

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení

- nabízet žákům dostatek aktivizačních metod, které jim přiblíží problematiku jeho zdraví a povedou je k ochotě se zdravím dále zabývat
- předkládat žákům dostatek informačních zdrojů s problematikou zdraví a jeho prevence a vést je k jejich pravidelnému využívání

2. Kompetence k řešení problému

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách, promyslí a naplánuje způsob jeho řešení, využívá k tomu svého úsudku nebo zkušeností
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy související se zdravím psychickým, fyzickým a sociálním, volí vhodné způsoby řešení

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- naslouchá druhým, snaží se jim porozumět, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat a obhajovat svůj názor
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty k druhým lidem přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí, řídí své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeúcty

5. Kompetence občanské

- respektuje názor druhého, vcítí se do situace druhého
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

6. Kompetence pracovní

- svým zodpovědným chováním přispívá k ochraně svého zdraví i zdraví druhých

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Výchova ke zdraví - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - projevuje odpovědný přístup k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla komunikace - osvojuje si některá pravidla komunikace a poznává své spolužáky - respektuje druhého a chápe jeho prožívání - obhajuje své argumenty - uvědomuje si nutný respekt při komunikaci a dospělými - zná zásady jednání ve školním prostředí, když se cítí obtěžován - uvědomuje si sekundární pohlavní znaky u děvčat a chlapců - řeší otázku ohleduplnosti vůči opačnému pohlaví - třídí vybrané potraviny do skupin podle obsahu základních živin - hodnotí svůj jídelníček vzhledem k zastoupení jednotlivých skupin potravin - zváží možné následky při nedodržování zásad osobní hygieny, naplánuje správný denní režim respektující zdravý životní styl 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla komunikace - komunikace mezi vrstevníky - můj komunikační deštník - konflikt a pocity při konfliktu - způsoby řešení konfliktu - komunikace v rodině - zásady komunikace s dospělými - kamarádství, přátelství, můj kamarád - modelové situace a hry zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností - škádlení, škodlivé škádlení a obtěžování - co dělat, když se cítím obtěžován <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - puberta - proměny člověka v období dospívání - vztahy mezi chlapci a děvčaty - řešení modelových situací období dospívání <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravého stravování - výživová hodnota potravy - potravní pyramida - sestavení vhodného jídelníčku - můj jídelníček a jeho zhodnocení - zásady osobní a intimní hygieny - denní režim, únava, spánek, aktivní odpočinek 	<p>OSV – péče o dobré vztahy - chování podporující dobré vztahy</p> <p>VO – vztahy mezi lidmi – zásady slušného soužití</p> <p>PR – anatomie a fyziologie pohlavní soustavy</p> <p>PR – trávicí soustava</p>

Výchova ke zdraví - 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí – projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví – projevuje odpovědný vztah k sobě samému 	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si škodlivost návykových látek tolerovaných naší společností přemýšlí nad názory dospělých ve vztahu k cigaretám a alkoholu – osvojuje si sociální dovednosti a způsoby odmítání sociálně patologických jevů – pojmenuje a popíše krizové situace v životě dítěte – řeší krizovou situaci s ohledem na ochranu zdraví a života člověka – v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání – v případě potřeby poskytne první pomoc – navrhne způsoby prevence úrazů dětí – osvojuje si relaxační cvičení pro uvolnění napětí a regeneraci organismu – je si vědom možných důsledků svého jednání a zváží své rozhodnutí 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> – návykové látky tolerované naší společností (alkoholismus a tabakismus), jejich škodlivý vliv na naše zdraví – dotazník s dospělým – způsoby odmítání – formy sexuální zneužívání – způsoby chování v krizových situacích – dětská krizová centra, linky důvěry – ochrana člověka za mimořádných událostí – evakuace ob. – bezpečnost silničního provozu a železniční dopravy – první pomoc při drobných poraněních, zlomeninách a krvácení – prevence úrazů <p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojem zdraví – relaxační, uvolňující cvičení <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah k sobě samému – vztah k druhým lidem – zvládání problémových situací – hledání pomoci při problémech – chování podporující dobré vztahy – aktivní naslouchání – cvičení rozhodovacích dovedností – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	<p>TV – význam pohybu pro zdraví</p> <p>VO – životní perspektiva</p> <p>PŘ – nemoci, úrazy a prevence</p> <p>OSV</p>

Výchova ke zdraví - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje přijatá pravidla soužití, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů – uvede příklady pozitivního a negativního vlivu rodinného prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví – v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli respektuje význam sexuality, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> – hodnotí důležitost vhodných charakterových vlastností pro partnerský život – posuzuje míru krizových situací v rodině, které přispívají k nestabilitě a zvažuje možnosti prevence – vyjádří možné negativní dopady předčasného vstupu do sexuálního života – uvědomuje si význam zdrženlivosti, spojuje význam sexuality s perspektivním vztahem – navrhuje možnosti, jak se ubránit lidem se sexuálními deviacemi – chápe podstatu poruch pohlavní identity a je vůči těmto lidem tolerantní – charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> – láska – partnerské vztahy, požadavky na partnera – charakter partnera – jak najít toho pravého – jedinci nevhodní pro manželství a problémy spojené s životem s nimi <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> – biologické hodiny lidské sexuality – sexualita v období pohlavního dospívání – pohlavní zdrženlivost – způsoby odmítnutí – předčasná sexuální zkušenost – sexuální deviace – poruchy pohlavní identity – nebezpečný internet 	<p>VO – zásady lidského soužití</p> <p>PŘ – anatomie a fyziologie pohlavní soustavy</p>

Výchova ke zdraví - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – dává do souvislosti složení stravy a způsob – stravování a životního stylu s rozvojem civilizačních chorob – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a civilizačními chorobami – svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá pomoc – usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví – dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka – v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si vliv stravování na zdraví člověka – vyhledává informace o civilizačních chorobách na základě znalosti způsobů přenosu viru HIV odvozuje rizikové chování – uvědomuje si důsledky nákazy a nutnost lékařské péče – vyjmenovává klady tělesné aktivity a uvědomuje si je – chápe nebezpečí drog – charakterizuje jednotlivé druhy závislostí – uvědomuje si nebezpečí dopinku – vyvozuje důležitost poskytnutí první pomoci bezprostředně po úrazu – prakticky ovládá nepřímou masáž srdce, umělé dýchání z plic do plic a jejich kombinaci – nachází souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka – alternativní způsoby výživy – poruchy příjmu potravy – sestavení vhodného jídelníčku – civilizační choroby, jejich zdravotní rizika a prevence – ochrana před chorobami – bezpečné způsoby chování – AIDS – pozitiva tělesné aktivity – vše o pohybu – zásady duševní hygieny <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> – druhy závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek – dopink ve sportu – reklamní vlivy – ochrana člověka za mimořádných událostí – první pomoc při bezprostředním ohrožení života <p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – květ zdraví, jednotlivé složky zdraví a jejich provázanost <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – psychohygiena – moje psychika - temperament – kreativita – komunikace 	<p>PŘ– užitečné živiny, energetická rovnováha</p> <p>TV – význam pohybu pro zdraví</p> <p>TV – strečink, relaxace</p> <p>TV – význam pohybu</p> <p>PŘ – první pomoc, záchrana života</p>

Výchova ke zdraví - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – respektuje pravidla soužití, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů – uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi – přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování – svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování v oblasti reprodukčního zdraví – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam odpovědného sexuálního chování – dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> – hledá možnosti komunikace založené na toleranci a vzájemné úctě – dokáže charakterizovat jednotlivé komunikační styly – uvědomuje si výhody asertivního chování – navrhuje možnou propagaci zdrženlivosti – je si vědom významu antikoncepčních metod – dokáže vyhodnotit nejvhodnější antikoncepční metodu z hlediska ochrany před pohlavně přenosnými chorobami – navrhne zásady pro udržení zdravé tělesné hmotnosti – propaguje zdravé stravovací návyky – vyhodnocuje nejbezpečnější způsob sexuálního chování – navrhuje možnosti, jak se chránit před vznikem násilí – navrhuje možnosti, jak se chránit před vznikem závislosti 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> – manželství a rodičovství – faktory ovlivňující stabilitu rodiny, vliv rodiny na osobnost dítěte – mezigenerační konflikty – komunikační styly – asertivita, jednoduché asertivní techniky <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukční zdraví dospívajících, promiskuita a její možné následky – plánované rodičovství – propagace zdrženlivosti v oblasti sexuálního chování – pohlavní choroby <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – udržování zdravé tělesné hmotnosti – zdravotní význam přídavných živin – zdravé stravovací návyky a jejich propagace – ochrana před přenosnými chorobami 	<p>VO – lidská setkání</p> <p>PŘ – zdraví - největší bohatství člověka</p> <p>OSV – regulace vlastního jednání</p> <p>OSV – sebeovládání</p>

Výchova ke zdraví - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy – vysvětlí na příkladech souvislost mezi tělesných, duševním a sociálním zdravím – samostatně využívá osvojené relaxační techniky k regeneraci a předcházení stresových situací – posoudí různé způsoby chování z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a vyvozuje osobní odpovědnost – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> – vyhledává možnosti pomoci při zneužívání návykových látek – dokáže dát do souvislosti vliv duševního zdraví na tělesné a naopak – uvědomuje si význam relaxačních technik a se zájmem si je osvojuje – uvědomuje si základní hierarchii lidských potřeb a přiřazuje konkrétní lidské potřeby do pater pyramidy přirozených lidských potřeb 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečné způsoby chování - nemoci přenosné pohlavním stykem, umění odmítnout <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> – pohyb a chování v rizikovém prostředí – závislost a její nebezpečí – jak se ubránit, jak pomoci – komunikace se službami odborné pomoci – drogy a legislativa – patologické hráčství – práce s počítačem – stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační, a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> – podpora zdraví a její formy – základní lidské potřeby a jejich hierarchie <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah k sobě samému – zvládání problémových situací – zdravé a vyrovnané sebepojetí 	<p>VO – lidská setkání</p> <p>PŘ – zdraví - největší bohatství člověka</p> <p>OSV – regulace vlastního jednání OSV – sebeovládání</p>

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti, proto byl pro 1. a 2. stupeň zvolen název Pracovní činnosti. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány pro 2. stupeň 3 tematické okruhy, které jsou vyučovány odděleně (Výchova k volbě povolání a Práce s technickými materiály, Design a konstruování) .

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast se zaměřuje na praktické dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku, nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Koncepte vzdělávání vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Žáci pracují samostatně i ve skupinách – týmech, střídají jednotlivé činnosti, řeší problémové úkoly. Učí se pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáka se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu:

Pracovní činnosti se vyučují jak na 1. tak i na 2. stupni v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 6. ročníku po jedné hodině týdně, v 8. a 9. ročníku po jedné hodině za čtrnáct dní.

Tento předmět postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Obsah učiva je rozdělen na tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Na 2. stupni jsme zvolili dva okruhy: Práce s technickými materiály a Design a konstruování. Učivo vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností. Učí se používat různé materiály a konstrukční postupy, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky při práci, učí se plánovat, organizovat a hodnotit svou práci samostatně i v kolektivu. Pracují s tradičními materiály, poznávají vlastnosti látek a jejich možné využití v praktickém životě. Rozvíjejí se motorické schopnosti. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

-osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

-vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

-poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

-chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Časová dotace

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět od 1. do 5.ročníku 1 hodinu týdně.

V 6. ročníku také je 1 hodinu týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu za 14 dní, podle možností se vyučuje v dvouhodinových blocích.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Výuka probíhá na školním pozemku i ve škole, ve třídě a v odborné učebně pracovních činností.

Metody a formy práce

Práce skupinová a individuální zároveň. Pracovní formy s nářadím na školní zahradě, práce s květinami a úklidové práce kolem školy. Ve třídách výuka frontální. Formy práce s nářadím v odborné učebně pracovních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence:

1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k sebehodnocení.
- individuální přístupem pomáháme pochopit postup a přiblížit se tak k úspěšnosti realizace daného úkolu.
- motivujeme je k vlastním nápadům, zjednodušující i zefektivňující pracovní postup

2. Kompetence k řešení problému

- zařazujeme úkoly z praktického života
- Žáci v 8. a 9.ročníku si zdokonalují kompetenci při práci s informacemi z různých dostupných zdrojů a využijí je k volbě povolání
- prezentováním svých názorů jsou žáci vedeni k aktivnímu přístupu k problému
- při pracovních činnostech se přirozeným způsobem formují přátelské vztahy ve třídě
- žáci jsou vedeni k vzájemné pomoci, dohodě

3. Kompetence komunikativní

- komunikaci rozvíjí žáci lepší vztahy nejen mezi sebou, ale také s učiteli a ostatními dospělými lidmi
- usměrňujeme vhodné rozhovory mezi žáky k tématu v rámci slušného vyjadřování

4. Kompetence sociální a personální

- při skupinové práci respektujeme výsledky druhých
- podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc
- žáky vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel a dohod

5. Kompetence občanské

- součástí pracovních činností je environmentální výchova, což umožňuje vnímání zodpovědnosti za životní prostředí nejen obecně, ale i např. péče o okolí školy, či školní zahrady
- žáci si zde uvědomují třídění odpadků, jak technické provedení, tak účel a dopad
- dodržování pravidel jednání je zohledněno individuálními rozdíly

6. Kompetence pracovní

- vedeme v průběhu celého základního vzdělávání k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných žáků soustavně a cílevědomě výsledků práce
- žák si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, vedeme ho k organizaci a plánování práce, k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- výukou technických činností podporujeme rozvoj technického myšlení a tvůrčího potenciálu žáků, vedeme je k vytváření elementárních návyků v oblasti bezpečnosti při využívání techniky v běžných životních situacích
- posilujeme motorické dovednosti a vytváříme základy technické gramotnosti žáka
- důležitá je informovanost žáků o možnostech jejich budoucího uplatnění v technických oborech společenské praxe, to ovlivňuje zejména předprofesní přípravu žáků a motivaci výběru budoucího zaměření studia

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Pracovní činnosti - 1. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování – pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – připraví tabuli pro jednoduché stolování – chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> – pečuje o pokojové květiny – otírá listy, zalévá <ul style="list-style-type: none"> – zná základy správného stolování – zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání 	<p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchá úprava stolu – pravidla správného stolování 	

Pracovní činnosti - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> – mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál – pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – stříhá textil, navléká nit do jehly, udělá uzel, přišívá knoflíky – základní stehy – nalepuje textilií – vyrobí jednoduchý textilní výrobek – válí, stlačuje, modeluje, přidává, ubírá plastelínu <ul style="list-style-type: none"> – dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Papír, karton</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti <p>Přírodniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Textil</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti materiálu <p>Modelovací hmota</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastnosti materiálu – vhodné pracovní pomůcky a nástroje <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavebnice , sestavování modelů – práce s návodem 	<p>VDO, ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) – utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, – utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni <p>OSV (kreativita)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí základní rysy tvořivosti (nápadů originalita) – kolektivní práce – práce ve skupinách <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky života <p>PRV, MA</p>

Pracovní činnosti - 2. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování – pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – připraví tabuli pro jednoduché stolování – chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> – pečuje o pokojové květiny – otírá listy, zalévá, kypří – seje semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování <ul style="list-style-type: none"> – chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa – rostlin, – pěstování rostlin ze semen v místnosti – pokojové rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchá úprava stolu – pravidla správného stolování 	

Pracovní činnosti - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů – pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> – mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí přírodní materiál – pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – stříhá textil, navléká nit do jehly, udělá uzel, přišívá knoflíky – základní stehy – nalepuje textilií – vyrábí jednoduchý textilní výrobek – vyšívá jednoduchý obrázek – válí, stlačuje, přidává, ubírá, modeluje, ohýbá modelovací hmotu – sestavuje stavebnicové prvky – montuje a demontuje stavebnici 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Papír, karton</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití – vlastnosti materiálů – jednoduché pracovní postupy – využití tradic a lidových zvyků – Přírodniny – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti – lidové zvyky, tradice, řemesla – Textil – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti – lidové zvyky, tradice, řemesla – Modelovací hmota – vlastnosti – pracovní pomůcky a nástroj – bezpečnost práce <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavebnice , sestavování modelů – práce s návodem, předlohou 	<p>VDO, ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) – utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <p>OSV (kreativita)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí základní rysy tvořivosti (nápad, originalita) <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah člověka k životnímu prostředí – kolektivní práce – práce ve skupinách

Pracovní činnosti - 3. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - pečuje o pokojové květiny - otírání listy, zalévá, kypří - zasévá semena - pozoruje a zhodnotí výsledky pozorování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připravuje tabuli pro jednoduché stolování - připravuje jednoduché pokrmy (studená kuchyně) - udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), výživa rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - pokojové rostliny <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - základní vybavení kuchyně 	

Pracovní činnosti - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> – montuje a demontuje stavebnici – sestavuje složitější stavebnicové prvky – pracuje podle slovního návodu, předlohy – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <ul style="list-style-type: none"> – pečuje o pokojové květiny – seznamuje se se setím a sázením - rozdíl – seznamuje se s množением rostlin odnožemi a řízkováním - volí podle druhu pěstitelských činností správné nástroje, pomůcky a nářadí – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavebnice (plošné, konstrukční, prostorové), sestavování modelů – práce s návodem, předlohou <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, – pěstování rostlin ze semen v místnosti 	

Pracovní činnosti - 4. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>– orientuje se v základním vybavení</p> <p>– kuchyně</p> <p>– připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>– dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>– udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, - dodržuje základy</p> <p>– hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<p>– orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>– seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně</p> <p>– dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>– udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch</p> <p>– dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <p>– základní vybavení kuchyně</p> <p>– výběr a nákup potravin</p> <p>– úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	

Pracovní činnosti - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu – využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic – volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu – udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – vyřezává, děruje, polepuje, vytváří prostorové konstrukce – seznamuje se se základy aranžování a využití samorostů – seznamuje se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic – udržuje pořádek na pracovním místě – zvládá různé druhy stehů (přední, zadní, křížkový, ozdobný,....) – seznamuje se s látáním – vyšívá podle namalované předlohy jednoduchých obrázků 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Papír, karton</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití – vlastnosti materiálů – jednoduché pracovní postupy – využití tradic a lidových zvyků <p>Přírodniny</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní pomůcky a nástroje – vlastnosti – lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Textil</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracovní nástroje a pomůcky 	<p>OSV (kreativita - rozvíjí základní rysy tvořivosti (nápad, originalita)</p> <ul style="list-style-type: none"> – kolektivní práce – práce ve skupinách <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah člověka k životnímu prostředí – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu (dle svých možností a schopností)

Pracovní činnosti - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> – montuje a demontuje stavebnice – sestavuje složitější stavebnicové prvky – pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce <ul style="list-style-type: none"> – pečuje o pokojové květiny – rozeznává setí a sázení – seznamuje se s množením rostlin odnožemi a řízkováním - volí si podle druhu pěstitelských činností správné nástroje, pomůcky a nářadí – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – stavebnice (plošné, konstrukční, prostorové), sestavování modelů – práce s návodem, – práce s předlohou, jednoduchým schématem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, – pěstování rostlin ze semen v místnosti 	

Pracovní činnosti - 5. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc při úrazu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení kuchyně – připraví samostatně jednoduchý pokrm – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, - dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce – poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení kuchyně – seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně – dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování – dodržuje čistotu a pořádek pracovních ploch, zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, úprava stolu, pravidla správného stolování – technika v kuchyni – historie a význam 	

Pracovní činnosti - 6., 8., 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech – provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň – řeší jednoduché technické úkoly – pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech – organizuje svoji pracovní činnost – sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model – provádí montáž, demontáž a údržbu předmětů a zařízení – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozliší různé materiály (dřevo a kovy, plasty a papír) a porovná jejich vlastnosti – identifikuje jednotlivé nástroje – přiřadí jednotlivé činnosti k danému pracovnímu nářadí – volí správný technologický postup, pracovní operaci – zhotoví výrobek dle návodu, náčrtu, plánu – vhodně zvolí nástroje a nářadí – rozvrhne si své pracovní tempo a dle vlastních schopností pracuje sám či v kolektivu – popíše a předvede první pomoc – vyjmenuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	<p>Práce s technickými materiály design a konstruování</p> <p>Vlastnosti materiálu Nářadí a nástroje</p> <p>Technologický postup</p> <p>Technické náčrty, výkresy, návody</p> <p>Poskytnutí první pomoci Hygienická pravidla Zásady bezpečnosti</p>	<p>ENV – odpady a hospodaření s odpady</p>

Svět práce (výchova k volbě povolání)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Cílem předmětu je příprava žáků na přechod ze základní školy na školu střední a do zaměstnání. Vypěstovat u žáků dovednosti potřebné pro rozhodování o další vzdělávací cestě a budoucí profesní orientaci. Vybavit je znalostmi, které souvisí s jejich budoucím uplatněním ve světě práce. Předmět má napomoci lepšímu rozhodování žáků při volbě střední školy a v dlouhodobé perspektivě tak může zajistit jejich větší úspěšnost v dalším odborném a profesním růstu.

Do předmětu Svět práce se prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova hlavně v tématech: sebepoznávání, seberegulace, schopnost komunikace a kooperace.

Časová dotace:

Vyučovací předmět **Svět práce** je začleněn ve ŠVP do vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** a je vyučován v 8. a 9. ročníku. Je mu věnována 1 hodinu za 14 dní dotace týdně po celé dva školní roky.

Organizační vymezení předmětu a podmínky jeho výuky:

Výuka probíhá většinou ve třídě nebo v pracovně výpočetní techniky. Některá témata v jednotlivých ročnících jsou realizována formou exkurze (IPS ÚP, vybrané SŠ, Burzy SŠ,...) Rovněž je využívána audiovizuální technika.

Metody a formy práce:

Při výuce jsou používány metody a formy práce vhodné pro daný věk a schopnosti žáků.

K formám realizace patří frontální výuka, práce ve dvojicích, ve skupinách a v týmu, akční plánování, modelové situace, rozhodovací hry, speciální testové metody, brainstorming, a další vhodné techniky RWCT.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vyučovací předmět Svět práce přispívá k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí vymezených RVP ZV:

1. Kompetence k učení

- u žáka je rozvíjena dovednost využívat rozmanité informační zdroje a zaujímat k nim své stanovisko
- žák se učí akčnímu plánování
- žák chápe význam vzdělání

2. Kompetence k řešení problémů

- žák se učí samostatně rozhodovat
- vyhledává informace k řešení problému
- samostatně řeší problémy
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

- žáci se učí vyjádřit svůj názor a obhájit jej
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci
- naslouchá názoru druhých, vhodně na ně reaguje, obhájí svůj názor

4. Kompetence sociální a personální

- žák poznává vlastní přednosti i omezení a klade na sebe přiměřené nároky
- žák je veden k hlubšímu přemýšlení o sobě i druhých
- učí se objektivnosti
- snaží se účinně spolupracovat ve skupině

5. Kompetence občanské

- žák koriguje svůj postoj k ostatním, respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- učí se zodpovědně rozhodovat v daných situacích

6. Kompetence pracovní

- chápe práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- orientuje se v různých oborech lidské činnosti

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Svět práce - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – využije informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> – popíše systém vzdělávání v ČR – přiřazuje potřebné vzdělání v danému povolání – zvažuje výhody a nevýhody jednotlivých typů středního školství – definuje faktory, které charakterizují jednotlivá povolání – třídí faktory, které souvisí s jednotlivými druhy povolání – charakterizuje své osobnostní rysy a porovná je s charakteristikou provedenou druhými – porovnává svůj názor na sebe s názory ostatních ve skupině – zaměřuje se na svou osobu a výstižně vyjadřuje a hodnotí své zájmy – orientuje se v nabídce středních škol v regionu, používá různé zdroje informací 	<p>Možnosti vzdělávání Systém vzdělávání v ČR, kvalifikace</p> <p>Kvalifikační požadavky</p> <p>Typy středních škol v ČR</p> <p>Trh práce Co vše je nutné zvážit před volbou povolání Pracovní činnosti Pracovní prostředky Pracoviště a vlivy pracovního prostředí Osobní předpoklady Zdravotní omezení</p> <p>Volba profesní orientace Inventář osobnostních charakteristik</p> <p>Jak mě vidí ostatní</p> <p>Osobní zájmy a cíle Akční plánování</p> <p>Střední školství v našem městě</p>	<p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> – kritické čtení – a vnímání mediálních sdělení – učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – vede k porozumění sobě samému a druhým – seberegulace – vzájemné poznávání se ve skupině <p>VZ</p> <ul style="list-style-type: none"> – přijímání názoru druhého <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> – náš region

Svět práce - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se – v pracovních činnostech vybraných profesí – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě – využije informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> – samostatně vyhledává informace k vybraným profesím – vytváří svůj hodnotový žebříček a obhájí jej – orientuje se v pojmu osobní předpoklady pro povolání a uvědomuje si význam předpokladů pro úspěšný výkon povolání – porovnává své dovednosti a charakterové vlastnosti s dovednostmi pro výkon určitého povolání – posuzuje vlivy na svoji profesní orientaci – seznamuje se s náplní různých studijních a učebních oborů – shrne zásadní podmínky přijímacího řízení – vyplní přihlášku na SŠ – získává informace pro volbu střední školy z různých zdrojů. – navrhuje a sestavuje svůj vlastní životopis – sestavuje a píše žádost o zaměstnání 	<p>Volba profesní orientace</p> <p>Zvolené povolání a ovlivňující faktory</p> <p>Hierarchie hodnot</p> <p>Osobní předpoklady</p> <p>Deset nejdůležitějších vlastností</p> <p>Kdo ovlivňuje moji volbu</p> <p>Možnosti vzdělávání</p> <p>Učební plány</p> <p>Přijímací řízení</p> <p>Zdroje informací o středních školách</p> <p>Profesní životopis</p> <p>Způsoby hledání zaměstnání, ÚP</p> <p>Přijímací pohovor (modelové situace)</p>	<p>OSV – cvičení zaujímání hodnotových postojů - sebekontrola</p> <p>MDV – vyhledávání informací z různých zdrojů</p> <p>ICT – vyhledávání informací na internetu</p> <p>ČJ – životopis</p> <p>MDV – učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací</p> <p>OSV – rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování</p>

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Matematický seminář

Vzdělávací obor Matematický seminář se vyučuje na 2.stupni základní školy. Je to volitelný předmět, který si žáci zvolí v 6. ročníku nebo v ročnících dalších. V tomto předmětu se zaměřujeme hlavně na nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci zde hojně využívají prostředky výpočetní techniky, především kalkulačky a určité typy výukových programů. Vyučuje se v kmenových třídách, pouze někdy výuka probíhá v učebně PC.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v matematickém semináři je zaměřeno na

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvoj logického myšlení a kritického usuzování
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh

Časová dotace

Vyučuje se jako samostatný povinně volitelný předmět v
6.-9. ročníku 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Matematický seminář je využívána především kmenová učebna každé třídy. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy .

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

vyučovací hodina - výklad učitele, skupinové vyučování, diskuse, samostatná práce, soutěže, testy, práce na PC, frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, skupinová práce s využitím kalkulaček, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu

Průřezová témata

Předmětem matematický seminář prolíná především průřezové téma :

OSV - důraz je kladen na rozvoj schopnosti poznání, především smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dále rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost, vynalézavost

Ve slovních úlohách je možná návaznost na různá průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- práce s textem (porozumění), tabulkami, grafy
- sebehodnocení, práce s chybou
- tvořivost, vlastní řešení příkladů
- účast v soutěžích a olympiádách
- přiměřené a zajímavé domácí úkoly

2. Kompetence k řešení problému

- hledání různých řešení problému, obhajoba svého vlastního řešení
- netradiční úlohy (Klokán, Vyzkoušej si svůj důvtip, ...)
- motivace žáků problémovými úlohami z praxe
- zapojování do soutěží (všichni žáci školy řeší Klokana, někteří Pythagoriádu, Matematickou olympiádu)

3. Kompetence komunikativní

- vedení žáků ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole
- obhajoba svého vlastního názoru a poslouchání názorů jiných

4. Kompetence občanské

- poskytnutí podle svých možností pomoc jiným spolužákům

5. Kompetence sociální a personální

- skupinová práce a vzájemná pomoc při učení

6. Kompetence pracovní

- objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Matematický seminář 6. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace s desetinnými čísly – číselné a logické řady – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel – určuje velikost úhlu měřením a výpočtem – logické a netradiční geometrické úlohy – načrtne a sestrojí síť základních těles – odhaduje a vypočítá povrch a objem těles – logické a netradiční geometrické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace s des. č. – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v $\mathbb{N}$ – umí využít vlastností vedlejších a vrcholových úhlů, střídavých a souhlasných úhlů – načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání – vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů – rozvíjí logické myšlení 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – periodická čísla – řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s des. č. – číselné a logické řady <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> – užití znaků dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 25, 50, 100 – obecné věty – určování společného násobku (nejmenšího společného násobku) 2 až 3 přír. čísel – určování společného dělitele (největšího společného dělitele) 2 až 3 přír. čísel – řešení slovních úloh <p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> – logické a netradiční geometrické úlohy <p>Povrch a objem krychle a kvádrů</p> <ul style="list-style-type: none"> – zobrazování těles – vypočítá povrch a objem krychle, kvádrů – netradiční geometrické úlohy <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>OSV – nákupy v obchodě – určení ceny</p> <p>Z – určování polohy</p> <p>OSV – určování obsahu pokoje, třídy, pozemku... - určování objemu vzduchu...</p>

Matematický seminář - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část : zlomkem, desetinným číslem – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem – užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek- část : poměrem – pracuje s měřítky map a plánů – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> – upravuje smíšené číslo na zlomek a provádí početní operace se smíšenými čísly – provádí úpravy složených zlomků – provádí početní operace s celými čísly – provádí početní operace s racionálními čísly – řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti a pomocí trojčlenky – řeší slovní úlohy na výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků – řeší logické a netradiční geometrické úlohy – rozvíjí logické myšlení 	<p>Zlomek: převrácené číslo a smíšené číslo slovní úlohy na využití početních výkonů se zlomky</p> <p>Celá čísla: sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel slovní úlohy</p> <p>Racionální čísla: řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel číselné a logické řady</p> <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost: přímá úměrnost nepřímá úměrnost trojčlenka</p> <p>Rovnoběžníky obsah a obvod rovnoběžníků obsah trojúhelníku slovní úlohy</p> <p>Lichoběžník obvod a obsah lichoběžníku konstrukce lichoběžníku mnohoúhelníky slovní úlohy</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>FY,CH - numerické výpočty</p> <p>Z – měřítko mapy, plánu CH – trojčlenka- roztoky OSV – práce s mapou – využití poměru v domácnosti: vaření, míchání barev – přímá úměrnost: spotřeba materiálu, benzínu,...</p>

Matematický seminář - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá kvantitativního vyjádření celek – část, poměrem, zlomkem, procentem – řeší aplikační úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek – odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu – načrtne a sestrojí síť – určuje, načrtne, charakterizuje a analyzuje prostorové tělesa – provádí početní operace v oboru celých a racionálních číslech – užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu – účelně využívá kalkulačtor – řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> – chápe pojem procento a promile – řeší složitější slovní úlohy – řeší složitější aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) – rozezná a pojmenuje hranol (i složitější případy) – odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu – užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech – chápe pojem reálné číslo – rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty – využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku – umí využít poznatky ve slovních úlohách 	<p>Procenta, úroky</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější slovní úlohy – úrokování <p>Povrch a objem hranolů</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější úlohy na povrch hranolu – složitější úlohy na objem hranolu <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> – určení druhých mocnin a odmocnin – pojem reálného čísla <p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> – užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách – tělesová úhlopříčka hranolu a jehlanu 	

Matematický seminář - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje kružnici – odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů – odhaduje a vypočítá objem a povrch válce – načrtne a sestrojí síť – matematizuje jednoduché reálné situace – formuluje a řeší jednoduché problémy pomocí rovnic – vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data – porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> – provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem – řeší úlohy na vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu kružnic – vypočítává obvod a obsah kruhu u obtížnějších úloh – vypočítá povrch a objem válce ve slovních úlohách – řeší složitější lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav – dosazuje a řeší výrazy s proměnnou – matematizuje slovní zadání – chápe pojem mnohočlen – sčítá a odčítá mnohočleny a násobí mnohočlen číslem – čte a sestavuje a zapisuje výsledky do statistických tabulek a diagramů – rozvíjí logické myšlení 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem <p>Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – úlohy na vzájemnou polohu přímky a kružnice – úlohy na vzájemnou polohu dvou kružnic – slovní úlohy na obvod a obsah kruhu <p>Thaletova kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – tečna z bodu ke kružnici – početní úlohy na Thaletovu větu <p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější úlohy na objem a povrch válce <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější lineární rovnice <p>Výrazy, mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none"> – početní operace s mnohočleny <p>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní charakteristiky statistického souboru <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,...</p>

Matematický seminář - 9.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním i v složitějších úlohách – určuje podmínky lomených výrazů – krátí lomené výrazy – modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát – formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic a jejich soustav – využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá vzorce $a^2 - b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ ke zjednodušení výrazů – užívá rozkladu výrazu na součin k určování podmínek existence a při krácení lomených výrazů – řeší složitější lineární rovnice a nerovnice – řeší slovní úlohy pomocí soustavy – řeší složitější soustavy dvou lineárních rovnic – sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky i v složitějších příkladech 	<p>Výrazy s proměnnou</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější operace s mnohočleny – vytýkání dvojčlenu, postupné vytýkání a užití vzorců – $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ – lomený výraz, podmínky a krácení <p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic – výpočet neznámé ze vzorce obecně <p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy rovnic – řešení obtížnějších slovních úloh „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“ a v geometrických úlohách <p>Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků a obecných čtyřúhelníků pomocí množin bodů dané vlastnosti 	<p>FY, CH – zápisy úloh pomocí proměnných a vzorců</p> <p>FY, CH – výpočet neznámé ze vzorce</p> <p>FY, CH – prolínání řešení úloh o pohybu, teple, práci, směsích aj.</p> <p>OSV – cvičení pozornost a přesnosti. Hledání více řešení daného úkolu.</p>

Matematický seminář – 9.ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků – analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu – vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů – aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> – užívá poměru podobnosti v slovních úlohách při výpočtu výšek nebo vzdáleností bodů, při práci s mapami – vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule ve složitějších příkladech a slovních úlohách – rozezná funkční vztah od jiných vztahů – určí definiční obor a obor hodnot funkce – sestrojí graf funkce podle tabulky – rozpozná lineární funkci – užívá lineární funkci při řešení úloh z praxe – řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých graficky – rozvíjí logické myšlení 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – užití podobnosti při konstrukci plánů, výpočtů délky cest podle map, zhotovování modelů – užití podobnosti trojúhelníků při výpočtu výšek a vzdáleností nedostupných bodů <p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> – řešení úloh z praxe na výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiční obor, obor hodnot a graf funkce <p>Lineární funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> – lineární funkce a její vlastnosti a graf – přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce – grafické řešení soustavy dvou lineárních rovni – řešení slovních úloh z praxe <p>Nestandardní aplikační úlohy</p>	<p>OSV – užití podobnosti v zeměpise, a topografii</p> <p>VEG – spotřeba surovin ve stavebnictví, strojírenství ap.</p> <p>ENV – úlohy s ekologickou tematikou</p> <p>čtení z grafů, jízdni řády</p>

Společenskovědný seminář

Vzdělávací obor **Společenskovědný seminář** se vyučuje na 2.stupni základní školy. Témata jsou rozdělena podle složitosti pochopení a mají logickou návaznost v 8. a 9. ročníku. Obor seznamuje žáky s mezipředmětovými vztahy dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy a učí žáky pochopit společenské dění v historii i současnosti díky syntéze poznatků z těchto předmětů. Zvláštní důraz klade na všechna průřezová témata. Učí žáky chápat svět a lidskou společnost i její vývoj v souvislostech příčin a důsledků v aplikaci na region. Pomáhá s orientací v globální realitě dneška. Ve vyučovacích hodinách mají žáci prostor k diskusi, využívají se informace z mediálních zdrojů i z písemných pramenů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- postupnému chápání světa a společnosti v souvislostech
- orientaci v současném globálním dění
- utváření vztahů jedince ke složité skutečnosti
- formování vlastních názorů k důležitým oblastem lidského života v minulosti i současnosti
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní osud i za osud lidské společnosti a jejího životního prostředí

Časová dotace

Společenskovědný seminář se vyučuje jako samostatný volitelný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Celková časová dotace předmětu jsou 2 hodiny a je rozvržena následovně:

8.-9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

K výuce předmětu Společenskovědný seminář je využívána především učebna multimediální výchovy, případně kmenová třída. Je možné využívat učebny výpočetní techniky, kde jsou nainstalovány výukové programy daného předmětu, žáci mají přístup na internet a mohou pracovat s interaktivní tabulí a využívat dataprojektor. K výuce je využívána také žákovská knihovna, multikulturní učebna, kde jsou k dispozici encyklopedie, odborná literatura. Lze využívat také tablety, interaktivitu a PC vybavení.

Metody a formy práce

Při výuce používáme metody a formy odpovídající věku a schopnostem žáků a probíranému učivu. Rozvíjíme jimi životní dovednosti dětí, různé typy inteligence a individuálně přizpůsobujeme tyto metody každému žákovi.

vyučovací hodina - výklad učitele, projektové a skupinové vyučování, diskuse, dotazníky, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, práce na PC, interaktivní tabuli a DVD či video

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry
- používá různé druhy map a atlasů
- vyhodnocuje statistické přehledy

2. Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí
- zná různé zdroje pro získávání informací

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

4. Kompetence sociální a personální

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

5. Kompetence občanské

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory ostatních
- cítí odpovědnost za ochranu kulturního i přírodního bohatství
- učí se vlastenectví a toleranci k jiným národům a kulturám

6. Kompetence pracovní

- efektivně organizuje vlastní práci
- učí se pracovat s různými druhy informací
- seznamuje se s informacemi o současném světě

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Společenskovědný seminář 8. – 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – pracuje se zeměpisným i dějepisným atlasem – pracuje s učebnicemi, encyklopediemi a historickými či geografickými časopisy – vyhledává informace na internetu – zná možnosti využití pramenů a archiválií – zařadí v historickém sledu jednotlivá období vývoje lidské společnosti a aplikuje toto na regionální dějiny – zná historii a statistické údaje vztahující se k obci – popíše regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy – pracuje s turistickými mapami místního regionu – informace interpretuje formou referátu, prezentace 	<p>Regionální dějiny a geografie Slovácka</p> <ul style="list-style-type: none"> – archeologické památky regionu – od počátků osídlení regionu po dějiny 20. století – významné osobnosti regionu – významná místa regionu spjata s jeho historií – regionální památky UNESCO <p>Lidská společnost a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – chráněná území ve světě a v ČR – globální problémy lidstva v souvislostech s regionem – demografický vývoj v ČR a v regionu, život národnostních menšin na Slovácku <p>Globální problémy lidstva v historických souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – lidská a občanská práva – sociální problematika – moderní československé dějiny – občanská angažovanost – mediální vzdělávání 	<p>VEG – lokální a globální úroveň uvažování, význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání</p> <p>MKV – rozmanitost různých kultur, tradic a hodnot</p> <p>ENV – vyvíjející se vztahy mezi člověkem a prostředím, environmentální důsledky lidského jednání</p> <p>MED – práce s různými zdroji informací</p> <p>D – pravěk a starověk</p> <p>Z – světadíly, voda na zemi, krajina, přírodní zemské pásy</p> <p>PŘ – domestikované plodiny a zvířata</p> <p>ICT – základy práce s internetem, Word</p> <p>VV – starověké umění</p> <p>OV – naše vlast, svět ve kterém žijeme</p>

Anglická konverzace

Vzdělávací obor Anglická konverzace se vyučuje na 2.stupni základní školy. Je to volitelný předmět, který si žáci zvolí v 8. a 9. ročníku. Témata jsou rozdělena podle složitosti pochopení a mají logickou návaznost v 8. a 9. ročníku.

Cílové zaměření

Jazykové vzdělávání vede žáka k chápání jazyka jako historického jevu, ve kterém se odráží historický a kulturní vývoj národa. Jazyk slouží jako nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání.

Vzdělávání v cizím jazyce vede žáka k získávání a předávání informací, ke sdělování názorů. Vede k získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s texty různého zaměření. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Časová dotace

Anglická konverzace je volitelný předmět v 8., 9. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Místo realizace

V jazykové učebně, učebnách VPT, ve třídě.

Dělení

Na skupiny v rámci ročníku

Metody a formy práce

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, práce se slovníkem, vyhledávání informací, výukové programy na PC, využití videa a dataprojektoru, soutěže, hry, recitace, dramatizace, zpěv, krátkodobé projekty.

Olympiády, výjezdy do zahraničí, příležitostné akce, projekty

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu a podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

1. Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na zajímavé a různorodé metody k aktivnímu učení během hodiny
- poznatky získané ve škole si žáci prohlubují při práci doma – zadávání samostatné práce na rozvoj daného tématu
- žáci jsou systematicky vedeni ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech – slovnících, čítankách, doplňkových textech, časopisech – osvojují si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu

- žáci jsou vedeni ke schopnosti odhadovat význam neznámých výrazů podle známých dříve osvojených slov, využívat analogie, orientovat se v neznámém textu
- (při čtení či poslechu)
- přínos osvojení CJ – možnost rozšířit si znalosti z různých oborů při práci s časopisy, na internetu
- žáci prezentují své práce před učiteli a rodiči (školní akademie)
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žáky vedeme k sebehodnocení

2. Kompetence k řešení problému

- žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat (projekty a portfolia)
- žáci se učí hledat různá řešení problémů, svoje řešení pak mají dokázat, obhájit
- velmi vhodné je použít opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma
- žáci si ověří, jakého pokroku již dosáhli
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu
- žáci prezentují své nápady, myšlenky ve školním časopise
- starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěž)
- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení

3. Kompetence komunikativní

- žákům vytvoříme dostatečné množství komunikativních situací – vyjádřit svůj názor, myšlenky
- podporujeme komunikaci s jinými školami (projekty)
- dialogy by měly vycházet z potřeb každodenního života
- pozornost věnujeme nácviku poslechu s porozuměním – na základě poslechu se žáci učí reprodukovat vyslechnuté, ale také je využít k dalšímu ústnímu či písemnému projevu
- učíme žáky pracovat s texty plakátů, oznámení, zpráv, mailů, vzkazů, zákazů, příkazů, receptů, SMS zpráv
- zařazování práce s mimo učebnicovými texty – časopisy, říkanky, pohádky, básničky, písničky

4. Kompetence sociální a personální

- používáme i skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- žáci se učí ve skupině střídat role
- žáci se učí týmové práci
- v hodinách by měla vládnout přátelská atmosféra
- učitel může hodnotit na základě soutěživých a hravých aktivit, na základě zapojení jednotlivců do výuky
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků v průběhu výuky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

5. **Kompetence občanské**

- Žáci respektují názor druhých
- Žáky zapojujeme do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (Socrates apod.)
- Žáci si uvědomují vlastní identitu – vhodné jsou simulované situace, kdy žáci seznamují cizince se svou zemí, školou, rodinou
- prostřednictvím internetu žáci sledují aktivity jiných zemí

6. **Kompetence pracovní**

- Žáci jsou vedeni k samostatné práci s materiály (slovníky, příručky, časopisy, internet)
- při samostatné práci jsou žáci vedeni k dodržování vymezených pravidel

7. **Kompetence digitální**

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Anglický jazyk konverzace - 8. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> – osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> – zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – tematické okruhy - stravování, osobní dopis, nákupy, Vánoce, cestování, popis osoby, zábava – mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka - Minulý čas jednoduchý, stupňování přídavných jmen 	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO – výchova demokrat.občana</p> <p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p>

Anglický jazyk konverzace - 9. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy - žádost o pomoc, službu, informaci, město, orientace ve městě, socio-kulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky</p> <p>Mluvnice – základní typy vět, rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka - Přítomný čas průběhový pro budoucnost, předpřítomný čas jednoduchý, modální slovesa</p>	<p>OSV – osobnostní a sociální výchova</p> <p>VDO – výchova demokrat.občana</p> <p>VEG – výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech</p> <p>MKV – multikulturní výchova</p>

Přírodovědný seminář

Charakteristika předmětu:

Činnostní charakter výuky přírodovědného semináře vyplývá z obecných přírodních vlastností a zákonitostí reálného světa. Výuku tohoto předmětu orientujeme tak, aby si žák poznatky a dovednosti osvojoval na základě individuálních nebo skupinových pokusů. Žák získává osobní zkušenost s prováděním experimentů, učí se dovednostem požadovaným vzdělávacím obsahem oboru a zároveň je veden k zájmu o přírodní vědy a techniku. Neobejdeme se přitom bez využívání matematiky, přesných měření a experimentování.

Žáka vedeme k pozorování předkládaných jevů, k hovoru o pozorovaném a k vyslovování vlastních závěrů. Vyjadřování žáka průběžně citlivě upřesňujeme a napomáháme mu vytvářet si odborný slovník, který je potřebný k plnému pochopení dané látky. Vyjadřujeme fyzikální zákonitosti a vztahy mezi veličinami. Volíme takové experimenty, které co nejjasněji potvrzují pravdivost fyzikálních poznatků a teorií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- osvojování nových pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků, využívání matematiky
- osvojování přírodovědných poznatků, pokud je to možné, vždy aktivní činností žáků
- vyhodnocování a smysluplná interpretace výsledků experimentů
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- vedení žáků k poznávání významu přírodních věd v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu těchto věd pro rozvoj techniky a moderních technologií současnosti
- upozorňování na historii technických vynálezů a život vynálezců
- průběžné zařazování základních metod práce, kterých fyzika, chemie a přírodopis používá při poznávání různých jevů, tj. pozorování, měření, sestavování pokusů, zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- vedení žáků k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení přírodních problémů a úloh samostatně i ve skupinové spolupráci
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití techniky
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění pozorování, měření a experimentů

Časová dotace

Vzdělávací předmět Přírodovědný seminář - je v 8. a 9. ročníku. Celková časová dotace předmětu jsou 2 hodiny a je rozvržena následovně:
8.-9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Výuka probíhá v učebně fyziky - chemie, přírodopisu, multimediální učebně. Žáci pracují s optickými lavicemi, elektrotechnickými stavebnicemi, učí se měřit s ampérmetrem a voltmetrem, mikroskopy a chemickým laboratorním vybavením.

Metody a formy práce

Skupinová i individuální práce žáků s experimentem. Žáci si sami prakticky ověřují zákonitosti přírodních věd. Pozorování pokusů na videu, sledování počítačových animací a použití tzv. „myšlenkového experimentu“ volíme jako doplňkový a rozšiřující způsob předávání vědomostí. Žáka průběžně seznamujeme s využitelností poznatků v životě a umožňujeme mu využívat jeho vlastních zkušeností, čímž mu přibližujeme smysl učení se přírodním vědám. Tak vytváříme vazby mezi probíranou učební látkou a světem žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

3. Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

4. Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

5. Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby

- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Přírodovědný seminář – 8. a 9. ročník – volitelný předmět

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí porozumění souvislostem v různých ekosystémech – uvědomuje si důsledky lidské činnosti na životní prostředí a závislost člověka na přírodě – rozvíjí své ekologické myšlení a chování – zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu – navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečištění vody a vzduchu 	<p>Les jako ekosystém</p> <ul style="list-style-type: none"> – lesní organismy – rozmanitost lesů, jejich závislost na podmínkách prostředí – význam lesů pro člověka <p>Vodní ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> – význam vody pro život lidí – ohrožování a znečištění vody <p>Pole a luční ekosystémy, ekosystémy zahrad a ovocných sadů</p> <p>Ekologické zemědělství a biopotraviny, agroturistika</p> <p>Charakteristika odpadů (průmyslové a komunální)</p> <ul style="list-style-type: none"> – třídění odpadů – druhotné suroviny, recyklace – problém globálního oteplování 	<p>ENV – vyvíjející se vztahy mezi člověkem a prostředím, environmentální důsledky lidského jednání</p> <p>ENV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnosti změny</p> <p>OSV – spolupráce, obhajoba vlastního názoru</p> <p>PŘ – krajina, stav přírody</p> <p>Z – rozšíření organismů, migrace</p> <p>CH – látky používané k ochraně rostlin a živočichů</p>

Etická výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vizí etické výchovy je morálně vyzrálý člověk, který se vyznačuje empatií, kreativitou, zdravým sebevědomím, pozitivním hodnocením sebe i jiných a prosociálními formami chování.

Základem přístupu je žák, kterému pomáháme najít identitu skrze jeho zkušenosti a osobní zážitky. Žák svoji zkušenost reflektuje a hledá to, co mu může napomoci v jeho seberozvoji. Důležitou částí přístupu je rozvíjení sociálních dovedností.

Principy etické výchovy

- Každý člověk má svoji důstojnost – respektujeme individualitu druhých.
- Člověk je bytost svobodná a zodpovědná – podporujeme žáky v samostatném a zodpovědném rozhodování.
- Nejefektivnějším prostředkem učení je vlastní zkušenost – za vhodných podmínek realizujeme zážitkové aktivity.
- Pro vzdělávání je důležité výchovné společenství založené na důvěře – podporujeme toto společenství častým vyjadřováním pozitivních citů.
- Učitel výchovně působí především svým příkladem – zaměříme se na tento nejdůležitější prostředek výchovy tím, že budeme pracovat na vlastní sebevýchově.

Obsah předmětu tvoří následující témata

- Mezilidské vztahy a komunikace.
- Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
- Pozitivní hodnocení druhých.
- Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
- Komunikace citů.
- Interpersonální a sociální empatie.
- Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
- Reálné a zobrazené vzory.
- Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
- Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří: Etické hodnoty, Sexuální zdraví, Rodinný život, Duchovní rozměr člověka, Ekonomické hodnoty, Ochrana přírody a životního prostředí, Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka. Vzdělávací obor umožňuje zároveň rozvíjet čtenářskou gramotnost – porozumění textům, posouzení spolehlivosti a platnosti informací a jejich využití v životě.

Z průřezových témat navazuje především na vzdělávací obsah osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy.

Časová dotace

Etická výchova se vyučuje jako samostatný volitelný předmět na druhém stupni základního vzdělávání. Je dotován 2 hodinami, v 6. a 7. ročníku je mu věnována 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Etická výchova je doplňující vzdělávací obor a na druhém stupni se vyučuje jako samostatný volitelný předmět. K výuce je využívána kmenová třída, případně učebna multimediální výchovy s možností audiovizuální techniky, multikulturní učebna, relaxační místnost.

Metody a formy práce

Při výuce jsou používány metody a formy práce vhodné pro daný věk a schopnosti žáků.

Nejčastěji používané metody v etické výchově jsou: skupinové vyučování, diskuse, anketová metoda, zážitková metoda a učení posilováním žádoucího chování. Tyto metody poskytují žákům zkušenost nebo jim umožňují vytvořit si vlastní úsudek. Děti se učí z vlastního prožívání a zážitků, které potom přirozeným způsobem ovlivňují jejich postoje a chování. Učitel zůstává v pozadí. Jeho hlavní úloha spočívá v tom, že vytvoří zajímavou situaci a nechá děti uvažovat, diskutovat, experimentovat a získat novou zkušenost. Učitel hraje spíše roli moderátora.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

2. Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí
- zná různé zdroje pro získávání informací

3. Kompetence komunikativní

- umí formulovat své názory a postoje na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni

4. Kompetence sociální a personální

- umí navazovat a udržovat uspokojivé vztahy
- rozvíjí a kultivuje schopnost vcítit se do situací ostatních lidí
- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat

- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- kriticky vnímá vliv vzorů při utváření vlastního světonázoru
- utváří si pozitivní představu o sobě samém

5. Kompetence občanské

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- chápe základní environmentální a ekologické problémy a souvislosti moderního světa
- respektuje hodnoty, přesvědčení a názory ostatních

6. Kompetence pracovní

- efektivně organizuje vlastní práci
- učí se pracovat s různými druhy informací

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Etická výchova 6. - 7. ročník

Očekávaný výstup RVP žák	Výstupy ŠVP žák dle svých schopností	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> – komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci – respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí – analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu – nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva – rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory – spolupracuje i v obtížných sociálních situacích – je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení – analyzuje etické aspekty různých životních situací – rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů – Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> – Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci – Objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí – Respektuje názory, hodnoty a postoje jiných lidí – Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu – Nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhájí svá práva – Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích – Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení – Analyzuje etické aspekty různých životních situací – Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů 	<p>Komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otevřená komunikace – aktivní naslouchání <p>Důstojnost a identita lidské osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – úcta k lidské osobě – jedinečnost a identita člověka <p>Asertivní chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> – asertivní chování a techniky – fair play <p>Iniciativa a komplexní prosociálnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> – iniciativa a tvořivost – iniciativa ve ztížených podmínkách – uplatnění komplexní prosociálnosti <p>Aplikovaná etická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> – etické hodnoty – sexuální zdraví – rodina – duchovní rozměr člověka – ekonomické hodnoty – ochrana přírody a životního prostředí 	<p>ČJ - naslouchání, mluvený a písemný projev</p> <p>Ov – naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva</p> <p>Př – životní styl a ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Vv – prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představa osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků</p> <p>VZ – vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života</p>

Speciálně pedagogická péče

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Cílem reedukace je rozvoj dovedností a dosažení co nejvyšší úrovně jedince v daném ročníku a oboru. Dalším cílem je působení na psychiku jedince s cílem naučit ho vyrovnávat se s poruchou. Náplň práce skupiny, vytváří vyučující dle IVP žáků dané skupiny.

Časová dotace

Reedukace probíhá dle doporučení ŠPZ, maximálně 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení předmětu a podmínky pro jeho výuku

Využíváme specializovanou třídu, která je zařízena speciálními pomůckami, učebnicemi a knihami.

Metody a formy práce

Zařazujeme např. -výukové programy na PC, práce s reedukačními pomůckami (bzučák, kostky, labyrinty, logopedická pexesa,...) a pracovními sešity. Rozvíjíme u dětí sluchovou a zrakovou percepci, komunikativní dovednosti, pravo-levou a prostorovou orientaci, orientaci v čase, paměť, automatizaci, koncentraci pozornosti, rozvoj grafomotoriky, techniku čtení, matematické představy apd.

Hodnocení

Reedukaci hodnotíme formativně a průběžně. Funkce hodnocení je motivační a informační. Vytváříme podmínky, aby dítě podalo optimální výkon. V hodnocení oddělujeme chyby specifické a pravopisné.